

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Ekonomik
Ministarstvo Ekonomskog Razvoja - Ministry of Economic Development

**RREGULLORE (MZHE) NR.04/2019 PËR MASAT DHE NORMAT E MBROJTJES NË PUNË PËR
PËRDORIM TË PAJISJEVE DHE VEGLAVE TË PUNËS NË VEPRIMTARINË MINERARE**

**REGULATION (MED) NO.04/2019 ON SAFETY MEASURES AND NORMS AT WORK, USE OF WORK
EQUIPMENT AND TOOLS IN MINING ACTIVITIES**

**UREDBA (MER) BR.04/2019 O MERAMA I PRAVILIMA ZAŠTITE NA RADU I KORIŠĆENJU
OPREME ZA RAD I ALATA U RUDARSKIM AKTIVNOSTIMA**

<p>Ministri i Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik,</p> <p>Në mbështetje të nenit 16 paragrafi 1.2. të Ligjit Nr.05/L - 062 për Siguri në Punë në Veprimtarinë Minerare (GZ Nr.11/06 Prill 2016), nenit 8 paragrafi 1.4 të Rregullores Nr. 02/2011 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive si dhe nenit 38 paragrafit 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011 (GZ Nr. 15, 12.Shtator.2011),</p> <p>Nxjerr:</p> <p style="text-align: center;">RREGULLORE (MZHE) NR.04/2019 PËR MASAT DHE NORMAT E MBROJTJES NË PUNË PËR PËRDORIM TË PAJISJEVE DHE VEGLAVE TË PUNËS NË VEPRIMTARINË MINERARE</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi</p> <p>Kjo Rregullore përcakton masat dhe normat e mbrojtjes në punë, detyrimet e punëdhënësit dhe të punonjësve lidhur me përdorimin e pajisjeve dhe veglave të punës në veprimtarinë minerare.</p>	<p>Minister of Economic Development,</p> <p>Pursuant to article 16, paragraph 1.2 of Law No. 05/L-062 on Safety at Work in Mining Activity (OG No.11/06 April 2016), article 8. paragraph 1.4 of Regulation No. 02/2011 on areas of Administrative Responsibility of the Office of Prime Minister and Ministries, and Article 38 paragraph 6 of Government Rules of Procedure No. 09/2011 (OG No. 15,12.September.2011),</p> <p>Issues:</p> <p style="text-align: center;">REGULATION (MED) NO.04/2019 ON SAFETY MEASURES AND NORMS AT WORK, USE OF WORK EQUIPMENT AND TOOLS IN MINING ACTIVITIES</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Purpose</p> <p>This Regulation defines workplace protection measures and norms, employer and employee obligations regarding the use of work equipment and tools in mining activities.</p>	<p>Ministarstvo Ekonomskog Razvoja,</p> <p>Na osnovu člana 16 stav 1.2. Zakona Br. 05/L - 062 o Bezbednosti na Radu pri Rudarskim Delatnostima (GZ Br.11/06 April 2016), član 8 stav 1.4 Pravilnika Br.02/2011 o Oblastima koje spadaju pod Administrativnu Nadležnost Kancelarije Premijera i Ministarstava, kao i člana 38 stav 6 Pravilnika o Radu Vlade Br.09/2011 (SG Br. 15, 12. Septembar.2011),</p> <p>Donosi:</p> <p style="text-align: center;">UREDBA (MER) BR.04/2019 O MERAMA I PRAVILIMA ZAŠTITE NA RADU I KORIŠĆENJU OPREME ZA RAD I ALATA U RUDARSKIM AKTIVNOSTIMA</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Cilj</p> <p>Ovim Pravilnikom se definišu mjere i norme za zaštitu radnog mjesta, obaveze poslodavaca i radnika u pogledu upotrebe radne opreme i alata u rudarskim aktivnostima.</p>
---	---	--

<p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>Kjo Rregullore zbatohet nga të gjitha subjektet e licencuara që ushtrojnë aktivitete në sektorin minerar në Republikën e Kosovës.</p>	<p style="text-align: center;">Article 2 Scope</p> <p>The provisions of this regulation apply to all entities that are involved in activities in the mining sector in the Republic of Kosovo.</p>	<p style="text-align: center;">Član 2 Oblast</p> <p>Određbe ove uredbe se odnose na sve subjekte koji obavljaju svoju delatnost u okviru rudarskog sektora u Republici Kosovo.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizimet</p> <p>1. Termat e përdorura në këtë Rregullore kanë këtë kuptim:</p> <p>1.1. Pajisje pune - nënkupton makineri pajisje, instalime, mjete transporti, mjete dhe skela dhe pajisje të tjera që përdoren gjatë punës;</p> <p>1.2. Përdorimi i pajisjeve të punës - nënkupton aktivitetin që përfshin pajisjet e punës si pajisje për fillimin ose ndalimin e punës, lëvizjen, riparimin, modifikimin, mirëmbajtjen, servisimin e pajisjeve si dhe pastrimin e tyre;</p> <p>1.3. Zonë e rrezikshme - nënkupton hapësirën brenda ose përreth pajisjeve të punës në të cilat punonjësi apo personat e tjerë të pranishëm në vendin e punës mund të jenë të ekspozuar ndaj një rreziku për sigurinë dhe shëndetin e tyre;</p> <p>1.4. Atmosfera shpërthyesë – është përzierje e ajrit me gaz, avuj, mjegull apo pluhur të</p>	<p style="text-align: center;">Article 3 Definitions</p> <p>1. The terms used in this Regulation have the following meaning:</p> <p>1.1. Work equipment - means machinery equipment, installations, means of transport, tools and scaffolds and other equipment used during work;</p> <p>1.2. Use of work equipment – means any activity involving work equipment as equipment for starting or stopping, transporting, repairing, modifying, maintaining and servicing, including, in particular, cleaning;</p> <p>1.3. Danger zone - means any space within or around work equipment in which the exposed worker may be subject to a risk to his safety or health;</p> <p>1.4. Explosive atmosphere - is a mixture of air with a combustible gas, vapor or</p>	<p style="text-align: center;">Član 3 Ograničenja</p> <p>1. Termini koji se koriste u ovoj Uredbi imaju sledeće značenje:</p> <p>1.1. Radna oprema - podrazumeva mašinsku opremu, instalacije, transportna sredstva, alate i skele i drugu opremu koja se koristi tokom rada;</p> <p>1.2. Upotreba opreme za rad - podrazumeva aktivnosti tokom kojih se koristi oprema za rad kao opremu za započinjanje ili zaustavljanje, kretanje, popravku, promenu, održavanje i servisiranje opreme, naročito čišćenje;</p> <p>1.3. Zona opasnosti - podrazumeva prostor unutar ili oko opreme za rad pri kojima zaposleni može biti izložen opasnosti po njegovu bezbednost ili zdravlje;</p> <p>1.4. Zapaljiva atmosfera - je mešavina vazduha i zapaljivog gasa, pare, magle ili</p>

<p>ndeleshëm, kur për shkak të kushteve atmosferike, pas ndezjes fillestare, procesi i djegies ka mundësi të bartet në tërë hapësirën, dhe të paraqesë burim potencial për shpërthim ose zjarre në vendin e punës, dhe mund të shkaktojë lëndime të punonjësve dhe dëmtime materiale;</p> <p>1.5. Punonjës i ekspozuar - nënkupton një punonjës, apo person tjetër që gjendet në zonën e rrezikshme dhe është i ekspozuar tërësisht ose pjesërisht rreziqeve të mundshme;</p> <p>1.6. Parandalimi - është masa e planifikuar, apo e ndërmarrë në çdo proces punues nga punëdhënësi me qëllim të parandalimit ose të zvogëlimit të rreziqeve në punë;</p> <p>1.7. Punishte - është vend i punës i përkohshëm ose i lëvizshëm, si një vend hulumtimi, shfrytëzimi dhe pasurimi i resurseve minerale, si dhe vendet ku realizohen punët e përkohshme për mirëmbajtje, riparime dhe mbyllje;</p> <p>1.8. Rregulla të veçanta – janë rregullat e vendosura nga shërbimi i sigurisë dhe i mbrojtjes në punë ose nga organi inspektues i ndërmarrjes apo Inspektorati i Minierave.</p> <p>2. Termat e tjera të përdorura në këtë Rregullore të cilat nuk janë të përfshira në këto përkufizime e kanë kuptimin e njëjtë si në Ligjin Nr.05/L-</p>	<p>mist or dust under atmospheric condition, where after an ignition, the process of combustion is transmitted throughout the entire mixture, which may be a potential explosion or fire at work and may lead to injury of workers and material damage.</p> <p>1.5. Exposed Employee - means an employee or other person located in a hazardous area and is exposed in whole or in part to potential dangers;</p> <p>1.6. Prevention – is the measure planned or undertaken by the employer in every process at work with the aim to prevent or reduce risks at work;</p> <p>1.7. Work site – is the temporary or mobile workplace, such as a exploration, exploitation and enrichment site for mineral resources, as well as sites where temporary maintenance, repair and shutdown work is performed;</p> <p>1.8. Special Rules - Means the rules established by the security and occupational safety or the inspection body of the enterprise or the mining Inspectorate.</p> <p>2. Other terms used in this Regulation which are not included in these definitions have the same meaning as in Law No. 05 / L-062 on</p>	<p>prašine pri atmosferskim uslovima, gde prilikom paljenja zapaljivih materija, proces paljenja se prenosi kroz čitavu mešavinu, što predstavlja mogući izvor eksplozije ili vatre na radnom mestu i može dovesti do povređivanja radnika i materijalnu štetu.;</p> <p>1.5. Izloženi zaposlenik - označava zaposlenog ili drugo lice koje se nalazi u opasnom području i izloženo je u cijelosti ili djelomično potencijalnim opasnostima;</p> <p>1.6. Prevenција - je planirana ili preduzeta mjera u bilo kojem radnom procesu i od strane poslodavca kako bi se spriječili ili smanjili rizici na poslu;</p> <p>1.7. Radilište - je privremeno ili pokretno mesto na kome se sprovode radovi, koje se ispituje, eksploatiše i sadrži rezerve minerala, kao i mesto gde se sprovode privremeni radovi na održavanju, popravci i zatvaranju;</p> <p>1.8. Posebna pravila - Znači pravila utvrđena od strane bezbednosne i profesionalne bezbednosti ili inspekcijskog organa preduzeća ili rudarske Inspekcije.</p> <p>2. Drugi izrazi koji se koriste u ovoj Uredbi, a koji nisu uključeni u ove definicije, imaju isto značenje kao u Zakonu br. 05 / L-062 o</p>
--	--	---

<p>062 për Siguri në Punë në Veprimtarinë Minerare dhe në legjislacionin përkatës në fuqi.</p> <p style="text-align: center;">Neni 4 Masat për siguri dhe shëndet në punë</p> <p>1.Punëdhënësi është i detyruar të sigurojë mbrojtjen në punë në bazë të këtyre masave parandaluese si:</p> <p>1.1. Shmangia nga rreziku;</p> <p>1.2. Vlerësimi i rrezikut;</p> <p>1.3. Parandalimi i rreziqeve në burimin e tyre;</p> <p>1.4. Kontrolli i burimeve të rreziqeve;</p> <p>1.5. Përshtatja dhe dizajnimi me vendin e punës së punonjësve, me përzgjedhjen e pajisjeve të punës;</p> <p>1.6. Përshtatja me progresin teknik;</p> <p>1.7. Zhvillimi i aktiviteteve gjithëpërfshirës në parandalim duke u bazuar në teknologji, organizimin e punës, kushteve të punës, marrëdhëniet ndërnjëzore dhe ndikimin e mjedisit të punës;</p> <p>1.8.Dhënia e përparësive dhe masave të mbrojtjes kolektive;</p> <p>1.9. Trajnimi dhe njoftimi i duhur i punonjësve.</p>	<p>Safety at Work in Mining Activity and in relevant legislation in force.</p> <p style="text-align: center;">Article 4 Measures for safety and health at work</p> <p>1.The employer is obliged to implement protection at work on the basis of these preventive measures as:</p> <p>1.1. Risk avoidance;</p> <p>1.2. Risk assessment;</p> <p>1.3. Prevention of risks at their source;</p> <p>1.4. Control of sources of risks;</p> <p>1.5.Adjusting and designing the workplace, selecting work equipment;</p> <p>1.6. Adjusting to technical progress as much as possible;</p> <p>1.7. Developing inclusive prevention activities based on technology, job organization, working conditions, interpersonal relationships and the impact of the working environment;</p> <p>1.8. Giving priority to collective measures of protection before individual ones;</p> <p>1.9. Proper training and information of employees.</p>	<p>bezbednosti na radu u rudarskoj delatnosti i relevantnim zakonima na snazi.</p> <p style="text-align: center;">Član 4 Mjere za sigurnost i zdravlje na radu</p> <p>1.Poslodavac je obavezan da obesbedi zaštitu na radu na osnovu ovih preventivne mere kao:</p> <p>1.1. Izbegavanje rizika;</p> <p>1.2. Procene rizika;</p> <p>1.3. Sprečavanje rizika na samom izvoru istih;</p> <p>1.4. kontrolu izvora rizika;</p> <p>1.5. Sa usaglašavanjem i dizajniranjem radnog okruženja zaposlenima, sa odabirom opreme za rad;</p> <p>1.6. Usaglašenost sa tehničkim razvojem;</p> <p>1.7. Razvoj inkluzivnih preventivnih aktivnosti zasnovanih na tehnologiji, organizaciji posla, radnih uslova, međuljudskih odnosa i uticaja radne sredine;</p> <p>1.8. Davanje prioriteta i merama kolektivne zaštite u odnosu na individualne;</p> <p>1.9. Pravilno tretiranje i upoznavanje sa zaposlenih.</p>
--	---	--

<p align="center">Neni 5 Rregullat themelore të sigurisë në punë</p>	<p align="center">Article 5 Basic Safety Rules at Work</p>	<p align="center">Član 5 Osnovna pravila o bezbednosti na radu</p>
<p>1. Rregullat themelore të sigurisë në punë përfshijnë kërkesat që pajisjet e punës duhet t'i plotësojnë kur janë në përdorim si:</p> <p>1.1. Mbrojtje nga rreziqet mekanike;</p> <p>1.2. Mbrojtje nga goditja elektrike;</p> <p>1.3. Parandalimin e zjarrit dhe shpërthimit;</p> <p>1.4. Sigurimi nga rreziqet mekanike dhe stabilitet të terrenit dhe objekteve;</p> <p>1.5. Sigurimi i sipërfaqesë punuese të nevojshme dhe hapësirës së punës;</p> <p>1.6. Sigurimi i rrugëve të nevojshme për kalimin, transportimin dhe evakuimin e punëtorëve dhe personave të tjerë;</p> <p>1.7. Sigurimi i pastërtisë;</p> <p>1.8. Sigurimi i temperaturës dhe lagështisë të paraparë të ajrit dhe shpejtësinë e rrymimit të ajrit;</p> <p>1.9. Sigurimi i ndriçimit të përcaktuar;</p> <p>1.10. Mbrojtja nga zhurma dhe dridhjet (vibrimit);</p> <p>1.11. Mbrojtja nga ndikimet e dëmshme</p>	<p>1. The basic work safety rules include requirements that work equipment must meet when in use, in particular:</p> <p>1.1. Protection from mechanical risks;</p> <p>1.2. Protection from electric shock;</p> <p>1.3. Prevention of fire and explosion;</p> <p>1.4. Insurance against mechanical and stability hazards and facilities;</p> <p>1.5. Providing necessary working surface and work space;</p> <p>1.6. Providing necessary routes for the passage, transport and evacuation of workers and other persons;</p> <p>1.7. Ensuring cleanliness;</p> <p>1.8. Ensuring foreseen air temperature and humidity as well as air current speed;</p> <p>1.9. Providing certain lighting;</p> <p>1.10. Protection from noise and (vibration);</p> <p>1.11. Protection from harmful</p>	<p>1. Osnovna pravila o bezbednosti na radu obuhvataju zahteve koje oprema mora da ispunjava pri upotrebi, a posebno kao:</p> <p>1.1. Zaštitu od mehaničkih rizika;</p> <p>1.2. Zaštitiu od strujnih udara;</p> <p>1.3. Prevencija od požara i eksplozija;</p> <p>1.4. Osiguranje od mehaničkih opasnosti i stabilnih objekata;</p> <p>1.5. Obezbeđivanje potrebnih radnih površina i radnog prostora;</p> <p>1.6. Obezbeđivanje potrebnih puteva za prolaz, transportovanje i evakuaciju radnika i drugih lica;</p> <p>1.7. Održavanje čistoće;</p> <p>1.8. Obezbeđivanje predviđene temperature, vlažnosti i brzine strujanje vazduha;</p> <p>1.9. Obezbeđivanje predviđenog osvetljenja;</p> <p>1.10. Zaštita od buke i podrhtavanja (vibriranja);</p> <p>1.11. Zaštita od štetnih atmosfersko klimatskih</p>

<p>atmosferike dhe klimatike;</p> <p>1.12. Mbrojtjen nga ndikimet e dëmshme fizike, kimike dhe biologjike;</p> <p>1.13. Mbrojtjen kundër rrezatimit elektromagnetik dhe rezatimeve të tjera;</p> <p>1.14. Sigurimi i dhomave dhe pajisjeve të higjienës personale;</p> <p>1.15. Rregullat për përdorimin, mirëmbajtjen, inspektimin dhe testimin e pajisjeve të punës;</p> <p>1.16. Rregullat që kanë të bëjnë me punonjësit dhe përshtatjen e procesit të punës, sipas gjinisë, moshës, aftësive fizike, dhe psikologjike;</p> <p>1.17. Mënyrat dhe procedurat për trajnimin dhe informimin e punonjësve dhe punëdhënësve me qëllim arritjen e nivelit adekuat të mbrojtjes në punë;</p> <p>1.18. Mënyrat dhe procedurat e bashkëpunimit ndërmjet punëdhënësve, punonjësve, përfaqësuesve të tyre, shoqatave, institucioneve shtetërore dhe organeve përgjegjëse për sigurinë në punë;</p> <p>1.19. Ndërmarrja e masave të tjera për të parandaluar rrezikun në punë, me qëllim të eliminimit të faktorëve të rrezikut dhe pasojat e tyre të dëmshme.</p>	<p>atmospheric and climate effects;</p> <p>1.12. Protection from harmful physical, chemical and biological effects;</p> <p>1.13. Protection against electromagnetic and other radiation;</p> <p>1.14. Providing personal hygiene rooms and equipment;</p> <p>1.15. Rules on the use, maintenance, inspection and testing of work equipment;</p> <p>1.16. Rules that deal with workers and adjustment to the work process, according to gender, age, physical and psychological ability;</p> <p>1.17. Ways and procedures for training and informing employees and employers in order to achieve an adequate level of protection at work;</p> <p>1.18. Ways and procedures of cooperation between employers, employees, their representatives and state associations and institutions and responsible bodies for safety at work;</p> <p>1.19. Undertaking other measures to prevent risk at work in order to eliminate the risk factors and their harmful consequences.</p>	<p>uticaja;</p> <p>1.12. Zaštita od štetnih fizičkih, hemijskih i bioloških uticaja;</p> <p>1.13. Zaštita od elektromagnetnih i drugih zračenja;</p> <p>1.14. Obezbeđivanje prostorija i opreme za ličnu higijenu;</p> <p>1.15. Pravilnik za upotrebu, održavanje, inspekciju i testiranje opreme za rad;</p> <p>1.16. Pravilnik za zaposlene i usklađivanje procesa rada, prema polu, starosti, fizičkim i psihičkim sposobnosti;</p> <p>1.17. Metode i procedure treniranja i informisanja zaposlenih i poslodavaca u cilju postizanja odgovarajuće zaštite na radu;</p> <p>1.18. Metode i procedure za saradnju između poslodavaca, zaposlenih njihovih predstavnika, udruženja, državnih institucija i odgovornih organa za bezbednost na radu;</p> <p>1.19. Preduzimanje ostalih mera za prevenciju rizika na radu, u cilju eliminisanja faktora rizika i njihovih štetnih posledica.</p>
--	--	--

<p align="center">Neni 6 Detyrimet e punëdhënësit</p>	<p align="center">Article 6 Obligations of the Employer</p>	<p align="center">Član 6 Opšte obaveze poslodavaca</p>
<p>1. Në kuadër të përgjegjësive të tij, punëdhënësi duhet që të ndërmarrë masat e duhura për sigurinë dhe shëndetin në punë, duke siguruar që udhëzimet me shkrim të jenë të kuptueshme dhe të përshtatshme për punë të sigurtë, përdorimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve dhe veglave të punës për të punësuarit. Në vendet e punës me rrezikshmëri të lartë të punës, duhet t'i angazhojë vetëm të punësuarit e trajnuar dhe të kualifikuar.</p> <p>2. Punëdhënësi është i obliguar të sigurojë që pajisjet dhe veglat e punës që janë në dispozicion të punonjësve të jenë në gjendje të rregullt, të përshtatshme për punë dhe që gjatë punës së tyre nuk rrezikojnë sigurinë dhe shëndetin e tyre. Të kontrollojë gjendjen dhe sigurinë e tyre me shqyrtime dhe testime të herëpashershme në afate të përcaktuara sipas aktit të miratuar nga punëdhënësi, udhëzimeve të prodhuesit dhe standardeve teknike.</p> <p>3. Punëdhënësi është i obliguar që pajisjet dhe mjetet e punës t'i vlerësojë, provojë dhe testojë:</p> <p>3.1. Para përdorimit të parë;</p> <p>3.2. Pas çdo ndryshimi, plotësimi apo pas avarisë; dhe</p> <p>3.3. Pas zhvendosjes nga një vend në vendin</p>	<p>1. Within his responsibilities, the employer must take appropriate measures for safety and health at work, ensuring that the written instructions are understandable and appropriate for safe operation, use and maintenance of work equipment and tools for employees. In highly-hazardous workplaces, only qualified and trained staff should be engaged.</p> <p>2. The employer is obliged to ensure that the equipment and work tools available to the employees are in a regular condition, suitable for work and that during their work do not endanger their safety and health. Check their condition and safety with periodic reviews and testing within the deadlines determined by the act approved by the employer, manufacturer's guidelines and technical standards.</p> <p>3. The employer is obligated to review, try and test the equipment and tools:</p> <p>3.1. Prior to the first use of the equipment,</p> <p>3.2. After any modification, addition or after breakdown; and</p> <p>3.3. After any displacement of them from</p>	<p>1. U okviru svojih odgovornosti, poslodavac mora poduzeti odgovarajuće mjere za sigurnost i zdravlje na radu, osiguravajući da su pisane upute razumljive i prikladne za siguran rad, korištenje i održavanje radne opreme i alata za zaposlenima. U visoko rizičnim radnim mestima treba angažovati samo kvalifikovano i obučeno osoblje.</p> <p>2. Poslodavac je dužan da osigura da su oprema i radni alati dostupni zaposlenima u redovnom stanju, pogodni za rad i da tokom svog rada ne ugrožavaju njihovu sigurnost i zdravlje. Provjeriti njihovo stanje i sigurnost sa periodičnim pregledima i testiranjem u rokovima utvrđenim aktom koji je odobrio poslodavac, uputama proizvođača i tehničkim standardima.</p> <p>3. Poslodavac je obavezan da opremu i alate za rad proveri, isproba i testira:</p> <p>3.1. Pre prve upotrebe,</p> <p>3.2. Nakon svake promene, dograđivanja ili nakon kvarova; i</p> <p>3.3. Nakon izmeštanja sa jednog mesta na</p>

tjetër.	one place to another.	drugo.
<p>4. Punëdhënësi është i detyruar të bëjë vlerësimin e hollësishëm mbi rreziqet për secilin vend të punës. Gjatë përzgjedhjes së pajisjeve për punë, punëdhënësi duhet të marrë parasysh kushtet specifike të punës, karakteristikat dhe rreziqet për sigurinë dhe shëndetin e punëtorëve në vendin e punës dhe rreziqet e tjera që rrjedhin nga përdorimi i tyre.</p>	<p>4. The employer is obliged to make a detailed assessment of the risks for each job position. When selecting work equipment the use of which has been proposed, the employer shall take into account the specific working conditions, characteristics and risks to the safety and health of workers at the workplace and other risks deriving from their use.</p>	<p>4. Poslodavac je obavezan da izvrši potpunu procenu rizika za svako radno mesto. Tokom odabiranja opreme za rad, koja se preporučuje za upotrebu, poslodavac mora uzeti u obzir posebne uslove rada, karakteristike i rizike za bezbednost i zdravlje radnika na radnom mestu, kao i ostale rizike koji proizilaze njihovom upotrebom.</p>
<p>5. Punëdhënësi harton dhe miraton Planin për përdorimin e pajisjeve dhe veglave të punës me qëllim të parandalimit të aksidenteve, zvogëlimin dhe shmangien e rreziqeve dhe sëmundjeve profesionale, në punë në përputhje me dispozitat e kësaj Rregullore dhe ligjislacionit përkatës në fuqi.</p>	<p>5. The employer shall draft and approve the Plan for the use of work equipment and tools in order to prevent accidents, reduce and avoid risks and occupational diseases, in accordance with the provisions of this Regulation and the relevant applicable law.</p>	<p>5. Poslodavac će izraditi i odobriti Plan za upotrebu radne opreme i alata kako bi se spriječile nesreće, smanjila i izbjegla opasnost i profesionalne bolesti, u skladu sa odredbama ove Uredbe i mjerodavnim važećim zakonom.</p>
<p>6. Nëse punëdhënësi bashkon pjesë të pajisjeve të punës në një tërësi funksionale, në mënyrë që të ndryshojë karakteristikat dhe funksionimin e tyre, atëherë punëdhënësi duhet të garantojë se këto pajisje të punës janë funksionale dhe të sigurta.</p>	<p>6. If the employer joins parts of work equipment into a functional unit or work equipment, in order to change their features and functionality, then the employer has become the manufacturer of the work equipment and in such cases regulations applicable to equipment manufacturers are applied.</p>	<p>6. Ako poslodavac sklapa delove opreme za rad do njihove funkcionalne upotrebe ili oprema za rad, na način da dovede do promene njihovih karakteristika i operacija, onda se on javlja kao proizvođač opreme za rad i u tom slučaju se primenjuju pravilnici na snazi, koji se odnose na proizvođače opreme.</p>
<p>7. Punëdhënësi duhet t'i informojë dhe trajnojë të punësuarit, me rastin e zëvendësimit të pajisjeve ekzistuese me pajisje të reja.</p>	<p>7. The employer shall inform and train employees for safe work when replacing existing equipment with new equipment.</p>	<p>7. U slučaju zamene postojeće opreme novom opremom, poslodavac treba da upozna i obuči zaposlenog za bezbedan rad.</p>
<p>8. Punëdhënësi nuk mund të përdorë apo të vërë në punë, mjetet dhe pajisjet për mbrojtje</p>	<p>8. The employer can not use or put into operation tools and equipment for personal</p>	<p>8. Poslodavac ne sme da radno angažuje, opremu i alate za ličnu zaštitu, ako ista ne ispunjava</p>

<p>individuale dhe kolektive, në qoftë se ato nuk i përgjigjen standardeve teknike në përputhje me rregullat e sigurisë dhe shëndetit në punë.</p> <p style="text-align: center;">Neni 7 Zbatimi i masave për parandalimin e aksidenteve gjatë përdorimit të pajisjeve dhe veglave të punës</p> <p>1. Për garantimin e zbatimit të masave për të parandaluar aksidentet në punë gjatë përdorimit të pajisjeve dhe veglave të punës, punëdhënësi është i detyruar që të:</p> <p>1.1. Ndërmarrë masat për të siguruar informimin dhe trajnimin e nevojshëm të punësuarve për përdorimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve dhe veglave të punës dhe të vendosë shenja adekuate për siguri;</p> <p>1.2. Sigurojë informimin e çdo të punësuarit përpara fillimit të punës për rreziqet ndaj të cilave ai mund të ekspozohet gjatë përdorimit të pajisjeve dhe veglave në vendin e punës, si dhe për masat e nevojshme parandaluese dhe mbrojtëse;</p> <p>1.3. Sigurojë që të punësuarit të jenë të pajisur me kualifikimet përkatëse profesionale për përdorimin e pajisjeve dhe mjeteve të punës;</p> <p>1.4. Sigurojë funksionimin e vazhdueshëm dhe të duhur të sistemeve, pajisjeve dhe</p>	<p>protection if they do not meet the technical standards in accordance with the rules of work safety and health.</p> <p style="text-align: center;">Article 7 Obligations of employers to implement measures for the prevention of accidents during the use of work equipment and tools</p> <p>1. To ensure the implementation of measures for the prevention of accidents at work while using work equipment and tools, the employer is obliged to:</p> <p>1.1. Undertake measures to ensure the necessary information and training of employees for the use and maintenance of work equipment and tools, and to establish adequate safety signs;</p> <p>1.2. Ensure that every employee is informed on the risks which he may be exposed to while using the equipment and tools at workplace prior to starting work, as well as necessary preventive and protective measures;</p> <p>1.3. Ensure that employees are equipped with appropriate professional qualifications for the use of work equipment and tools;</p> <p>1.4. Ensure the continuous and proper functioning of systems, equipment and</p>	<p>tehničke stadarde koji su u skladu sa pravilnikom o bezbednosti i zdravlju na radu.</p> <p style="text-align: center;">Član 7 Obaveze poslodavca za primenu mera za sprečavanje nesreća tokom upotrebe opreme i alata za rad</p> <p>1. Radi garantovanja primene mera za sprečavanje nesreća na radu tokom upotrebe opreme i alata za rad, poslodavac je obavezan da:</p> <p>1.1. Preduzme potrebne mere kojima će upoznati i obučiti zaposlenih za upotrebu i održavanje opreme i alata za rad i postavi odgovarajuću signalizaciju za bezbednost;</p> <p>1.2. Da upozna svakog zaposlenog pre početka rada o mogućim rizicima kojima bi oni mogli biti izloženi tokom upotrebe opreme i alata za rad na svom radnom mestu, kao i o potrebnim merama za prevenciju i zaštitu;</p> <p>1.3. Da obezbedi zaposlenima sticanje odgovarajućih profesionalnih kvalifikacija za korišćenje opreme i alata za rad;</p> <p>1.4. Da obezbedi odgovarajuću neprestanu funkcionalnost sistema, opreme i sredstva</p>
--	--	--

<p>mjeteve mbrojtëse, mjeteve të matjes dhe të kontrollit, mbajtjes nën kontroll të substancave të rrezikshme që lirohen gjatë zhvillimit të proceseve të punës;</p> <p>1.5. Sigurojë aparate për fikjen e zjarrit dhe të njëjtat të jenë me mbushje adekuate sipas llojit të shkaktarit të zjarrit;</p> <p>1.6. Pajisë të punësuarit, në mënyrë të detyrueshme, me pajisje mbrojtëse individuale, të sigurojë, mirëmbajtjen e tyre dhe të respektojë afatet e skadimit të përdorimit të tyre;</p> <p>1.7. Të gjitha udhëzimet e lëshuara për siguri në punë gjatë përdorimit të pajisjeve dhe veglave të punës të jenë të përshtatshme dhe të kuptueshme për të gjitha grupet e të punësuarve;</p> <p>1.8. Organizoj ushtrime të nevojshme të sigurisë në intervale të rregullta kohore;</p> <p>1.9. Ndërmerr masa që punishtet dhe pajisjet që përdoren të jenë në gjendje të rregullt dhe të mirëmbajtura në mënyrë të sigurtë;</p> <p>1.10. Mbikëqyrë punën gjatë përdorimit të pajisjeve dhe veglave të punës dhe në rast nevojë ti përshtat ato me rrethana të reja të ndryshuara.</p>	<p>protective devices, measuring and control devices, and to keep under control the hazardous substances released during the course of work processes;</p> <p>1.5. Provide fire extinguishers which are adequately filled according to the types of causes of fire;</p> <p>1.6. Equip staff with mandatory personal protective equipment, ensure their maintenance and respect their expiration dates;</p> <p>1.7. All instructions issued for work safety during the use of work equipment and tools to be appropriate and understandable for all groups of employees;</p> <p>1.8. Organize necessary safety exercises at regular intervals;</p> <p>1.9. Undertake measures in order for worksites and equipment used therein are in proper condition and securely maintained;</p> <p>1.10. Supervise work during the use of work equipment and tools and if necessary to adjust them to new and changed circumstances.</p>	<p>zaštite, sredstva za merenje i kontrolu, držanje pod kontrolom opasnih supstanci koje se oslobađaju tokom vršenja procesa rada;</p> <p>1.5. Da obezbedi protiv požarne aparate i da isti budu propisno napunjeni u skladu sa vrstom izazivača požara;</p> <p>1.6. Da opremi zaposlenog, na način koji je obavezujući, opremom za ličnu zaštitu, da obezbedi održavanje opreme i da se pridržava perioda isteka rokova za njihovu upotrebu;</p> <p>1.7. Sva izdata uputstva za bezbednost na radu pri korišćenju opreme i alata za rad, moraju biti u odgovarajućoj formi i razumljiva za sve grupe zaposlonih;</p> <p>1.8. Da organizuje potrebne vežbe za bezbednost u okviru redovnih vremenskih perioda;</p> <p>1.9. Da preduzme mere da radna mesta i oprema koja se koristi budu u ispravnom stanju i održavana na bezbedan način;</p> <p>1.10. Da nadgleda rad tokom upotrebe opreme i alata za rad i da u slučaju potrebe kada dođe do promena, prilagodi uslove prema novim okolnostima.</p>
--	--	---

<p style="text-align: center;">Neni 8 Rregullat që kanë të bëjnë me përdorimin e pajisjeve dhe veglave të punës</p> <p>1. Përveç detyrimeve të përcaktuara në nenin 7 të kësaj Rregullore, punëdhënësi duhet të sigurojë dhe të përdorë ato pajisje të punës të cilat i plotësojnë kërkesat e parapara në Shtojcën I të kësaj Rregullore dhe kërkesat e legjislacionit përkatës në fuqi si dhe standardet që rregullojnë këto çështje.</p> <p>2. Punëdhënësi duhet të mbajë pajisjet e punës në atë mënyrë që ato të jenë në gjendje të rregulltë gjatë gjithë kohës së përdorimit në pajtim me dispozitat e kësaj Rregullore dhe legjislacionit përkatës në fuqi .</p> <p>3. Gjatë përdorimit të pajisjeve të punës, punëdhënësi duhet të veprojë në përputhje me Shtojcën 2. të kësaj Rregullore.</p>	<p style="text-align: center;">Article 8 Rules pertaining to equipment and work tools</p> <p>1. In addition to the obligations laid down in Article 7 of this Regulation, the employer shall provide and use those work equipment which meet the requirements set out in Annex I to this Regulation and the requirements of the relevant legislation in force and the standards governing these issues.</p> <p>2. The employer shall maintain the working equipment in such a way that they are in regular condition throughout the time of use in accordance with the provisions of this Regulation and the relevant legislation in force.</p> <p>3. When using work equipment, the employee shall act in compliance with Annex 2. of this Regulation.</p>	<p style="text-align: center;">Član 8 Pravila koja se odnose na opremu i alate za rad</p> <p>1. Pored obaveza utvrđenih u članu 7. ove Uredbe, poslodavac je dužan da obezbedi i koristi radnu opremu koja ispunjava zahteve iz Aneksa I ove Uredbe i zahteve relevantnog zakonodavstva na snazi i standarde koji regulišu ovim pitanjima.</p> <p>2. Poslodavac će održavati radnu opremu na takav način da budu u redovnom stanju tokom vremena korišćenja u skladi sa odredbama ove Uredbe i relevantnog zakonodavstva na snazi.</p> <p>3. Tokom upotrebe opreme za rad, poslodavac treba da deluje u skladu sa dodatkom 2. ove uredbe.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 9 Shqyrtimi dhe testimi i pajisjeve të punës</p> <p>1. Punëdhënësi është përgjegjës për shqyrtimin dhe testimin e pajisjeve të punës pas vendosjes dhe para përdorimit të parë. Kur siguria e këtyre pajisjeve varet nga vendosja dhe instalimi në një vend apo lokacion tjetër, në përputhje me rregullat e sigurisë në punë, punëdhënësi duhet të garantojë se pajisjet janë vendosur bazuar në</p>	<p style="text-align: center;">Article 9 Examination and testing of work equipment</p> <p>1. The employer is responsible for the examination and testing of work equipment after placement and first use. When the safety of these devices depends on installation and installation at a location or location, in accordance with safety rules at work, the employer must ensure that the</p>	<p style="text-align: center;">Član 9 Kontrolisanje i testiranje opreme za rad</p> <p>1. Poslodavac je odgovoran za pregled i testiranje radne opreme nakon postavljanja i prve upotrebe. Kada sigurnost ovih uređaja zavisi od instalacije i instalacije na lokaciji ili lokaciji, u skladu sa sigurnosnim pravilima na radu, poslodavac mora osigurati da je oprema instalirana na osnovu uputa proizvođača.</p>

<p>udhëzimet e prodhuesit.</p> <p>2. Për shkak të sigurisë, shëndetit dhe kushteve të sigurta të punës si dhe për zbulimin në kohë dhe eliminimin e defekteve që mund të shkaktojnë situata të rrezikshme, punëdhënësi duhet për pajisjet e punës të sigurojë:</p> <p>2.1. Kontrollin fillestar pas instalimit të pajisjeve, rishikimet periodike dhe, nëse është e nevojshme, ekzaminimi nga personat e autorizuar në përputhje me praktikën teknike dhe legjislacionin përkatës në fuqi;</p> <p>2.2. Inspektime të veçanta nga personat e autorizuar çdo herë kur ekzistojnë rrethana të jashtëzakonshme të cilat mund të rrezikojnë sigurinë e pajisjeve të punës, siç janë: vendosja në vend tjetër pune, aksidentet ose ndërprerjet më të gjata të punës.</p> <p>3. Punëdhënësi duhet të mbajë evidencën e kontrollit dhe testimin të pajisjeve të punës dhe të vë në dispozicion të autoriteteve kompetente.</p>	<p>equipment is installed based on the manufacturer's instructions.</p> <p>2. For the purpose of safety, health and safe working conditions, as well as for timely detection and elimination of defects that may cause dangerous situations, the employer shall, for the work equipment, provide:</p> <p>2.1. Initial inspection after installation of the equipment, periodic reviews and, if necessary, examination by authorized persons in accordance with applicable technical practices and legislation, and</p> <p>2.2. Specific inspections by authorized persons any time there are exceptional circumstances that could endanger the safety of work equipment, such as modifications, accidents or longer intermissions of work.</p> <p>3. The employer shall keep records of inspection of the work equipment and make them available to the competent authorities.</p>	<p>2. Iz razloga bezbednosti, zdravlja i bezbednih uslova za rad, kao i za blagovremeno opažanje i otklanjanje kvarova koji se mogu javiti u rizičnim situacijama, poslodavac treba da organizuje uslove za reagvanje:</p> <p>2.1. Početnu inspekciju nakon instalacije opreme, periodične preglede i, po potrebi, pregled od strane ovlašćenih lica u skladu sa važećim tehničkim praksama i zakonodavstvom;</p> <p>2.2. Posebna ispitivanja od strane ovlašćenih lica, uvek kada postoje vanredni uslovi koji mogu da ugroze bezbednost opreme za rad, kao što su promene, nesreće ili tokom dužeg nekorišćenja istih.</p> <p>3. Poslodavac treba da vodi evidenciju tehničkih pregleda opreme za rad i da je stavi na uvid nadležnih organa.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 10 Informimi i punonjësve</p>	<p style="text-align: center;">Article 10 Employee information</p>	<p style="text-align: center;">Član 10 Obaveštavanje zaposlenih</p>
<p>1. Punëdhënësi duhet t'u sigurojë punonjësve informacionin e duhur lidhur me përdorimin e pajisjeve dhe veglave të punës.</p> <p>2. Njoftimet dhe udhëzimet me shkrim duhet të përmbajnë të paktën informacionin e duhur të</p>	<p>1. The employer should provide employees with the appropriate information regarding the use of work equipment and tools.</p> <p>2. Written notifications and instructions shall at least contain the appropriate safety and</p>	<p>1. Poslodavac treba da obezbedi zaposlenima odgovarajuće informacije u vezi sa upotrebom radne opreme i alata.</p> <p>2. Pisana obaveštenja i uputstva treba da sadrže naj neophodnije informacije o bezbednosti i</p>

<p>sigurisë dhe shëndetit për:</p> <p>2.1. Kushtet dhe mënyrën e përdorimit të sigurtë të pajisjeve dhe veglave të punës;</p> <p>2.2. Për situata të parashikuara dhe situata të pritshme.</p> <p>3. Punëdhënësi duhet të sigurojë punonjësve udhëzimet me shkrim në formë dhe gjuhë të kuptueshme për çdo punishte, rreth mënyrës së veprimit dhe përdorimit të pajisjeve dhe veglave të punës për përdorim të sigurtë. Këto udhëzime duhet të përmbajnë informata rreth veprimit, përdorimit të pajisjeve dhe veglave të punës, në raste emergjente, ndryshimet në pajisjet dhe veglat e punës të vendosura në mjedisin e tyre të punës që mund të ndikojnë, edhe nëse nuk i përdorin drejtpërdrejtë.</p> <p>4. Punonjësit duhet të njoftohen për rreziqet ndaj të cilave ata janë të ekspozuar, pajisjet dhe veglat e punës që gjenden në hapësirën e punës si dhe çdo ndryshim i tyre.</p> <p>5. Njoftimet dhe udhëzimet me shkrim duhet të jenë të kuptueshme dhe në dispozicion të punonjësve.</p>	<p>health information on the:</p> <p>2.1. Conditions and ways of operating the work equipment and tools;</p> <p>2.2. Predictable situations and expected situations.</p> <p>3. The employer must provide the employee with written instructions in a form and language accessible to each workshop, about how to operate and use safe working tools and tools. These instructions should contain information about the operation, use of work equipment and tools, in emergencies, changes in equipment and work tools located in their work environment that may affect even if they are not used directly.</p> <p>4. Employees should be notified of the dangers to which they are exposed, the work equipment and tools found in the work area as well as any changes to them.</p> <p>5. Written notifications and instructions should be understandable and available to employees.</p>	<p>zdravlju za:</p> <p>2.1. Uslovi i načini upotrebe opreme i alata za rad;</p> <p>2.2. Predvidve kao i ne predvidive situacije.</p> <p>3. Poslodavac mora zaposlenom dostaviti pisana uputstva u obliku i jeziku koji su dostupni svakoj radionici, o načinu rukovanja i korišćenja sigurnih radnih alata i alata. Ova uputstva treba da sadrže informacije o radu, upotrebi radne opreme i alata, u hitnim slučajevima, promene u opremi i radnim alatima koji se nalaze u njihovom radnom okruženju i koji mogu da utiču čak i ako se ne koriste direktno.</p> <p>4. Zaposleni treba da budu obavesteni o opasnostima kojima su izloženi, o radnoj opremi i alatima koji se nalaze u radnom području, kao i o svim promjenama na njima.</p> <p>5. Pisana obavještenja i uputstva treba da budu razumljiva i dostupna zaposlenima.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 11 Trajnimi i punonjësve</p>	<p style="text-align: center;">Article 11 Employee training</p>	<p style="text-align: center;">Član 11 Obučavanje zaposlenih</p>
<p>1. Punëdhënësi duhet të siguroj që:</p> <p>1.1. Punonjësit të cilët përdorin pajisjet dhe</p>	<p>1. The employer shall ensure that:</p> <p>1.1. Employees who use the equipment</p>	<p>1. Poslodavac će osigurati da:</p> <p>1.1. Zaposleni koji koriste opremu i radne alate</p>

<p>veglat e punës të janë të trajnuar për t'i përdorur pajisjet dhe veglat e punës si dhe të jenë të njoftuar për çdo rrezik që mund të shkaktohet nga përdorimi i tyre.</p> <p>2.Punëdhënësi duhet të kujdeset që secili i punësuar të trajnohet me rastin e :</p> <p>2.1. Pranimit të punonjësit të ri në vendin e punës;</p> <p>2.2. Transferimit ose ndryshimit të vendit të punës;</p> <p>2.3. Futjes së pajisjeve të reja të punës ose ndryshimit në pajisje.</p> <p>3.Trajnimi duhet të jetë i:</p> <p>3.1 Përshatshëm dhe të merr parasysh rreziqet e reja;</p> <p>3.2 Periodike nëse është i nevojshëm.</p>	<p>and work tools are trained to use the tools and tools and be aware of any risks that may be caused by their use.</p> <p>2. The employer should ensure that each employee is trained in case:</p> <p>2.1.Admission of new employees to the workplace;</p> <p>2.2. Transfer or change of work;</p> <p>2.3. Introduction of new work equipment or change in equipment.</p> <p>3. The training should be:</p> <p>3.1. Adequate and take into account new risks;</p> <p>3.2. Periodic if necessary.</p>	<p>obučeni su da koriste alate i alate i da budu svesni svih rizika koji mogu biti uzrokovani njihovom upotrebom.</p> <p>2. Poslodavac treba da osigura da je svaki zaposlenik obučen u slučaju:</p> <p>2.1. Prijem novih radnika na radno mjesto;</p> <p>2.2. Transfer ili promena zaposlenja;</p> <p>2.3. Uvođenje nove radne opreme ili promene opreme.</p> <p>3. Obuka treba da bude:</p> <p>3.1 Adekvatan i uzimajući u obzir nove rizike;</p> <p>3.2 Periodični ako je potrebno.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 12 Masat specifike të mbrojtjes në punë</p> <p>1. Punëdhënësi duhet të përkujdeset që në bazë të madhësisë, veprimtarisë dhe llojit të ndërmarrjes të përkujdeset që:</p> <p>1.1. Të krijojë kushte për të penguar shfaqjen dhe shpërndarjen e zjarreve dhe shpërthimeve sipas Shtojcës 3 të kësaj Rregullore;</p>	<p style="text-align: center;">Article 12 Specific measures of protection at work</p> <p>1. The employer should take care that the size, activity and type of enterprise take care that:</p> <p>1.1. Created conditions to prevent the occurrence and spread of fires and explosions Annex 3;</p>	<p style="text-align: center;">Član 12 Posebne mere zaštite na radu</p> <p>1. Poslodavac treba da vodi računa da veličina, aktivnost i vrsta preduzeća vode računa o tome da:</p> <p>1.1. Stvoreni uslovi za sprečavanje pojave i širenja požara i eksplozija Aneks 3;</p>

<p>1.2. Në rast rreziku të ketë dhe të mirëmbahen rrugët emergjente për largim të sigurtë nga punishtja;</p> <p>1.3. Të jenë në gjendje të rregulltë pajisjet e sistemit të alarmit dhe të komunikimit të cilat janë të nevojshme për iniciimin e masave të ndihmës, evakuimit dhe shpëtimit;</p> <p>1.4. Sigurimin e pajisjeve për ndihmën e parë dhe transportin e të lënduarve;</p> <p>1.5. Të përgatit planin, të mbajë të përditësuar dhe të jetë në dispozicion të ndërmarrjes për rastet emergjente të parashikueshme.</p> <p>2.Nëse në punishte ku janë të angazhuar punonjësit vlerësohet se mund të ndodhin shpërthime të llojeve të ndryshme, punëdhënësi duhet të kujdeset që:</p> <p>2.1. Mjetet shpërthyese, ndezëse dhe aksesoret shpërthyes të ruhen, barten, transportohen dhe të përdoren vetëm nga personat e autorizuar dhe të trajnuar për këtë punë;</p> <p>2.2. Të marrë masat paraprake të sigurisë për mbrojtje të të punësuarve;</p> <p>2.3. Mjetet shpërthyese, ndezëse dhe aksesoret shpërthyes të jenë të përshtatshme për punishtet dhe për qëllimet e parapara të përdorimit të tyre.</p>	<p>1.2. In the event of the risk of having and maintaining the emergency routes for safe departure from the workshops;</p> <p>1.3. To be in good condition the alarm and communication system equipment needed to initiate relief, evacuation and rescue measures;</p> <p>1.4. Provision of equipment for first aid and transport of injured persons;</p> <p>1.5. Prepare to keep updated and available plan for predictable emergency cases in the enterprise.</p> <p>2. If there can be explosions of various types at the work site where employees are engaged in, the employer shall ensure that:</p> <p>2.1. Explosive, flammable equipment and accessories are kept, moved, transported and used only by authorized persons who are prepared for such work;</p> <p>2.2. Precautionary measures are taken for the protection of employees;</p> <p>2.3. Explosive, flammable equipment and accessories are suitable for the work site and the intended aims of use.</p>	<p>1.2. U slučaju rizika od održavanja i održavanja hitnih puteva za siguran odlazak iz radionica;</p> <p>1.3. Da bude u dobrom stanju opremu za alarm i sistem komunikacije koja je potrebna za pokretanje mjera pomoći, evakuacije i spašavanja;</p> <p>1.4. Obezbeđivanje opreme za prvu pomoć i prevoz oštećenih lica;</p> <p>1.5. Pripremiti da se ažurira i dostavi preduzeću plan za predvidljive hitne slučajeve.</p> <p>2.Ako na radilištu na kojem su angažovani radnici, se mogu desiti raznovrsne eksplozije, poslodavac treba da se pobrine, da:</p> <p>2.1. Eksplozivna, zapaljiva sredstva, kao i eksplozivni pribor, da se čuvaju, prenose, transportuju i upotrebljavaju samo od strane ovlašćenih lica koji su i obučeni za te poslove;</p> <p>2.2. Da se preduzmu preventivne mere bezbednosti za zaštitu zaposlenih;</p> <p>2.3. Eksplozivna i zapaljiva sredstva, kao i eksplozivni pribor da budu usklađeni za radilištem i ciljevima predviđenim za upotrebu.</p>
--	--	--

<p>3. Dispozitat e paragrafi 2 të i këtij neni zbatohen për minierat nëntokësore që mund të kenë lirim të gazrave dhe pluhur agresiv apo shpërthyes.</p>	<p>3. Paragraph 2 of this Article applies in particular to underground mines that may release gasses and combustible or explosive dust.</p>	<p>3. Paragraf 2. ovog člana važi i za rudare koji rade pod zemljom kojima se može desiti oslobađanje gasova i zapaljive ili eksplozivne prašine.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 13 Kërkesat e përgjithshme për punishte dhe pajisje sanitare</p>	<p style="text-align: center;">Article 13 General requirements for work sites and sanitary equipment</p>	<p style="text-align: center;">Član 13 Opšti zahtevi za radilište i sanitarnu opremu</p>
<p>1. Gjatë hapjes dhe rregullimit të punishteve punëdhënësi duhet të përkujdeset për mbrojtjen dhe sigurinë në punë të punonjësve, bazuar në rreziqet që mund të paraqiten. Punishtet duhet të jenë të pajisura me mjete përkatëse dhe duhet të mbahen të pastra në mënyrë që të mos rrezikohet siguria dhe shëndeti i të punësuarve sipas Shtojcës 4 të kësaj Rregullore.</p>	<p>1. When opening and adjusting work sites, the employer shall ensure the protection and safety of the employees in regards to risks that may occur. Work sites should be equipped with appropriate tools and should be kept clean so as not to endanger the safety and health of the employees according to Annex 4 to this Regulation.</p>	<p>1. Prilikom otvaranja i regulisanja radilišta, poslodavac treba da vodi brigu o zaštiti i bezbednosti radnika na radu a prema rizicima koji se mogu javiti. Radilišta treba da se opremljene odgovarajućim alatima i treba da budu čiste kako ne bi ugrozile bezbednost i zdravlje zaposlenih prema Aneksu 4 ove Uredbe.</p>
<p>2. Në raste kur është e nevojshme fushat të cilat paraqesin rrezik duhet të sinjalizohen me pajisje dhe shenja të dukshme, duke marrë parasysh rezultatet e vlerësimit të rreziqeve. Sinjalizimi për siguri dhe mbrojtje shëndetësorë duhet t'i përgjigjet kërkesave të përcaktuara në Shtojcën 5 të kësaj Rregullore.</p>	<p>2. Where relevant, areas that present a risk shall be indicated with visible signs taking into account the results of the risk assessment. Safety and health protection signs shall be in accordance with Annex V.</p>	<p>2. U slučajevima kada je potrebno, oblasti koje predstavljaju opasnost, trebaju biti označena vidljivim znacima uzimajući u obzir rezultate procene rizika. Signalizacija za bezbednost i zdravstvenu zaštitu treba da odgovara Dodatku V.</p>
<p>3. Punëdhënësi duhet të përkujdeset për regjistrimin e punësuarve të pranishëm në punë, dhe ta përcaktojë mënyrën e regjistrimit. Regjistri duhet të përmbajë emrat dhe numrin e personave të pranishëm në punë nga i cili mund të konstatohet prezenca e tyre në çdo kohë.</p>	<p>3. The employer should take care of registering the employees present at work, and determine the manner of registration. The register should contain the names and number of persons present at work who can be found at any time.</p>	<p>3. Poslodavac treba da vodi brigu o registraciji zaposlenih koji su prisutni na poslu i da odredi način upisa. Registar treba da sadrži imena i broj osoba prisutnih na poslu koje se mogu naći u svakom trenutku.</p>
<p>4. Pajisjet sanitare duhet të jenë të përshtatshme sipas veprimtarisë dhe numrit të të punësuarve.</p>	<p>4. Sanitary equipment shall be suitable in accordance to activity and number of</p>	<p>4. Sanitarna oprema treba biti odgovarajuće prema delatnosti i broju zaposlenih.</p>

<p>5. Të punësuarit duhet të kenë në dispozicion dhoma të përshtatshme për veshmbathje, nëse gjatë veprimtarisë së tyre duhet të bartin rroba të posaçme të punës.</p> <p>6. Dhomat e veshmbathjes duhet jenë lehtë të qasëshme, të jenë të përmasave të mjaftueshme dhe të pajisura me ulëse siç përcaktohet në Shtojcën 3 të kësaj Rregullore.</p> <p style="text-align: center;">Neni 14 Punishtet për hulumtim shfrytëzim dhe përpunim sipërfaqësorë</p> <p>1. Punëdhënësi duhet të planifikoj, të pajisë dhe të udhëheqë punët gjatë hapjes dhe mirëmbajtjes së punishteve për hulumtim, shfrytëzim apo përpunim të lëndëve minerale.</p> <p>2. Nëse gjatë punëve hulumtuese si dhe gjatë shpimit planifikohet se mund të ketë shpërthime, atëherë punëdhënësi për parandalimin e shpërthimeve duhet të përdorë pajisje dhe vegla pune të posaçme. Pajisjet duhet të jenë të përshtatshme për kushtet e hulumtimit dhe shpimit.</p> <p>3. Pajisjet dhe aparatet bazuar në rezultatet e vlerësimit të rreziqeve duhet të kenë mundësinë e teledirigjimit nga vende të përshtatshme ose në mënyrë tjetër të pengojnë rrezikun e mundshëm.</p>	<p>employees.</p> <p>5. Employees should have available appropriate clothing rooms if they have to wear special work clothes during their activity.</p> <p>6. The dressing rooms shall be easily accessible, of sufficient size and equipped with seating as defined in Annex (3) to this Regulation.</p> <p style="text-align: center;">Article 14 Work sites for exploration, exploitation and surface processing</p> <p>1. The employer shall plan, equip and lead works during the opening and maintenance of work sites for exploration, exploitation or processing of mineral substances.</p> <p>2. If during exploration works as well as drilling it is planned that there may be explosions, in order to prevent explosions, the employer shall use special work equipment and tools. Equipment shall be suitable for exploration and drilling conditions.</p> <p>3. Based on results of risk assessment, equipment and devices shall have the possibility of remote control from convenient locations or otherwise in order to prevent potential risk.</p>	<p>5. Zaposleni treba da imaju na raspolaganju odgovarajuće prostorije za odeću ako moraju da nose posebnu radnu odeću tokom svoje aktivnosti.</p> <p>6. Svlačionice moraju biti lako dostupne, dovoljne veličine i opremljene sedištima kako je definisano u Aneksu (3) ovog pravilnika.</p> <p style="text-align: center;">Član 14 Radilišta za ispitivanje, korišćenje i površinsku obradu na otvorenom nebu</p> <p>1. Poslodavac treba da planira, da opremi i da rukovodi poslovima tokom otvaranja i održavanja radilišta za ispitivanje, korišćenje ili obradu mineralnih nalaza.</p> <p>2. Ako se tokom vršenja istraživačkih poslova, kao i tokom iskopavanja proceni da može doći do eksplozije, onda poslodavac u cilju prevencije eksplozija treba da koristi posebnu opremu i alate za rad. Oprema treba da bude odgovarajuća za uslove ispitivanja i iskopavanja.</p> <p>3. Oprema i aparati zasnovani na rezultatima precene rizika treba da poseduju mogućnost teledirigovanja sa odgovarajućih mesta ili na drugi način kako bi se sprečio mogući rizik.</p>
--	--	---

<p>4. Bazuar në rezultatet e vlerësimit të rreziqeve, punishtet ku angazhohen të punësuarit duhet të kenë në dispozicion pajisjet dhe sistemet e komunikimit, akustik-optik, i cili mund të bartë sinjale alarmi në mënyrë të sigurt në çdo pjesë të punishtes të cilat duhet të vendosen në vende të përshtatshme dhe të sigurta.</p> <p>5. Nëse të punësuarit angazhohen dhe duhet të qëndrojnë në punishte, duhet të vendosen sisteme komunikimi të përshtatshme sipas kërkesave të sigurisë. Pajisjet dhe sistemi i komunikimit duhet të jetë funksional në raste emergjente.</p> <p>6. Punëdhënësi duhet të sigurojë që të punësuarit të kenë vende të caktuara për strehim, e në rast nevojë edhe dhoma për qëndrim. Strehimoret dhe dhomat e qëndrimit duhet të kenë dy dalje dhe sa më larg njëra nga tjetra që është e mundur. Daljet emergjente duhet të mundësojnë qasje në një hapësirë tjetër të sigurtë prej nga të punësuarit mund të dërgohen në vende të sigurta.</p> <p>7. Pajisjet e ndriçimit duhet të vendosen në mënyrë që hapësirat operative, rrugët, hapësirat e rrezikshme dhe daljet emergjente të janë të ndriçuara, sidomos kur janë të pranishëm të punësuarit.</p> <p>8. Punëdhënësi duhet të ndërmerë masa paraprake për të siguruar punishten nga prurjet e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore.</p>	<p>4. Based on results of risk assessment, work sites where the employees are engaged shall have available acoustic-optical communication equipment and systems, which can carry alarm signals securely to any part of the work site and they shall be placed at convenient and secure places.</p> <p>5. If employees are engaged and must stay at the work site, appropriate communication systems shall be established in accordance with safety requirements. Communication equipment and systems shall be operational in emergency cases.</p> <p>6. The employer should ensure that the employees have designated places for accommodation and, if necessary, a room for stay. Shelters and residences should have two outlets and as far apart as possible. Emergency exits should allow access to another safe area from which employees can be sent to safe places.</p> <p>7. Lighting equipment shall be placed in such a way that operating areas, routes, hazardous areas and emergency exits are illuminated, especially when employees are present.</p> <p>8. The employer shall undertake precautions in order to ensure the work site from the flow of surface and groundwater flows.</p>	<p>4. Na osnovu rezultata procene rizika, radilište na kojem su angazovani radnici treba da ima priručnu opremu i akustčno - optičke komunikacione sisteme, koji mogu prenositi signal za alarm na bezbedan način do svakog dela radilišta, i trebaju biti postavljena na odgovarajuća i sigurna mesta.</p> <p>5. Ako su zaposleni angazovani i moraju ostate na radnom mjestu, potrebno je uspostaviti odgovarajuće komunikacijske sisteme u skladu sa sigurnosnim zahtjevima. Oprema i komunikacioni sistem moraju biti funkcionalni u hitnim slučajevima.</p> <p>6. Poslodavac treba da obezbedi da zaposleni imaju određena mesta za smeštaj i, ako je potrebno, sobu za boravak. Skloništa i rezidencije treba da imaju dva izlaza i što je moguće dalje međusobno. Izlazi u slučaju opasnosti treba da omoguće pristup drugoj bezbednoj zoni iz koje se zaposleni mogu poslati na bezbedna mesta.</p> <p>7. Oprema za osvetljenje treba da bude postavljena na način tako da operativni prostori, putevi, opasne zone i izlazi za opasnost da budu osvetljeni naročito kada su prisutni zaposleni.</p> <p>8. Poslodavac treba da preduzme preventivne mere kako bi se radilište obezbedilo od protoka površinskih i podzemnih voda.</p>
---	---	---

<p>9. Rrugët dhe linjat e qarkullimit duhet të jenë të qëndrueshme, të përshtatshme për të mundësuar lëvizje të sigurtë të mjeteve dhe pajisjeve që përdoren për punë .</p>	<p>9. Roads and traffic lines shall be durable and suitable for the work equipment and tools used, shall be installed and maintained to ensure safe movement of vehicles and equipment.</p>	<p>9. Putevi i linije za kretanje treba da budu stabilne i odgovarajuće za sredstva i opreme za rad, koja se koriste, treba da se postave i održavaju kako bi se obezbedilo bezbedno kretanje sredstava i opreme.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 15 Minierat nëntokësore</p>	<p style="text-align: center;">Article 15 Underground mines</p>	<p style="text-align: center;">Član 15 Podzemni rudnici</p>
<p>1. Minierat nëntokësore duhet të pajisen dhe mirëmbahen ashtu që gjatë punës dhe lëvizjes së të punësuarve rreziku të jetë sa më i ulët. Punishtet dhe galeritë duhet të pajisen me sinjalizim i cili të punësuarve ua lehtëson orientimin. Transporti i të punësuarve duhet të rregullohet në mënyrë të përshtatshme, varësisht nga mënyra dhe vendi i hulumtimit, apo shfrytëzimit. Për këto çështje punëdhënësi duhet të përgatit pajisje dhe udhëzime të veçanta me shkrim. në përputhje me Shtojcën 3 dhe Shtojcën 5 të kësaj Rregullore.</p> <p>2. Punëdhënësi duhet të përkujdeset që:</p> <p>2.1. Çdo minierë nëntokësore të jetë e lidhur me sipërfaqen përmes së paku dy (2) rrugëve të ndara, të cilat duhet të jenë të kalueshme nga të punësuarit, për mjetet mekanike të transportit dhe mjete të tjera.</p> <p>3. Punëdhënësi duhet të përkujdeset që punët gjatë hapjes së korridorit kryesor për krijimin e sigurisë të realizohen sipas njoftimit me shkrim, rregullisht të verifikojë gjendjen e punimeve në</p>	<p>1. Underground mines should be equipped and maintained so that during work and the movement of employees the risk is as low as possible. Workshops and galleries should be equipped with signaling which facilitates the orientation of employees. Transport of employees should be appropriately regulated, depending on the manner and place of research, or exploitation. For these issues, the employer must prepare specific written equipment and instructions. in accordance with Annex 3 and Annex 5 to this Regulation.</p> <p>2. The employer shall ensure that:</p> <p>2.1. Each underground mine is connected to the surface by at least two (2) separate roads, which must be passable by the employee, for mechanical means of transport and other means.</p> <p>3. The employer should ensure that the works during the opening of the main security corridor are carried out in accordance with the written notice, regularly</p>	<p>1. Podzemne rudnike treba opremiti i održavati tako da je tokom rada i kretanja zaposlenih rizik što je moguće manji. Radionice i galerije treba da budu opremljene signalima koji olakšavaju orijentaciju zaposlenih. Prevoz zaposlenih treba na odgovarajući način regulisati, u zavisnosti od načina i mjesta istraživanja ili eksploatacije. Za ova pitanja poslodavac mora pripremiti posebnu pismenu opremu i uputstva. u skladu sa Aneksom 3 i Aneksom 5 ove Uredbe.</p> <p>2. Poslodavac treba da vodi računa, da:</p> <p>2.1. Svaki podzemni rudnik je povezan sa površinom najmanje dva (2) odvojena puta, koji mora biti prohodan od strane zaposlenog, za mehanička prevozna sredstva i druga sredstva.</p> <p>3. Poslodavac treba da osigura da se radovi prilikom otvaranja glavnog sigurnosnog koridora izvode u skladu sa pismeno obaveštenje, redovno provjeravaju stanje radova u svim radionicama i</p>

<p>të gjitha punishtet dhe qëndrueshmërinë e korridorit.</p>	<p>verify the state of the works in all workshops and the corridor's durability.</p>	<p>trajanje koridora.</p>
<p>4.Punëdhënësi gjatë planifikimit dhe realizimit të të gjitha veprimtarive në minierat nëntokësore që kanë mundësinë e vetëndezjes, apo të krijimit të pluhurit ndezës, duhet të marrë masat e nevojshme që të parandalohet, apo shmanget vetëndezja. Lëndët djegëse që shfrytëzohen në minierë duhet të kufizohen në sasi dhe të sigurohen në mënyrë të duhur, sipas Shtojcës 3 të kësaj Rregullore.</p>	<p>4.The employer during the planning and realization of all activities in the underground mines that have the possibility of self-ignition, or the creation of ignitable dust must take the necessary measures to prevent or to avoid self-restraint. Fuels used in the mine should be limited in quantity and properly secured, according to Annex 3 of this Regulation.</p>	<p>4.Poslodavac u toku planiranja i realizacije svih aktivnosti u podzemnim rudnicima koji imaju mogućnost samozapaljenja ili stvaranja zapaljive prašine moraju poduzeti potrebne mjere da spriječe ili izbjegnu samoodržanje. Goriva koja se koriste u rudniku treba da budu ograničena u količini i propisno obezbeđena, u skladu sa Aneksom 3 ovog pravilnika.</p>
<p>5. Bartja dhe transmetimi i energjisë hidrostatiqe apo hidrokineqe dhe mekanike në miniera nëntokësore, ku bëhet shfrytëzimi i gazit mineral, apo përmbajnë pluhur të ndezshëm, duhet të aplikohen materiet zjarrëduruese, apo të aplikohen procedurat që pamundësojnë ndezjen apo shpërthimin. Materiet zjarrëduruese, duhet t'i plotësojnë specifikat përkatëse zjarrëduruese dhe shëndetësore. Nëse sipas rezultateve paraprake të vlerësimit të rrezikshmërisë lejohet përdorimi i lëngjeve hidraulike të cilat nuk u përgjigjen specifikave dhe kushteve të verifikimit dhe kërkesave tjera sipas këtij paragrafi, atëherë duhet të merren masa paraprake shtesë të sigurisë për të parandaluar rrezikun nga zjarret dhe përhapjen e tyre.</p>	<p>5. Transfer and transmission of hydrostatic or hydrokinetic and mechanical energy to underground mines where mineral gas is used or which contain flammable dust shall apply fire-resistant (non-combustible) materials or shall apply procedures that prevent combustion or explosion. Fire-resistant materials shall meet relevant fire-resistant and health specifications. If, according to preliminary results of the risk assessment, the use of hydraulic fluids that do not comply with specifications and conditions for verification as well as other requirements referred to in this paragraph is permitted, then additional safety precautions shall be taken to prevent the risk of fires and their spreading.</p>	<p>5. Prenos i transmisija hidrostatične energije ili hidrotehnike i mehanike u podzemnim rudnicima, gde se javlja podzemni gas ili ima postojanja zapaljive prašine, treba da se koriste materijali otporni na vatru (nezapaljivi), ili da se primene procedure koje onemogućuju ili sprečavaju paljenje ili eksploziju. Ako prema ranije utvrđenim procenama rizika odobri upotreba hidrauličnih tečnosti koje ne odgovaraju specifikaciji i uslovima provere i drugih zahteva pomenutih u ovom paragrafu, onda se trebaju preduzeti dodatne preventivne mere bezbednosti kako bi se sprečili rizici od požara i njihovog širenja.</p>
<p>6. Minierat nëntokësore që lirojnë gazra minerare, gjatë punimeve hulumtuese dhe shfrytëzimit të tyre, punëdhënësi duhet të marrë masa paraprake për zvogëlimin e gazrave dhe</p>	<p>6. Underground mines that release mining gases, during research work and their exploitation, the employer must take precautions to reduce the risk of gases and</p>	<p>6. Podzemni rudnici koji oslobađaju rudarske gasove, tokom istraživačkih radova i njihove eksploatacije, poslodavac mora preduzeti mere predostrožnosti kako bi smanjio rizik od gasova i</p>

<p>reziqeve. Rreziqet e kushtëzuara nga gazrat në miniera duhet të reduktohen në kushte të lejuara. Çdo minierë nëntokësore e cila mund të liron gazra në sasi që të krijojë atmosferë ndezëse, apo shpërthyes konsiderohet si minierë gazbartëse.</p> <p>7. Minierat nëntokësore të cilat gjatë hulumtimit dhe shfrytëzimit të tyre krijojnë pluhur ndezës, apo shpërthyes duhet të kufizohen me barriera mbrojtëse nga shpërthimet. Barrierat mbrojtëse nga shpërthimi duhet të vendosen dhe renditen bazuar në planin të cilin e përgatit punëdhënësi. Plani duhet të përditësohet dhe të jetë në dispozicion në ndërmarrje.</p> <p>8. Në hapësirat e minierave nëntokësore, të cilat janë të rrezikuara nga pluhuri ndezës, apo shpërthyes, gazrat helmuese, apo jo helmuese, nga shembjet, rrokullisjet dhe rëniet, nga përmytjet me ujë, punimet dhe mbrojtja e të punësuarve duhet të planifikohen dhe të realizohen në mënyrë të sigurtë. Për këto qëllime duhet të merren masa për të :</p> <p>8.1. Përkufizuar dalluar zonat e rrezikut sipas paragrafit 7. të këtij neni;</p> <p>8.2. Mbrojtur të punësuarit në punishte dhe galeri të minierave të cilët lëvizin në drejtim të tyre, apo brenda këtyre zonave me pajisje adekuate;</p> <p>8.3. Kontrolluar rreziqet.</p>	<p>hazards. Gas-conditioned dangers to mines should be reduced under permitted conditions. Any underground mine that can release gases in quantities that create a combustible or explosive atmosphere is considered as a gas-carrying mine.</p> <p>7. Underground mines which, during exploration and exploitation create flammable or explosive dust shall be restricted by explosion protection barriers. Explosion barriers shall be installed and arranged based on the plan developed by the employer, and the plan shall be updated and available at the enterprise.</p> <p>8. In underground mining areas which contain risks of toxic or non-toxic gasses, collapses, rolling and falls, floods, the work and the protection of employees shall be planned and carried out safely. For these purposes measures shall be taken to:</p> <p>8.1. Define danger zones in accordance to paragraph 7. of this article;</p> <p>8.2. Protect employees moving in the direction of or within the site and galleries of the mines with adequate equipment;</p> <p>8.3. Control risks.</p>	<p>opasnosti. Opasnosti od mina koje su uslovljene gasom treba smanjiti pod dozvoljenim uslovima. Svaki podzemni rudnik koji može ispuštati gasove u količinama koje stvaraju zapaljivu ili eksplozivnu atmosferu smatra se rudnikom koji prenosi gas.</p> <p>7. Podzemni rudnici koji tokom ispitivanja i eksploatacije stvaraju zapaljivu prašinu ili eksplozivnu, treba da se ograniče zaštitnim barijerama (preprekama) od eksplozija. Zaštitne barijere od eksplozija treba da se postave i poređaju, na osnovu plana kojeg priprema poslodavac. Plan se mora ažurirati i da bude dostupan u preduzeću.</p> <p>8. U prostorima podzemnih rudnika, u kojima vladaju rizici od otrovnih gasova ili neotrovnih, od propadanja, prevrtanja i razaranja, od potapanja vodom, radovi i zaštita radnika se treba planirati i realizovati na siguran način. Za te ciljeve treba da se preduzmu mere da:</p> <p>8.1. Dase ograniče rizične zone u skladu sa paragrafom 7. ovog člana;</p> <p>8.2. Da se zaštite zaposleni na radilištu i rudničkim galerijama koje se kreću u pravcu ili unutar tih zona, prikladnom opremom;</p> <p>8.3. Da se kontrolišu rizici.</p>
--	--	--

<p>9.Punëdhënësi duhet të përkujdeset që:</p> <p>9.1. Pajisjet minerare në minierat nëntokësore t'i përshtaten hapësirave minerare dhe të jenë të sigurta gjatë manovrimit në këto hapësira;</p> <p>9.2. Për pajisjet minerare të lëvizshme që kanë mekanizëm lëvizës, duhet kujdesen që instrumentet dhe tabela informuese të jetë funksionale dhe e pajisur me mjete sinjalizuese dhe ndriçuese;</p> <p>9.3. Pajisjet të kenë së paku dy sisteme frenimi dhe të fikjes së zjarrit gjatë lëvizjes së makinave në miniera si:</p> <p>9.3.1. Sistemet për fikjen e zjarreve duhet të kenë dy e më tepër aparate bartëse me bombola ose me sistem të fikjes automatike, nëse ky sistem nuk është i mundur, atëherë duhet të instalohet sistemi dytësor i fikjes së zjarreve i cili duhet të miratohet nga punonjësi përgjegjës.</p> <p>9.4. Secili person në minierat nëntokësore të cilësuar si miniera me rrezikshmëri të lartë, duhet të ketë në dispozicion vet-shpëtuesin e përshtatshëm dhe të jetë i trajnuar për përdorimin e tij, ndërsa vet-shpëtuesit me oksigjen me peshë më të madhe duhet të vendosen në afërsi, ku gjithmonë të jenë të qasshëm;</p> <p>9.5. Pajisjet për vet-shpëtim duhet të mbahen</p>	<p>9. The employer shall ensure that:</p> <p>9.1. Mining equipment in underground mines to fit mining sites and be safe during maneuvering in these areas;</p> <p>9.2. Mobile mining equipment having a moving mechanism must ensure that the instrument information board is functional and equipped with signaling and lighting means;</p> <p>9.3. the equipment must have at least two braking and fire extinguishing systems during the movement of cars in mines such as:</p> <p>9.3.1. Fire extinguishing systems should have two or more cylinder carry or automatic shutdown systems, if this system is not possible then the fire extinguishing system to be installed and approved by the responsible worker.</p> <p>9.4. Each person in high-risk underground mines has the appropriate self-rescuer available and is trained to use it, self-rescuers with high weight oxygen shall be placed in their vicinity and be always accessible;</p> <p>9.5. Equipment for self-rescue shall be</p>	<p>9. Poslodavac treba da vodi računa o tome da:</p> <p>9.1 Rudarska oprema u podzemnim rudnicima za opremanje rudarskih lokacija i sigurna za vrijeme manevriranja u ovim područjima;</p> <p>9.2. Mobilna rudarska oprema koja ima mehanizam za pomeranje mora da obezbedi da je instrument - informaciona tabla funkcionalna i opremljena sredstvima za signalizaciju i osvetljenje;</p> <p>9.3. oprema mora imati najmanje dva sistema za kočenje i gašenje požara tokom kretanja automobila u rudnicima kao što su:</p> <p>9.3.1. Sistemi za gašenje požara trebaju imati dva ili više sistema nosača cilindara ili automatskog gašenja, ako ovaj sistem nije moguć, onda sistem za gašenje požara mora biti instaliran i odobren od strane odgovornog radnika..</p> <p>9.4. Svako lice u podzemnom rudniku za koju se smatra da je u visokoj opasnosti da na raspolaganju ima kiseonim za samo - spasavanje koji su veće težine i treba da se postavi tako da bude na dohvatu ruke i u blizini;</p> <p>9.5. Oprema za samo – spasavanje treba da se</p>
--	--	--

<p>në ndërmarrje përkatëse;</p> <p>9.6. Të verifikohet rregullisht gjendja e tyre se a janë në gjendje të mirë për përdorim.</p> <p style="text-align: center;">Neni 16 Pajisjet dhe mjetet tjera përcjellëse</p> <p>1. Punëdhënësi në minierë duhet të sigurojë që pajisjet dhe mjetet tjera përcjellëse të punës në minierë janë të përshtatshme dhe të sigurta për lëvizjen e punonjësve dhe bartjen e xehes si dhe të :</p> <p>1.1. Mund të përdorën për lëvizje të numrit paraprakisht të përcaktuar të punonjësve aq sa është e lejuar;</p> <p>1.2. Përgatis dhe të informojë punonjësit me udhëzime dhe skema me shkrim për përdorimin e sigurtë të pajisjes për lëvizje;</p> <p>1.3. Vendos udhëzimet dhe skemat në vend të dukshëm dhe të përshtatshëm;</p> <p>1.4. Litari për bartje dhe lëvizje të ashensorit duhet të jetë i përzgjedhur dhe të ketë afatin maksimal dhe optimal të jetëgjatësisë së përdorimit;</p> <p>1.5. Sigurojë që afati maksimal operues i përcaktuar i litarit nuk është tejkaluar, përjashtimisht, afati maksimal operues i përcaktuar i litarit mund të zgjatet nëse:</p>	<p>kept in relevant enterprises;</p> <p>9.6. Their condition is regularly verified to identify whether they are operational.</p> <p style="text-align: center;">Article 16 Devices and other accompanying tools</p> <p>1. The mine employer shall ensure that the mining equipment and tools are adequate and safe for the movement of workers and the transfer of the ore and:</p> <p>1.1. Can be used to move the predetermined number of employees to the extent permitted;</p> <p>1.2. Prepare and inform the employees with instructions and written schemes for safe use of the movement device;</p> <p>1.3. Establish guidelines and schemes in a visible and convenient place;</p> <p>1.4. The rope for moving and moving the elevator selected must have the maximum and optimal lifetime of use;</p> <p>1.5. Ensure that the maximum operating limit of rope has not been exceeded unless the competent person:</p>	<p>drži u dotičnom preduzeću;</p> <p>9.6. Da se redovno proverava njihovo stanje i da se vidi da li su u dobrom stanju za upotrebu.</p> <p style="text-align: center;">Član 16 Uređaji i ostali prateći alati</p> <p>1. Poslodavac od mina treba da obezbedi da su rudarska oprema i alati adekvatni i bezbedni za kretanje radnika i prenos rude i:</p> <p>1.1. Može se koristiti za premještanje unaprijed određenog broja zaposlenih u mjeri u kojoj je to dopušteno;</p> <p>1.2. Priprema i informiše zaposlene sa uputstvima i pisanim planovima za bezbedno korišćenje uređaja za kretanje;</p> <p>1.3. Uspostaviti smernice i šeme na vidnom i pogodnom mestu;</p> <p>1.4. Uže za podizanje i pomeranje lifta treba izabrati i imati maksimalni i optimalni životni vek upotrebe;</p> <p>1.5. Da se osigura da maksimalna radna granica užeta nije premašena, iznimno, maksimalna radna granica užeta može biti produžena ako</p>
---	---	--

<p>1.5.1. Personi kompetent pas kryerjes së vlerësimit paraprak të gjendjes së litarit konstaton se i njëjti nuk paraqet rrezik për lëvizje dhe bartjen e punonjësve dhe të xehes dhe;</p> <p>1.5.2. Konfirmon me shkrim se litari është i sigurtë dhe se afati maksimal operativ i përcaktuar mund të zgjatet edhe për një periudhë të caktuar kohore.</p> <p>2. Punëdhënësi në minierë duhet të sigurojë që ashensori dhe pajisjet për ngritje janë të sigurta të përshtatshme dhe i posedojnë mjetet e nevojshme për të:</p> <p>2.1. Kontrolluar shpejtësinë dhe distancën gjatë punës dhe bartjes ose kundërpeshës;</p> <p>2.2. Monitoruar pozicionin dhe lëvizjen e tyre gjatë gjithë kohës së përdorimit;</p> <p>2.3. Ndaluar përdorimin në rast të defektit apo rrezikut;</p> <p>3. Punëdhënësi duhet të hartojë planin e përdorimit të pajisjeve për bartje të punonjësve dhe xehes me karakteristika kryesore të transportit i cili duhet të përditësohet vazhdimisht, të bëjë kontrollin, mirëmbajtjen dhe testimin e rregullt të tyre. Rezultatet duhet të evidentohen dhe të ruhen.</p>	<p>1.5.1. Perform a preliminary assessment of the condition of the rope and ascertains that it does not present a risk of movement and movement of workers and of the ore;</p> <p>1.5.2. Confirms in writing that the rope is secure and that the maximum operating limit set can be extended for a certain period of time.</p> <p>2. The mine employer should ensure that the lift and lifting equipment are securely fit and possess the necessary tools to:</p> <p>2.1. Control the speed and distance during the work and the transfer or counterweight;</p> <p>2.2. Monitor their position and movement all the time of use;</p> <p>2.3. Stop use in case of defect or risk;</p> <p>3. The employer should draw up a plan for the use of equipment for transporting workers and x-rays with main transport features which should be continually updated, checked, maintained and regularly tested. Results should be evidenced and stored.</p>	<p>1.5.1. Izvrši preliminarnu procenu stanja užeta i utvrdi da ne predstavlja rizik od kretanja i kretanja radnika i rude;</p> <p>1.5.2. Pismeno potvrđuje da je uže sigurno i da se maksimalni radni limit može produžiti za određeni vremenski period.</p> <p>2. Poslodavac rudnika treba da obezbedi da oprema za dizanje i podizanje bude bezbedno postavljena i da poseduje neophodne alate za:</p> <p>2.1. Kontrolišu brzinu i udaljenost tokom rada i prenosa ili protivteže;</p> <p>2.2. Prati svoj položaj i kretanje sve vreme korišćenja;</p> <p>2.3. Zaustavi upotrebu u slučaju kvara ili rizika;</p> <p>3. Poslodavac treba da sačini plan korišćenja opreme za prevoz radnika i rendgenskih snimaka sa glavnim transportnim karakteristikama koje treba stalno ažurirati, proveravati, održavati i redovno testirati. Rezultate treba evidentirati i pohraniti.</p>
---	---	--

<p align="center">Neni 17 Ajrosja e minierave nëntokësore</p>	<p align="center">Article 17 Ventilation of underground mines</p>	<p align="center">Član 17 Provetrvanje podzemnih rudnika</p>
<p>1. Punëdhënësi duhet të kujdeset që të gjitha punishtet dhe objektet minerare nëntokësore të ajrosen mjaftueshëm dhe të jenë:</p> <p>1.1. Të sigurtat për qëndrim dhe punë për shëndetin e të punësuarve;</p> <p>1.2. Të përshtatshme për rreziqet e kushtëzuara nga zjarri, pluhuri dhe shpërthimet që mund të marrin përmes frymëmarrjes;</p> <p>1.3. Të përshtatshme për kushtet e punës dhe qëndrimit në punë, duke marrë parasysh metodat e aplikuara të punës dhe ngarkesat fizike të punësuarve.</p> <p>2. Minierat nëntokësore që lirojnë gazra minerare si dhe në të gjitha minierat tjera nëntokësore, në të cilat nuk mjafton ajrosja natyrore dhe me qëllim të plotësimit të kërkesave e parapara në paragrafin 1. të këtij neni, duhet të sigurohet ajrosja përmes një apo më shumë ventilatorëve. Për këtë qëllim duhet të merren masa paraprake për të siguruar pajisjet për ajrosje stabile dhe konsistente. Vazhdimisht duhet të mbikëqyret së paku presioni i ulët i ajrit i shkaktuar nga ventilatori kryesor. Pajisjet për alarmim duhet të alarmojnë nëse vjen deri te ndalja e paqëllimshme e ventilatorit.</p> <p>3. Minierat nëntokësore që lirojnë gaz dhe</p>	<p>1. The employer shall ensure that all underground mines and mining facilities are sufficiently ventilated and are:</p> <p>1.1. Safe for the stay and work in regards to the health of the employees;</p> <p>1.2. Suitable for the risk of fire, dust and explosions that can be obtained through inhalation;</p> <p>1.3. Adequate for working conditions, taking into account the applied work methods and physical burdens of employees.</p> <p>2. In underground mines that release mineral gasses and in all other underground mines where natural ventilation is not sufficient, and for the purpose of meeting the requirements set out in paragraph 1 of this article, ventilation shall be provided by one or more ventilators. For this purpose, precautions shall be taken to provide stable and consistent ventilation equipment. Low air pressure caused by the main fan shall at least be overseen. Alarm devices shall alert if ventilator/s unintentional shutdown occurs.</p> <p>3. Underground mines that release gas and</p>	<p>1. Poslodavac treba da vodi računa da sva radilišta i objekti podzemnih rudnika budu dovoljno provetrvani, i da budu:</p> <p>1.1. Bezbedni za boravak i rad, za zdravlje zaposlenih;</p> <p>1.2. Odgovarajuće u pogledu rizika i sa uslovima zaštite od požara, prašine i eksplozija i da mogu biti osvežavani provetrvanjem;</p> <p>1.3. Prilagođena za uslove rade i boravka na radu, uzimajući u obzir primenljive metode rada i fizičkih opterećenja radnika.</p> <p>2. Podzemni rudnici koji oslobađaju rudničke gasove kao i u svim podzemnim rudnicima, u kojima nema dovoljno prirodnog provetrvanja a u cilju ispunjavanja zahteva predviđenim paragrafom 1. ovog člana, treba se obezbediti provetrvanje putem jednog ili više ventilatora. U tom cilju treba da se preduzmu predupredljive mere obezbeđivanja opreme za stabilno i stalno provetrvanje. Nепrestano se treba nadgledati u najmanju ruku nizak pritisak vazduha kojeg izaziva glavni ventilator. Oprema za alarmiranje treba da alarmira ako dođe do nenamernog zaustavljanja ventilatora.</p> <p>3. Podzemni rudnici koji oslobađaju gas a koriste</p>

<p>shërbejnë për shfrytëzim nuk guxojnë të përdorin ajrim të veçantë por ajrim të vazhdueshëm. Gjatë punimeve për hapje, përgatitje apo shfrytëzim lejohet vendosja dhe shfrytëzimi i ajrosjes së veçantë nëse punishtet e tilla janë të lidhura në mënyrë të drejtpërdrejtë me ajrosjen e minierës. Kjo vlen edhe për punishte tjera të cilat nuk ajrosen pandërprerë bazuar në llojin e tyre.</p> <p>4. Punëdhënësi duhet të sigurojë që në minierat nëntokësore që lirojnë gazra, të kenë pajisje për matjen e parametrave të ajrimit vazhdimisht. Matjet duhet të përfshijnë edhe koncentrimin e gazit mineral. Rezultatet e matjeve duhet të evidentohen dhe të ruhen.</p> <p>5. Në minierat nëntokësore ku mund të lirohen gazrat minerare duhet pasur kujdes në këto lokacione kryesore:</p> <p>5.1. Punishtet ku punohet me ngarkesë mekanike;</p> <p>5.2. Vendet e pikave frekuentuese operative me pajisje dhe makina shpimi;</p> <p>5.3. Sipas nevojës edhe hapësirat tjera të ngjashme.</p> <p>6. Mënyra dhe vëllimi i mbikëqyrjes bazuar në paragrafin 5 të këtij neni, duhet të përcaktohet varësisht nga rezultatet e vlerësimit të rreziqeve.</p>	<p>serve for exploitation shall not use special airing but rather continuous airing. During works for the opening, preparation or exploration works it is permissible to install and use special ventilation if such works are directly related to the ventilation of the mine. This also applies to other work sites that are not ventilated uninterruptedly based on their type.</p> <p>4. The employer shall ensure that in underground mines that release gasses, airing parameters are constantly measured, and measurements shall also account for the concentration of mineral gas. Results of measurements shall be recorded and stored for a long period of time.</p> <p>5. In underground mines where mineral gasses may be released, the following locations shall be ensured in particular:</p> <p>5.1. Work sites with mechanical loads;</p> <p>5.2. Locations of frequent operations with drilling equipment and machines;</p> <p>5.3. As needed, other similar spaces.</p> <p>6. The manner and volume of supervision, based on paragraph 5 of this Article, shall be determined depending on the results of the</p>	<p>se za eksploataciju, ne smeju se provetrvati po posebno određenim terminima, nego se moraju neprestano provetrvati. Tokom radova na bušenju, prpremu ili eksploataciju, dozvoljena je upotreba i korišćenje planiranog provetrvanja ako su takva radilišta povezana na neposredan način sa ventilacijom rudnika. Ovo važi i za druga radilišta koja se ne provetrvaju neprestano a prema njihovoj tipologiji.</p> <p>4. Poslodavac treba da obezbedi da u podzemnim rudnicima koji oslobađaju gasove, da se neprestano vrši merenje parametara ventilisanja, merenja trebaju obuhvatati i koncentraciju podzemnog gasa. Rezultati merenja treba da se evidentiraju i da se čuvaju tokom dužeg vremenskog perioda.</p> <p>5. U podzemnim rudnicima gde dolazi do oslobađanja podzemnih gasova treba se obratiti posebna pažnja na ove glavne lokacije:</p> <p>5.1. Mekanike radilišta gde se radi pod mehaničkim opterećenjem;</p> <p>5.2. Mesta na tačkama sa operativnim kretanjima sa opremom i mašinama za bušenje;</p> <p>5.3. Po potrebi i ostali slični prostori.</p> <p>6. Način i obim nadgledanja zasnovanih na paragrafu 5 ovog člana, treba da se odredi u zavisnosti od rezultata procene rizika.</p>
---	---	--

<p>7. Punëdhënësi duhet të hartojë planin e ajrimit me karakteristika kryesore të ajrimit i cili duhet të përditësohet vazhdimisht dhe të jetë në dispozicion në ndërmarrje.</p> <p style="text-align: center;">Neni 18 Sigurimi dhe përdorimi i pajisjeve dhe veglave të punës</p> <p>1. Bazuar në rezultatet e vlerësimit të rreziqeve dhe specifikave të punës, punëdhënësi duhet të përzgjedhë dhe t'i vë në dispozicion të gjitha pajisjet dhe veglat e punës që përdoren gjatë punës. Duhet të përkujdeset që ato të jenë në gjendje të mirë të jenë në funksion dhe të përdoren në mënyrë të drejtë për siguri dhe mbrojtje shëndetësore.</p> <p>2. Pavarësisht nga obligimet që dalin nga paragrafi 1. i këtij neni, punëdhënësi duhet të përkujdeset edhe për:</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1. Vënien në dispozicion vetëm pajisjet e punës të cilat i përgjigjen rregullave teknike dhe standardeve;</p> <p style="padding-left: 20px;">2.2. Gjatë përdorimit të pajisjeve të punës duhet të respektohen rregullat teknike dhe standardet.</p> <p>3. Mjetet e punës, për të cilat janë të përcaktuara kërkesa më të avancuara, lejohet të vihen në dispozicion vetëm nëse i plotësojnë këto</p>	<p>risk assessment.</p> <p>7. The employer shall develop a ventilation plan with main characteristics of ventilation which shall be continuously updated and available at the enterprise.</p> <p style="text-align: center;">Article 18 Provision and use of work equipment and tools</p> <p>1. Based on the results of the risk assessment and job specifications, the employer shall select and make available all work equipment and tools used during the work. Employer shall ensure that they are in good shape, operational and used appropriately for safety and health protection.</p> <p>2. Notwithstanding the obligations arising from paragraph 1 of this Article, the employer shall also ensure that:</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1. Only work equipment that meet the technical rules and standards are available;</p> <p style="padding-left: 20px;">2.2. During the use of work equipment, technical rules and standards are respected.</p> <p>3. Work equipment, for which more advanced requirements are set out in other applicable laws, are allowed only if they</p>	<p>7. Poslodavac treba da izradi plan ventilisanja sa glavnim karakteristikama provetranja koji treba da se ažurira neprestano i da bude izložen u preduzeću.</p> <p style="text-align: center;">Član 18 Obezbeđivanje i upotreba opreme i alate za rad</p> <p>1. Na osnovu rezultata procene rizika i specifičnosti posla, poslodavac treba da odabere i da stavi na raspolaganje svu opremu i alate za rad koji se koriste prilikom izvođenja radova. Treba da se vodi računa o toma da budu u ispravnom stanju, da budu funkcionalni i da se koriste na način kako bi se ostvarila bezbednost i zdravstvena zaštita.</p> <p>2. Bez obzira na obaveze koje proizilaze iz paragrafa 1. ovog član, poslodavac treba da vodi računa za:</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1. Stavljanje na raspolaganje samo opreme za rad koja odgovara tehničkim pravilima i standardima;</p> <p style="padding-left: 20px;">2.2. Tokom upotrebe opreme za rad treba da se poštuju tehnička pravila i standardi.</p> <p>3. Sredstva za rad, za koja su važećim zakonima propisani unapređeni zahtevi, dozvoljava se da se stave na upotrebu samo ako ispunjavaju te</p>
---	--	---

<p>kërkesa:</p> <p>3.1. Të jenë të qëndrueshme dhe mos të kenë mangësi të dukshme;</p> <p>3.2. Të jenë me përmasa të përshtatshme, më efikase dhe të sigurta për shfrytëzimin e tyre;</p> <p>3.3. Nëse mjetet e punës janë të parapara për zonat ku ekziston rreziku nga zjarret apo shpërthimet nga ndezja e gazrave, avujve apo pluhurit atëherë duhet t'i plotësojnë kushtet e posaçme të sigurisë.</p> <p>4. Punëdhënësi duhet të përkujdeset për mirëmbajtjen e mjeteve të punës, ashtu që ato të jenë në gjendje të rregullt gjatë tërë kohës së përdorimit sipas kërkesave të paragrafëve 2. dhe 3. të këtij neni. Kjo vlen edhe për pajisjet e sigurisë në punë dhe mbrojtjes shëndetësore, duke përfshirë, mirëmbajtjen, kontrollimin dhe testimin sistematik të makinave, aparateve dhe pajisjeve inxhinierike dhe elektrike duke përfshirë edhe pajisjet e sigurisë.</p> <p>5. Punëdhënësi duhet të përgatis një plan, përditësojë dhe atë ta mbajë në dispozicion të ndërmarrjes për raste të jashtëzakonshme me pasoja të mundshme dëmtoese për sigurinë e mjeteve të punës. Nëse një mjet i punës dëmtohet, atëherë ky mjet duhet t'i nënshtrohet kontrollit të jashtëzakonshëm. Të gjitha punimet duhet të kryhen nga personat të kualifikuar profesionalë. Realizimin e kontrolleve dhe</p>	<p>meet the following requirements:</p> <p>3.1. They are stable and do not have obvious flaws;</p> <p>3.2. They are in appropriate dimensions, efficient and safe for use;</p> <p>3.3. If work equipment are intended for areas where there is a risk of fires or explosions from ignition of gases, vapors or dust, then they shall meet the special safety conditions.</p> <p>4. The employer shall ensure the maintenance of the work equipment so that they are in regular condition throughout the time of use and respond to the requirements under paragraphs 2 and 3 of this article. This also applies to work safety equipment and protection of health. Maintenance, checks and systematic testing of electrical, mechanical and electrical machines, appliances and equipment including safety equipment.</p> <p>5. The employer shall prepare a plan, update it and keep it available at the enterprise in exceptional cases with potential harmful consequences to the safety of a work equipment. If a work equipment is damaged then it shall be subject to extraordinary checks. All work shall be carried out by qualified professional persons. The carrying out of checks and testing provided for in</p>	<p>zahteve:</p> <p>3.1. Da budu izdržljiva i da nemaju vidljivih nedostataka;</p> <p>3.2. Da budu sa odgovarajućim dimenzijama, da budu efikasnija i bezbedna za upotrebu;</p> <p>3.3. Ako sredstva za rad predviđena za radu u zonama gde postoji rizik od požara ili eksplozija od zapaljivih gasova, para ili prašine, onda treba da ispunjavaju posebne uslove bezbednosti.</p> <p>4. Poslodavac treba da vodi računa o održavanju sredstava za rad tako da ona budu u redovnom stanju tokom čitavog vremena korišćenja istih i da odgovaraju zahtevima u skladu sa paragrafima 2. i 3. ovog člana. Ovo važi i za opremu za bezbednost na radu i zdravstvenu zaštitu. Održavanje, kontrola i sistematsko testiranje mašina, aparata i inžinjerske i električne opreme, obuhvatajući time i opremu za bezbednost.</p> <p>5. Poslodavac treba da pripremi plan, da ga ažurira i da ga stavi na raspolaganju u preduzeću u slučaju vanrednih uslova sa mogućim štetnim posledicama po bezbednost nekog sredstva za rad. Ako neko sredstvo za rad bude oštećeno, onda to sredstvo treba da se podvrgne vanrednoj kontroli. Svi radovi treba da se sprovede od strane kvalifikovanih profesionalnih lica. Nakon sprovođenja kontrole i testiranja koja su</p>
---	---	--

<p>testimeve të parapara në paragrafin 4. të këtij neni si dhe rezultatet e tyre duhet të evidentohen, dokumentohen dhe të ruhen.</p> <p>6. Nëse nuk është e mundur që rreziqet e identifikuar të përballohen vetëm përmes mjeteve përkatëse të punës, atëherë punëdhënësi duhet të ndërmerr masa shtesë për sigurinë dhe mbrojtjen shëndetësore të punësuarve. Pjesë përbërëse të kësaj, janë sistemet e sigurisë, pajisjet mbrojtëse si dhe sistemet e sigurisë për shkyçje. Sistemet e aktivizimit që ndikojnë në siguri, duhet të jenë dukshëm të dallueshme dhe të mundësojnë kyçje dhe fikje pa rrezikuar të punësuarit.</p> <p>7. Pavarësisht nga masat e parapara në paragrafin 6 të këtij neni për shmangien e rreziqeve të veçanta, punëdhënësi duhet të përkujdeset që:</p> <p>7.1. Mjetet e punës të përdoren vetëm nga të punësuarit e autorizuar për këto qëllime;</p> <p>7.2. Punët e mirëmbajtjes dhe riparimit të bëhen vetëm nga personat e autorizuar.</p> <p style="text-align: center;">Neni 19 Përdorimi i pajisjeve dhe mjeteve personale mbrojtëse</p> <p>1. Punëdhënësi duhet të përkujdeset që pajisjet dhe mjetet personale të mbrojtjes të jenë në dispozicion dhe të përdoren, nëse është vlerësuar paraprakisht se rreziqet për të</p>	<p>paragraph 4 of this Article as well as their results shall be evidenced, documented and stored.</p> <p>6. If it is not possible to deal with identified risks solely by means of appropriate work equipment, then the employer shall undertake additional measures for the safety and health protection of the employees. Security systems, protective equipment and deactivation systems are an integral part of this. Activation systems that affect safety shall be distinctly visible and shall enable activation and deactivation without endangering employees.</p> <p>7. Notwithstanding the precautions provided for in paragraph 6 of this Article for the avoidance of specific risks, the employer shall ensure that:</p> <p>7.1. Work equipment are used only by authorized employees for these purposes;</p> <p>7.2. Maintenance and repair work is done only by authorized persons.</p> <p style="text-align: center;">Article 19 Possession and use of personal protective equipment and tools</p> <p>1. The employer shall ensure that personal protective equipment and tools are available and used, if it has been previously assessed that risks to the employees can not be</p>	<p>predvidena paragrafom 4. ovog člana čiji se rezultati moraju evidentirati, dokumentovani i da se čuvaju.</p> <p>6. Ako nije moguće da se identifikovani rizici ne mogu tretirati samo putem odgovarajućih sredstava za rad, onda poslodavac treba da preduzme dodatne mere za bezbednost i zdravstvenu zaštitu nad zaposlenima. Sastavni delovi toga su sistemi za bezbednost, zaštitna oprema, kao i bezbednosni sistemi za isključivanje. Sistemi za aktiviranje koji utiču na bezbednost treba da budu vidljivi, raspoznatljivi i da omogućuje uključivanje i isključivanje bez da se ugroze zaposleni.</p> <p>7. Nezavisno od mera predviđenih paragrafom 6. ovog člana za izbegavanje posebnih rizika, poslodavac treba da vodi računa da:</p> <p>7.1. Sredstva za rad se upotrebljavaju samo od strane ovlašćenog radnika za tu svrhu;</p> <p>7.2. Poslovi na održavanju i popravci da se sprovede samo od strane ovlašćenih lica.</p> <p style="text-align: center;">Član 19 Posedovanje i upotreba opreme i sredstava za ličnu zaštitu</p> <p>1. Poslodavac treba da vodi računa da oprema i sredstva za ličnu zaštitu budu pristupačna i da se koriste, ako je prethodnom procenom ustanovljeno da je nemoguće ni drugim merama</p>
--	---	---

<p>punësuarit nuk mund të evitohen, apo parandalohen me masa tjera.</p> <p>2. Pajisjet personale mbrojtëse duhet të zgjedhën bazuar në rreziqet e konstatuara, specifikat e punës, kohëzgjatjen e përdorimit, shkallën e ekspozimit ndaj rrezikut dhe përshtatshmërinë për përdorim.</p> <p>3. Pajisjet personale mbrojtëse duhet të vihen në dispozicion për përdorim individual. Nëse në rrethana të caktuara kërkohet që një pajisje personale mbrojtëse të përdoret nga disa të punësuar, punëdhënësi duhet të ndërmerë masa adekuate dhe të përkujdeset që të mos ketë probleme shëndetësore, apo higjienike të shfrytëzuesve.</p> <p>4. Pajisjet personale mbrojtëse duhet t'u vihen në dispozicion përdoruesve në formën madhësinë e përshtatshme. Pajisjet mbrojtëse personale komplekse, duhet t'i përshtaten çdo individ që i përdorë ato. Nëse një punonjës përdorë njëkohësisht disa pajisje personale mbrojtëse, atëherë këto pajisje duhet të jenë në harmoni me njëra tjetrën, mos të paraqesin pengesa dhe mos të dëmtojnë efektin mbrojtës të pajisjeve.</p> <p>5. Përmes masave të pastrimit, mirëmbajtjes, kontrollimit, rregullimit dhe zëvendësimit duhet përkujdesur që pajisjet personale mbrojtëse të jenë efikase në çdo kohë dhe nga pikëpamja higjienike të jenë të gatshme gjatë tërë kohës së përdorimit.</p>	<p>avoided or prevented by other measures.</p> <p>2. Personal protective equipment shall be selected based on identified risks, work specifications, duration of use, rate of risk exposure and suitability for use.</p> <p>3. Personal protective equipment shall be made available for individual use. If under certain circumstances a personal protective equipment is required to be used by several employees, the employee shall take appropriate measures and ensure that there are no health or hygienic problems for the user.</p> <p>4. Personal protective equipment shall be made available to their users in appropriate size and free of charge. Complex personal protective equipment shall suit every individual using them. If an employee uses several personal protective equipment at the same time, these equipment shall be in harmony with each other and not present any obstacles and not harm the protective effect of the equipment.</p> <p>5. Through measures of cleaning, maintenance, control, adjustment and replacement, it shall be ensured that personal protective equipment are effective at all times, and from a hygienic point of view, are free from defects throughout the</p>	<p>izbeći ili sprečiti rizike kojima je radnik ugrožen.</p> <p>2. Lična oprema za zaštitu treba da se odabere na osnovu ustanovljenih rizika, specifičnosti posla, trajanja upotrebe, nivoa izloženosti riziku i usklađenosti za upotrebu.</p> <p>3. Lična oprema za zaštitu najpre treba da se stavi za ličnu upotrebu. Ako u određenim okolnostima se odredi da se jedna oprema koristi od strane više zaposlenih, zaposleni treba da preduzme odgovarajuće mere i da obrati pažnju da ne stvori sebi zdravstvene ili higijenske probleme zbog korišćenja istih.</p> <p>4. Lična oprema za zaštitu treba da se stavi na raspolaganju korisnicima u odgovarajućoj formi prema veličini i bez novčane nadoknade. Oprema za ličnu zaštitu koja je složena, treba da odgovara svakom licu koje je koristi. Ako jedan radnik upotrebi jednovremeno nekoliko ličnih oprema za zaštitu, onda te opreme treba da budu usaglašene jedna sa drugom, da ne bi izazivali prepreke i da ne ugrožavanju efekat zaštite te opreme.</p> <p>5. Putem mera čišćenja, održavanja, kontrole, pravilima i zamene, treba da se pobrine da opreme za ličnu zaštitu budu efikasne u svakom trenutku i u svako vreme, i u pogledu higijene da budu bez ometanja tokom čitavog vremena upotrebe.</p>
--	---	--

<p>6. Nëse si pasojë e realizimit të punimeve dhe përdorimit të pajisjeve mbrojtëse të punësuarit i shkaktohen ngarkesa fizike, punëdhënësi duhet të verifikojë se a janë të nevojshme të ndërmerren masa tjera për të siguruar mbrojtjen e shëndetit të punësuarit.</p> <p style="text-align: center;">Neni 20 Pajisjet për sinjalizim për siguri dhe mbrojtje shëndetësore</p> <p>1. Punëdhënësi duhet të sigurojë se janë vendosur pajisjet për sinjalizim në vendet e rrezikshme për siguri dhe shëndetin e të punësuarve, duke pas për bazë rezultatet e vlerësimit paraprak për rreziqet, deri sa rreziqet nuk janë parandaluar apo kufizuar në masë të duhur me mjete të përgjithshme teknike të mbrojtjes, apo përmes masave, metodave, apo procedurave të organizimit të punës. Sinjalizimi për siguri dhe mbrojtje shëndetësore duhet të jetë në përputhje me Shtojcës 5 të kësaj Rregullore.</p> <p>2. Punëdhënësi duhet t'u sigurojë punonjësve udhëzime të duhura me gojë ose me shkrim mbi kuptimin e shenjave të sigurisë të përdorura në punë dhe t'i mbajë të informuar për të gjitha masat e nevojshme në lidhje me përdorimin e tyre.</p> <p>3. Punonjësit duhet t'i përmbahen udhëzimeve të punëdhënësit për mënyrën e veprimit lidhur me shenjat e vendosura të sigurisë dhe t'i</p>	<p>whole time of its use.</p> <p>6. If as a result of performance and use of personal protection equipment there is physical workload caused to the employee, the employer shall verify whether other measures are necessary to ensure the health protection of the employee.</p> <p style="text-align: center;">Article 20 Safety and health protection signs</p> <p>1. The employer must ensure that signaling equipment is placed in hazardous areas for the safety and health of employees, based on the results of the risk assessment before the risks are not adequately prevented or limited by general technical means defense or through measures, methods or procedures of organizing the work. Signage for safety and health protection should be in accordance with Annex 5 to this Regulation.</p> <p>2 The employer must provide the employees with appropriate oral or written instructions on the meaning of the safety signs used at work and keep them informed of all necessary measures regarding their use.</p> <p>3. Employees shall adhere to the employer's instructions on the manner of action in regards to established safety signs and to</p>	<p>6. Ako se kao posledice realizacije radove i upotrebe opreme za ličnu zaštitu javi fizička opterećenst, poslodavac treba da potvrdi dali je potrebno da se preduzimaju druge mere kako bi se obezbedila zaštita zdravlja zaposlenih.</p> <p style="text-align: center;">Član 20 Signalizacija za bezbednost i zdravstvena zaštita</p> <p>1. Poslodavac mora osigurati da oprema za signalizaciju bude smještena u opasnim područjima radi sigurnosti i zdravlja zaposlenih, na osnovu rezultata procjene rizika prije nego što rizici nisu adekvatno spriječeni ili ograničeni općim tehničkim sredstvima odbrane ili putem mera, metoda ili procedura organizovanja rada. Potpis za bezbednost i zaštitu zdravlja treba da bude u skladu sa Aneksom 5 ove Uredb.</p> <p>2. Poslodavac je dužan da zaposlenima pruži odgovarajuće usmene ili pismene instrukcije o značaju sigurnosnih znakova koji se koriste na radu i da ih obavestava o svim neophodnim merama u vezi sa njihovom upotrebom.</p> <p>3. Zaposleni se moraju pridržavati uputstava poslodavca o načinu postupanja u vezi sa utvrđenim bezbednosnim znacima i redovno</p>
---	---	---

<p>raportojnë rregullisht punëdhënësit, apo personit të autorizuar nga punëdhënësi për të gjitha masat e nevojshme që lidhen me përdorimin e tyre.</p> <p>4. Pavarësisht paragrafit 1 të këtij neni, ndërmarrjet duhet të aplikojnë për nevoja të brendshme sinjalizimin për qarkullim trafiku.</p>	<p>report regularly to the employer or the authorized person by the employer regarding all necessary measures related to their use.</p> <p>4. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, enterprises shall apply signs for traffic circulation for their internal needs.</p>	<p>prijavljivati poslodavcu ili ovlaštenom licu od strane poslodavca za sve neophodne mere vezane za njihovu upotrebu.</p> <p>4. Nezavisno od stava 1 ovog člana, preduzeća se moraju prijaviti za signalizaciju unutrašnjeg saobraćaja za cirkulaciju saobraćaja.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 21 Obligimet e të punësuarve</p>	<p style="text-align: center;">Article 21 Employee Obligations</p>	<p style="text-align: center;">Član 21 Obaveze zaposlenih</p>
<p>1. Çdo i punësuar ka përgjegjësi dhe duhet të përkujdeset për sigurinë dhe shëndetin e vet dhe të personave të tjerë të cilët mund të preken nga veprimet apo mosveprimet e tyre gjatë punës si dhe gjatë përdorimit të pajisjeve dhe veglave të punës, në përputhje me trajnimin dhe udhëzimet që i janë dhënë nga punëdhënësi.</p> <p>2. Në përputhje me trajnimin, udhëzimet e dhëna nga punëdhënësi, udhëzimet dhe rregulloret teknike, i punësuari është i detyruar të:</p> <p>2.1. Përdorë me korrektësi pajisjet dhe veglat e punës si dhe mjetet tjera për punë sipas destinimit të tyre;</p> <p>2.2. Përdorë me korrektësi pajisjet mbrojtëse individuale të vëna në dispozicion të tyre, para përdorimit të kontrolloj në mënyrë vizuale se a janë në gjendje të rregulltë, pas përdorimit t'i rikthejë ato në vendin që është</p>	<p>1. Each employee has the responsibility and shall take care of their own safety and health, as well as the safety and health of other persons that may be affected by their actions or inactions during work as well as during the use of work equipment and tools, in accordance with training and instructions given to him/her by the employer.</p> <p>2. In accordance with the training, instructions given by the employer, technical instructions and regulations, the employee is obliged to:</p> <p>2.1. Correctly use work equipment and tools as well as other means of work according to their purpose;</p> <p>2.2. Correctly use the personal protective equipment made available to them, inspect visually, before using them, whether they are in regular condition, and return them to the place that is planned</p>	<p>1. Svaki zaposleni ima odgovornost i mora se brinuti o njegovoj bezbednosti i zdravlju i drugim licima koja mogu biti pogođena njihovim radnjama ili propusta tokom rada, kao i prilikom upotrebe radne opreme i alata u skladu sa obukom i uputstvima koje mu daje poslodavac.</p> <p>2. U skladu sa obukom, radnik je obavezan da prihvati uputstva od poslodavca, druga uputstva i tehničke propise:</p> <p>2.1. Pravilno koristite opremu i alate, kao i druge alate za rad u skladu sa njihovom namenom,</p> <p>2.2. Pravilno koristiti opremu za ličnu zaštitnu koja im je na raspolaganju, pre upotrebe da se vizuelno proverí da li su u redovnom stanju, nakon upotrebe da ih vrate na mesto koje je određeno za njihovo bezbedno skladištenje;</p>

<p>planifikuar për ruajtjen e tyre të sigurtë;</p> <p>2.3. Mos t'i nxjerrë jashtë shërbimit, të ndryshojë ose të zhvendosë arbitrarisht mekanizmat e sigurisë të montuara në pajisje dhe vegla dhe t'i përdorë sipas udhëzimeve;</p> <p>2.4. Njoftojë menjëherë punëdhënësin, personin e ngarkuar për çështjet e sigurisë në punë dhe përfaqësuesit e të punësuarve, për çdo parregullsi, prishje apo dëmtim i pajisjeve dhe veglave të punës që mund të paraqet rrezik për sigurinë në punë;</p> <p>2.5. Respektojë të gjitha detyrimet e përcaktuara nga punëdhënësit nga fusha e sigurisë në punë dhe përdorimit të pajisjeve dhe veglave të punës, në të kundërtën do të jetë përgjegjës për dëmin ose aksidentin e shkaktuar.</p> <p>2.6. Të punësuarit së bashku me ekspertin për mbrojtje në punë dhe me mjekun e ndërmarrjes duhet ta mbështesin vazhdimisht punëdhënësin që ky t'i përmbush obligimet e tij për të siguruar sigurinë dhe mbrojtjen shëndetësore të të punësuarve në punë;</p> <p>3. I punësuarit duhet ta lajmërojë Inspektoratin përkatës të minierave, nëse punëdhënësi nuk i ka ndërmarrë masat përkatëse për mënjanimin, rregullimin dhe eliminimin e rrezikut që mund të shkaktohet nga pajisjet dhe veglat e punës të bazuar në nënparagrafin 2. 4. të këtij neni.</p>	<p>for their safe storage after using them;</p> <p>2.3. Not arbitrarily decommission, alter or displace the safety mechanisms mounted on the equipment and tools, and use them only as instructed;</p> <p>2.4. Promptly notify the employer, person responsible for work safety and representative of employees, regarding any irregularity, damage or breaks to the work equipment and tools which may pose a risk to work safety;</p> <p>2.5. Respect all obligations set by the employer in the field of work safety and use of work equipment and tools, otherwise the employee will be responsible for the damage or accident caused;</p> <p>2.6. Employees, along with the work safety expert and the medic of the enterprise shall continually support the employer in order for the employer to fulfill the obligations of ensuring safety and health protection of employees at work;</p> <p>3. The employee shall inform the inspectorate if the employer has not undertaken the appropriate measures for avoidance, adjustment and elimination of risk that can be caused by work equipment and tools based on subparagraph 2.4 of this</p>	<p>2.3. Da se ne odbace ili proizvoljno menjaju sigurnosni mehanizmi montirani na opremi i alatima i da se koriste po uputstvima;</p> <p>2.4. Odmah obavestiti poslodavca, osobu zaduzenu za zastitu na radu i predstavnika zaposlenih, o svim nepravilnostima, kvarovima ili oštećenjima radne opreme i alata koji mogu predstavljati rizik za bezbednost na radu;</p> <p>2.5. Poštovati sve obaveze koje poslodavci postavljaju u oblasti zaštite na radu i upotrebe radne opreme i alata, inače će biti odgovorni za štetu ili nesreću;</p> <p>2.6. Zaposleni zajedno sa stručnjakom za zaštitu na radu i medicinskim radnikom moraju stalno podržavati poslodavca da ispunji svoje obaveze da osigura bezbednost i zdravstvenu zaštitu zaposlenih na poslu;</p> <p>3. Zaposleni mora obavestiti inspekciju ako poslodavac nije preduzeo odgovarajuće mere za ukidanje, prilagođavanje i otklanjanje rizika koji mogu biti izazvani opremom i alatima za rad na osnovu podstava 2. 4. ovog člana .</p>
---	--	---

<p style="text-align: center;">Neni 22 Të drejtat e të punësuarve</p> <p>1. Të punësuarit kanë të drejtë që:</p> <p>1.1. Punëdhënësit t'i bëjnë propozime rreth çështjeve të sigurisë dhe mbrojtjes së shëndetit gjatë punës;</p> <p>1.2. T'i drejtohen personit përgjegjës për fatkeqësitë, nëse në bazë të dëshmive konkrete masat e marra pajisjet dhe mjetet e vëra në dispozicion nga punëdhënësi nuk mjaftojnë për të garantuar sigurinë dhe mbrojtjen shëndetësore gjatë punës si dhe nëse punëdhënësi nuk iu përgjigjet vërejtjeve dhe ankesave të tyre për këto çështje.</p> <p>1.3. Në rast të rrezikut të drejtpërdrejtë të ndërpresin punën e tyre dhe të largohen nga vendi i tyre i punës përderisa kjo nuk e rrezikon sigurinë dhe shëndetin e të punësuarve tjerë.</p> <p>2. I punësuarit mund të refuzojë urdhëresën për punë, nëse e ka lajmëruar punëdhënësin, personin për çështje të sigurisë në punë dhe përfaqësuesin e të punësuarve për rrezikun që i kanoset atij/asaj nëse punon me pajisje apo vegla pune jo adekuate apo të dëmtuara, derisa nuk evitohen dëmtimet dhe nuk krijohen kushtet normale për punë.</p>	<p>article.</p> <p style="text-align: center;">Article 22 Employee rights</p> <p>1. Employees are entitled to:</p> <p>1.1. Make proposals to the employer on safety issues and health protection at work;</p> <p>1.2. To address the person responsible for the disaster if, on the basis of concrete evidence, the measures received the equipment and the means available to him by the employer are not sufficient to guarantee the safety and health protection during the work and if the employer does not respond to the remarks and complaints of them on these issues.</p> <p>1.3. In cases of direct risk, interrupt their work and leave their workplace for as long as it does not risk the safety and health of other employees.</p> <p>2. The employee may refuse the instruction to work, if has notified the employer, the person responsible for work safety issues and the employee representative regarding the risk posed to him/her if he/she works with inadequate or damaged equipment or tools, for as long as injuries are not avoided and no normal working conditions are created.</p>	<p style="text-align: center;">Član 22 Prava zaposlenih</p> <p>1. Zaposleni ima pravo da:</p> <p>1.1. poslodavci da daju predloge o pitanjima sigurnosti i zdravstvene zaštite tokom rada;</p> <p>1.2. Da se obrati osobi odgovornoj za katastrofu ako, na osnovu konkretnih dokaza, mjere koje su primili opremu i sredstva koja mu je na raspolaganju od strane poslodavca nisu dovoljna da garantuju sigurnost i zdravstvenu zaštitu tokom rada i ako poslodavac ne odgovori na primjedbe i žalbe o ovim pitanjima.</p> <p>1.3. U slučajevima direktnog rizika da prekinu rad i napuste svoje radno mjesto, a da pri tom ne ugrožavaju sigurnost i zdravlje drugih zaposlenih radnika.</p> <p>2. Zaposleni može da odbije naredbu za rad, ako je već prijavio svom poslodavcu, licu za pitanja bezbednosti na radu i predstavniku zaposlenih u vezi rizika mu joj prete ako bude radio da sa opremom ili alatima za rad koji nisu adekvatni ili su oštećeni, dok se ne otklone oštećenja i ne stvore se normalni uslovi za rad.</p>
--	---	--

<p>3. Të punësuarve nuk duhet tu shkaktohen padrejtësi nëse i shfrytëzojnë të drejtat e tyre të parapara në paragrafin 1. të këtij neni.</p> <p style="text-align: center;">Neni 23 Shtojcat</p> <p>Pjesë përbërëse të kësaj Rregullore janë Shtojcat 1,2,3,4 dhe 5.</p> <p style="text-align: center;">Neni 24 Hyrja në fuqi</p> <p>Kjo Rregullore hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga Ministri i Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik.</p> <p>Valdrin Lluka</p> <hr/> <p>Ministër i Zhvillimit Ekonomik</p> <p>Prishtinë, 13/05/2019</p>	<p>3. Employees shall not incur injustice if they exercise their rights under paragraph 1 of this article.</p> <p style="text-align: center;">Article 23 Annexes</p> <p>Integral part of this Regulation are Annexes 1,2,3,4, and 5.</p> <p style="text-align: center;">Article 24 Entry into force</p> <p>This Regulation shall enter into force seven (7) days after the signing by the Minister of the Ministry of Economic Development.</p> <p>Valdrin Lluka</p> <hr/> <p>Minister of Economic Development</p> <p>Pristina, ___/___/2019</p>	<p>3. Zaposleni ne bi trebalo da čine nepravdu ako ostvare svoja prava iz stava 1. ovog člana.</p> <p style="text-align: center;">Član 23 Dodaci</p> <p>Sastavni deo ove Uredbe su i Dodaci 1,2,3,4, i 5.</p> <p style="text-align: center;">Član 24 Stupanje na snagu</p> <p>Ova Uredba stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja od strane Ministarstva za Ekonomski Razvoj.</p> <p>Valdrin Lluka</p> <hr/> <p>Ministar za Ekonomski Razvoj</p> <p>Priština, ___/___/2019</p>
---	--	--

<p align="center">SHTOJCA 1 KËRKESAT MINIMALE PËR PAJISJET E PUNËS</p>	<p align="center">ANNEX 1 MINIMUM REQUIREMENTS FOR WORK EQUIPMENT</p>	<p align="center">DODATAK 1 MINIMALNI ZAHTEVI ZA OPREMU ZA RAD</p>
<p align="center">Neni 1 Vërejtje të përgjithshme</p> <p>1.Kërkesat minimale lidhur me pajisjet e punës në përdorim nuk duhet patjetër të aplikohen në mënyrë të njëjtë edhe për pajisjet e reja të punës.</p> <p>2. Kërkesat minimale për pajisjet e punës:</p> <p>2.1. Pajisjet e punës drejtuese që ndikojnë në siguri duhet të jenë të dukshme dhe të dallueshme dhe të shënohen kur është e nevojshme. Pajisjet e punës drejtuese duhet të jenë jashtë zonave të rrezikut, me përjashtim të rasteve kur janë të arsyeshme, në mënyrë që funksionimi i tyre të mos paraqesë ndonjë rrezik shtesë. Edhe lëshuarja e tyre e paqëllimshme në funksion nuk duhet të shkaktojë rrezik për të punësuarit. Nëse është e nevojshme, operatori nga vendi i operimit duhet të mbikëqyrë zonat e rrezikshme brenda hapësirës ose për rrethë të pajisjeve të punës dhe nga dhoma e kontrollit të sigurojë që asnjë punonjës nuk ndodhet në zonën e rrezikuar. Nëse kjo nuk është e mundur, atëherë, para ç’do aktivizimi të pajisjeve të punës, duhet që në mënyrë automatike të aktivizohet sistemi paralajmërues akustik (me zë), apo sinjali</p>	<p align="center">Article 1 General remarks</p> <p>1.Minimum requirements for work equipment in use shall not necessarily equally apply also to new work equipment.</p> <p>2. Minimum Requirements for Work Equipment:</p> <p>2.1. Safety-related driving equipment must be visible and distinct and be marked when necessary. Steering work equipment must be out of danger areas, unless justified, so that their operation does not pose any additional risk. Even their unintentional release in function should not cause any risk to employees. If necessary, the operator from the site of operation must supervise hazardous areas within or around the work equipment and from the control room to ensure that no employee is in the endangered area. If this is not possible, before the activation of the work equipment, the acoustic warning system (loudspeaker) or the light signal must be activated automatically. The exposed employee should have sufficient time and convenient way to quickly avoid the risk of activating or</p>	<p align="center">Član 1 Opšte napomene</p> <p>1.Minimalni zahtev koji su vezani za opremu za rad koja je u upotrebi ne treba da se bezuslovno primenjuje na isti način kao i za opremu za rad koja je nova.</p> <p>2. Minimalni zahtevi za opremu za rad:</p> <p>2.1. Pogonska oprema vezana za sigurnost mora biti vidljiva i jasna i mora biti označena kada je to potrebno. Radna oprema za upravljanje mora biti izvan opasnih područja, osim ako nije opravdano, tako da njihovo rukovanje ne predstavlja dodatni rizik. Čak i njihovo nenamerno puštanje u funkciju ne bi trebalo da predstavlja rizik za zaposlene. Ako je potrebno, operater sa lokacije pogona mora nadzirati opasne zone unutar ili oko radne opreme i iz kontrolne sobe kako bi se osiguralo da nijedan zaposlenik nije u ugroženom području. Ako to nije moguće, prije aktiviranja radne opreme, automatski se aktivira zvučni sustav upozorenja (zvučnik) ili svjetlosni signal. Izloženi radnik treba da ima dovoljno vremena i prikladan način da brzo izbegne rizik od aktiviranja ili prekida rada opreme. Pogonski sistemi moraju biti sigurni, pri izboru treba uzeti u obzir: pouzdanost, potencijalne</p>

<p>ndriçues. Punonjësi i ekspozuar duhet të ketë kohë të mjaftueshme dhe mënyrë të përshtatshme për të shmangur shpejt rrezikun e shkaktuar me aktivizimin ose ndërprerjen e punës të pajisjeve.</p> <p>Sistemet e drejtimit duhet të jenë të sigurta, gjatë përzgjedhjes së tyre duhet të merret parasysh: besueshmëria, mundësitë të metat dhe kufizimet e tyre që mund të priten në rrethanat e planifikuara të përdorimit;</p> <p>2.2. Aktivizimi i pajisjeve të punës duhet të mundësohet vetëm atëherë kur dëshirojmë ti aktivizojmë për qëllime të caktuara. Një kërkesë e njëjtë vlen edhe për:</p> <p>2.2.1. Riaktivizimin e sërishëm pas ndalimit për çfarëdo arsye ose;</p> <p>2.2.2. Për të kontrolluar ndryshimet e rëndësishme të kushteve të punës (p.sh. shpejtësinë, presionin,), derisa riaktivizimi, apo ndryshim i kushteve të punës nuk paraqet rrezik për punëtorët. Kjo kërkesë nuk vlen për riaktivizimin ose ndryshimin e kushteve të operimit që janë rezultat i funksionimit normal automatik.</p> <p>2.3. Pajisjet e punës duhet të jenë të pajisura me ndërprerës për ndërprerje të sigurt dhe të plotë të punës. Ç’do njësi punuese duhet të posedoi pajisjen që mundëson ndërprerjen e punës të një pjese ose të tërë sistemit të pajisjeve të punës, në varësi të llojit të rrezikut, në mënyrë që pajisjet të jenë të</p>	<p>terminating the work of the equipment. Driving systems must be safe, while selecting them should be taken into account: reliability, potential defects and their limitations that may be expected in the intended use circumstances;</p> <p>2.2. Activation of work equipment shall be enabled only when we deliberately want to activate it for certain purposes, the same is valid for:</p> <p>2.2.1. Reactivation after stopping for any reason or;</p> <p>2.2.2. Checking important changes of work conditions (e.g. speed, pressure.), until reactivation or change of working conditions doesn’t pose any risk to workers. This requirement does not apply to reactivation or change of operating conditions that are a result of normal automatic operation.</p> <p>2.3. Work equipment must be equipped with a switch for safe and complete shutdown. Each work unit shall have the device that enables the shutdown of a part or the entire system of the work equipment, depending on the type of risk, so that the equipment is safe. The switch</p>	<p>nedostatke i njihova ograničenja koja se mogu očekivati u okolnostima predviđenim za upotrebu;</p> <p>2.2. Aktiviranje opreme za rad treba da se stavi u pogon samo onda kada namerno želimo da je aktiviramo za planirane ciljeve, isto važi i za:</p> <p>2.2.1. Ponovno pokretanje nakon zaustavljanja iz bilo kog razloga; ili</p> <p>2.2.2. Da se pre kontrolišu važne promene u radu (npr. brzina, pritisak.), sve dok reaktivacija ili promena uslova rada ne predstavljaju rizik za radnike. Ovaj zahtev ne važi za ponovno aktiviranje ili promenu uslova rada koji su rezultat normalnog automatskog rada.</p> <p>2.3. Radna oprema mora biti opremljena prekidačem za sigurno i potpuno isključivanje. Svaka radna jedinica treba da ima uređaj koji omogućava isključivanje dela ili celog sistema radne opreme, u zavisnosti od vrste rizika, tako da su uređaji bezbedni. Prekidač za uređaje za zaustavljanje rada opreme treba da ima prioritet nad aktivacijom. U slučaju prekida</p>
--	--	--

<p>sigurta. Ndërprerësi për pajisje për ndalimin e punës së pajisjeve duhet të ketë përparësi ndaj asaj të kyçjes (aktivizimit). Në rast të ndërprerjes së pajisjeve të punës ose pjesëve të saja të rrezikshme, duhet ndërprerë edhe furnizimi me energji i atyre pajisjeve;</p> <p>2.4. Aty ku është e nevojshme, pajisjet duhet të kenë ndërprerës emergjent, në varësi të rreziqeve që paraqet pajisja dhe afatit normal (i zakonshme) i ndërprerjes.</p> <p>2.5. Nëse pajisja paraqet rrezik nga rënia ose hedhja e objekteve mbi të, ajo duhet të jetë e pajisur me mbrojtje adekuate. Nëse pajisjet e punës paraqesin rrezik për shkarkimin e gazrave, avujve, lëngjeve ose pluhurit, atëherë duhet që në burimin e rrezikut të ketë pajisje përkatëse për grumbullimin ose ndarjen e tyre;</p> <p>2.6. Pajisjet e punës dhe pjesët e pajisjeve, të tilla, kur është e nevojshme duhet të përforcohen, fiksohen, apo ankorohen për sigurinë dhe shëndetin e punonjësve;</p> <p>2.7. Nëse ekziston rreziku i plasaritjeve ose shpërbërjes së pjesëve të pajisjeve të punës që mund të paraqesin rrezik të konsiderueshëm për sigurinë dhe shëndetin e punonjësve, duhet të merren masa adekuate mbrojtëse, sipas kësaj Rregullore;</p> <p>2.8. Nëse ekziston rreziku i kontaktit me pjesë të lëvizshme të pajisjeve të punës që</p>	<p>for stopping the operation of the equipment shall have priority over that of the activation. In the event of shutdown of work equipment or its hazardous parts, also the power supply of those devices shall be stopped;</p> <p>2.4. Where necessary, the devices must have emergency switches depending on the risks presented by the device and the normal (usual) timeline of shutdown.</p> <p>2.5. If the device presents a risk of falling or throwing objects, it should be equipped with adequate protection. If the work equipment poses a risk of discharging gases, vapors, liquids or dust they must have the relevant equipment for collection or separation at the source of the risk;</p> <p>2.6. Work equipment and parts of such equipment, where necessary, must be reinforced, fixed or anchored for the safety and health of workers;</p> <p>2.7. If there is a risk of cracks or disruption of parts of the work equipment that may pose a significant risk to the safety and health of workers, adequate protective measures should be taken under this Regulation;</p> <p>2.8. If there is a risk of contact with moving parts of work equipment that can</p>	<p>radne opreme ili njegovih opasnih delova, napajanje tih uređaja će biti prekinuto;</p> <p>2.4. Tamo gde je potrebno porema treba da ima prekidač za hitne slučajeve u zavisnosti od rizika koje predstavlja oprema i normalan rok (uobičajen) za prekidanje.</p> <p>2.5. Ako uređaj predstavlja opasnost od pada ili bacanja predmeta, trebalo bi da bude opremljen odgovarajućom zaštitom. Ako radna oprema predstavlja rizik od pražnjenja gasova, pare, tečnosti ili prašina moraju imati odgovarajuću opremu za sakupljanje ili razdvajanje na izvoru rizika;</p> <p>2.6. Radna oprema i delovi takve opreme, po potrebi, moraju biti ojačani, fiksirani ili usidreni na bezbjednost i zdravlje radnika;</p> <p>2.7. Ako postoji rizik od pukotina ili ometanja dijelova radne opreme koji mogu predstavljati značajan rizik za sigurnost i zdravlje radnika, treba poduzeti odgovarajuće zaštitne mjere prema ovoj Uredbi;</p> <p>2.8. Ako postoji opasnost od kontakta sa pokretnim delovima opreme za rad koji može</p>
---	--	---

<p>mund të shkaktojnë dëmtime, këto pjesë duhet të kenë mbrojtje ose pajisje për të parandaluar qasjen në zona të rrezikshme ose të ndalojnë lëvizjen e pjesëve të rrezikshme para se të hyhet në këto zona. Mbrojtja dhe pajisjet mbrojtëse duhet:</p> <p>2.8.1. Të kenë konstrukt të fortë;</p> <p>2.8.2. Të mos shkaktojnë rreziqe shtesë;</p> <p>2.8.3. Të mos hiqen lehtë, apo të jenë joefektive;</p> <p>2.8.4. Të jenë në largësi të mjaftueshme nga zona e rrezikshme;</p> <p>2.8.5. Mos të kenë të kufizuar dukshmërinë e ciklit të punës më shumë se është e nevojshme; dhe</p> <p>2.8.6. Duhet të mundësojnë qasjen e vendosjes së pajisjes ose zëvendësimin e pjesëve dhe punën e mirëmbajtjes së tyre, duke kufizuar qasjen vetëm në zonën ku do të kryhet puna dhe nëse është e mundur, të mos hiqet pajisja mbrojtëse.</p> <p>2.9. Hapësirat dhe vendet për punë ose mirëmbajtje të pajisjeve të punës duhet të ndriçohen në mënyrë të përshtatshme në përputhje me procedurën që do të realizohet;</p> <p>2.10. Pjesët e pajisjeve të punës me</p>	<p>cause damage, these parts must have protection or equipment to prevent access to hazardous areas or the movement of hazardous parts must be stopped before entering these areas. Protection and protective equipment shall:</p> <p>2.8.1. Have a strong construct;</p> <p>2.8.2. Not cause additional risks;</p> <p>2.8.3. Not be easily removed or ineffective;</p> <p>2.8.4. Be at a sufficient distance from the hazardous area;</p> <p>2.8.5. Not limit the visibility of the work cycle more than necessary; and</p> <p>2.8.6. Should allow access to the appliance's installation or replacement of parts and their maintenance work by limiting access only to the area where the work is to be carried out and, if possible, not to remove the protective device.</p> <p>2.9. Work areas or places or those for maintenance of work equipment shall be suitably illuminated in accordance with the procedure to be carried out;</p> <p>2.10. Contact with or getting close to</p>	<p>prouzrokovati oštećenja, ovi delovi moraju imati zaštitu ili opremu kako bi se sprečio pristup opasnim područjima ili sprečio kretanje opasnih dijelova prije ulaska u ta područja. Zaštita i oprema za zaštitu:</p> <p>2.8.1. Treba da budu izrađene u snažnoj strukturi;</p> <p>2.8.2. Da ne izazivaju dodatne rizike;</p> <p>2.8.3. Da se ne skidaju lako ili da su neefektivne;</p> <p>2.8.4. Treba da budu na dovoljnoj udaljenosti od opasnih zona;</p> <p>2.8.5. Da nemaju ograničenu vidljivost radnog ciklusa više nego što je potrebno, i;</p> <p>2.8.6. Treba da omoguće pristup instalaciji ili zameni delova uređaja i njihovom održavanju tako što će se pristup ograničiti samo na oblast u kojoj se obavljaju radovi i, ako je moguće, ne ukloniti zaštitni uređaj.</p> <p>2.9. Prostori i radna mesta ili održavanje opreme za rad treba da bude osvetljeno na odgovarajući način, u skladu sa procedurama; koje će se sprovoditi.</p> <p>2.10. Delovi opreme za rad sa vištim</p>
--	--	--

<p>temperatura të larta ose shumë të ulëta duhet, kur është e nevojshme të parandalohet kontaktin me to ose afrimi afër tyre;</p> <p>2.11. Pajisjet për paralajmërim në mjete të punës duhet të identifikohen lehtë, të vendosen në vende të dukshme dhe të jenë të kuptueshme;</p> <p>2.12. Pajisjet e punës mund të përdoren vetëm për qëllimin për të cilin janë paraparë dhe në mënyrën e përcaktuar;</p> <p>2.13. Punët në mirëmbajtjen e pajisjeve të punës duhet të realizohen kur pajisja është e shkyçur. Nëse kjo nuk është e mundur, duhet të ndërmerren masa të duhura mbrojtëse për të siguruar që një punë e tillë të kryhet pa shkakuar lëndime ose rrezikuar shëndetin e punonjësve ose të realizohet jashtë zonave të rrezikshme. Nëse pajisja e punës ka librin e mirëmbajtjes, atëherë libri i mirëmbajtjes duhet mirëmbahet dhe plotësohet rregullisht;</p> <p>2.14. Pajisjet e punës duhet të jenë të pajisura me ndërprerës për të gjitha burimet e energjisë. Ri-lidhja e pajisjeve të punës me burimin e energjisë nuk duhet të përbëjë asnjë rrezik për punonjësit në fjalë;</p> <p>2.15. Në pajisjet e punës duhet të vendosen shenjat dhe paralajmërimet sipas rregullave të veçanta, të cilat janë thelbësore për sigurinë dhe shëndetin e punonjësve;</p>	<p>work equipment with very high or very low temperatures shall, when necessary, be prevented;</p> <p>2.11. Workplace warning devices shall be easily identified, placed in visible locations and be understandable;</p> <p>2.12. Work equipment may only be used for the intended purposes and in the prescribed manner;</p> <p>2.13. Work equipment maintenance work must be carried out when the equipment is disconnected. If this is not possible, appropriate protective measures must be taken to ensure that such work is carried out without risk for injuries or to health of the employees, or it must be carried out outside hazardous areas. If the work equipment has a maintenance book, then the maintenance book shall be maintained and completed on a regular basis;</p> <p>2.14. Work equipment must be equipped with switches for all power sources. Reconnection of work equipment to the power source shall not pose any risk to the employee concerned;</p> <p>2.15. Work equipment should be fitted with signs and warnings according to special rules, which are essential for the safety and health of employees;</p>	<p>temperaturama ili sa temperaturama nižim, treba da kada je god potrebno da se spreči kontak sa njima ili približavanje njima;</p> <p>2.11. Oprema za uzbunjivanje pri sredstvima rada treba da se lako identifikuju, da se postave na vidna mesta i da budu razumljiva;</p> <p>2.12. Oprema za rad može se koristiti samo u cilju za koji je predviđeno, kao in na određeni način;</p> <p>2.13. Radovi na održavanju radne opreme moraju se obaviti kada je uređaj isključen. Ako to nije moguće, moraju se preduzeti odgovarajuće zaštitne mere kako bi se obezbedilo da se taj rad sprovodi bez povreda ili ugrožavanja zdravlja radnika ili izvođenja izvan opasnih područja. Ako radna oprema ima uputstvo o održavanju, tada uputstvo o održavanju treba redovno sprovoditi i održavati;</p> <p>2.14. Oprema za rad treba biti opremljena prekidačima za svaki izvor energije. Prepovezivanje opreme za rad sa izvorom energije ne treba da nosi nikakav rizik za dotičnog radnika;</p> <p>2.15. Na opremi za rad treba da se postave oznake i upozorenja prema posebnim uslovima, koji su suštinski za bezbednost i zdravlje radnika;</p>
--	--	--

<p>2.16. Punonjësve duhet tu sigurohet qasje e sigurt në të gjitha fushat e nevojshme për prodhim, rregullim dhe mirëmbajtje si dhe qëndrim të sigurtë në këto hapësira;</p> <p>2.17. Pajisjet e punës duhet të jenë të tilla që të mbrojnë punonjësin nga rreziku i ndezjes, mbinxhjes, shkarkimeve të gazrave, pluhurit, lëngjeve (fluideve), avujve apo substancave të tjera që krijohen, përdoren ose ruhen në të;</p> <p>2.18. Pajisjet e punës duhet të kenë mbrojtje adekuate nga shpërthimet e pajisjeve të punës ose substancave të prodhuara, të përdorura ose të vendosura në të.</p> <p>2.19. Pajisjet e punës duhet të jenë të pajisura në mënyrë adekuate për të mbrojtur punonjësit e ekspozuar nga rryma elektrike direkte ose indirekte;</p> <p>3. Kërkesat minimale shtesë të zbatueshme për lloje të caktuara të pajisjeve të punës.</p> <p>3.1. Kërkesat minimale për pajisjet e lëvizshme të punës me ose pa motor të vet:</p> <p>3.1.1. Pajisjet e punës në të cilat transportohen punëtorët, duhet të kenë mjete që zvogëlojnë rrezikun për punonjësit gjatë transportit, duke përfshirë rrezikun e kontaktit me rrota ose vemëza;</p>	<p>2.16. Employees should be provided with safe access to all areas required for production, adjustment and maintenance as well as safe stay in these areas;</p> <p>2.17. Work equipment shall be such as to protect the worker from the risk of ignition, overheating, discharges of gases, dust, fluids, vapors or other substances created, used or stored in it;</p> <p>2.18. Work equipment must have adequate protection from explosions of work equipment or substances produced, used or contained in it.</p> <p>2.19. Work equipment must be adequately equipped to protect employees exposed from direct or indirect electricity;</p> <p>3. Additional minimum requirements applicable to certain types of work equipment.</p> <p>3.1. Minimum requirements for mobile work equipment with or without own engine:</p> <p>3.1.1. Work equipment in which workers are transported shall have tools that reduce the risk of workers during transport, including the risk of contact with wheels or moving tracks;</p>	<p>2.16. Radnicima se treba obezbediti bezbedan pristup na svim neophodnim poljima za proizvodnju, regulisanje i održavanje kao i bezbedan boravak u tim prostorima;</p> <p>2.17. Oprema za rad treba da bude takva da štite zaposlenog od rizika paljenja, pregrevavanja, oslobađanja gasova, prašine, tečnosti, pare ili drugih supstanci koje se stvaraju, upotrebljavaju ili se čuvatu u njima;</p> <p>2.18. Oprema za rad treba da ima adekvatnu zaštitu od eksplozija opreme za rad ili proizvedenih supstanci ili smeštenih u njoj.</p> <p>2.19. Oprema za rad treba da bude opremljena na adekvatan način kako bi štitila zaposlenog od izloženosti prema električnoj struji, direktno ili indirektno;</p> <p>3. Dodatni minimalni zahtevi koji se imaju poštovati za određene vrste opreme za rad.</p> <p>3.1. Minimalni zahtevi za pokretnu opremu za rad ili bez svog motora koje je pokreće:</p> <p>3.1.1. Oprema za rad kojom se prevoze radnici treba da ima sredstva koja će smanjivati rizik za radnike dok se prevoze, obuhvatajući rizik od dodira sa točkovima ili gusenicama;</p>
---	--	---

<p>3.1.2. Nëse vjen deri te bllokimi i paqëllimshëm i pjesëve të lëvizshme të pajisjes së punës dhe aksesorëve të saj ose kur gjatë tërheqjes, mund të paraqitet rrezik i veçantë, pajisja e tillë e punës duhet të jetë e pajisur me sistem që e parandalon atë. Nëse kjo nuk mund të shmanget, atëherë duhet të merren të gjitha masat e mundshme për të shmangur ndonjë ndikim negativ ndaj punonjësve;</p> <p>3.1.3. Nëse boshtet e pjesëve të lëvizshme të pajisjes së punës ndoten ose dëmtohen gjatë tërheqjes, duhet të sigurohen pajisjet për pastrimin dhe riparimin e tyre;</p> <p>3.1.4. Pajisjet lëvizëse të punës në të cilat punojnë punonjësit duhet të jenë të dizajnuara që të zvogëlojnë rrezikun e përmbysjes (rrotullimit) në kushte normale të punës me:</p> <p>3.1.4.1. Konstruksion mbrojtës që parandalon përmbysjen (rrotullimin) më shumë se një e katërta e rrethit;</p> <p>3.1.4.2. Konstruksion që siguron hapësirë të mjaftueshme rreth vozitësit, në rast se përmbysja vazhdon edhe në më shumë se një të katërtën e rrethit, ose</p> <p>3.1.4.3. Mjete tjera me efekt të barabartë.</p>	<p>3.1.2. If there is an unintentional blockage of the moving parts of the work equipment and its accessories or during the withdrawal, which may pose a particular risk, such work equipment shall be provided with a system preventing it. If this cannot be avoided, all possible measures must be taken to avoid any negative impact on employees;</p> <p>3.1.3. If the moving parts of the work equipment are contaminated or damaged during the withdrawal, equipment must be provided for cleaning and repairing them;</p> <p>3.1.4. Mobile work equipment in which workers work shall be designed to reduce the risk of overturn under normal working conditions with:</p> <p>3.1.4.1. Protective structure that prevents overturning (rotation) more than a quarter of the circle;</p> <p>3.1.4.2. A structure that provides sufficient space around the driver in case the overturn continues in more than a quarter of the circle, or</p> <p>3.1.4.3. Other measures with equal effect.</p>	<p>3.1.2. Ako postoji nenamerno blokiranje pokretnih delova radne opreme i njenog pribora ili prilikom povlačenja, što može predstavljati poseban rizik, takva radna oprema mora imati sistem koji ga sprečava. Ako se to ne može izbeći, moraju se preduzeti sve moguće mere kako bi se izbegao bilo kakav negativan uticaj na zaposlene;</p> <p>3.1.3. Ako su pokretni delovi radne opreme kontaminirani ili oštećeni tokom povlačenja, oprema mora biti obezbeđena za čišćenje i popravku;</p> <p>3.1.4. Pokretna oprema za rad sa kojom rade zaposleni treba da je dizajnirana tako da se umanji rizik okretanja (prevrtanja) u normalnim radnim uslovima sa:</p> <p>3.1.4.1. Ugradnjom zaštite koja sprečava okretanje (prevrtanje) za više od jedne četvrtine kruga;</p> <p>3.1.4.2. Ugradnjom koja će obezbeđivati dovoljno prostora oko vozača u slučaju da se prevrtanje nastavi za više od jedne četvrtine kruga, ili</p> <p>3.1.4.3. druga sredstva sa istim efektom.</p>
--	--	--

<p>3.1.5. Ky lloj i mbrojtjes nuk kërkohet, nëse pajisja është e stabilizuar gjatë punës ose nëse, pajisja pamundëson përmbyshjen (rrotullimin), ose janë pjesë përbërëse të pajisjeve të punës. Nëse ekziston rreziku i përmbyshjes (rrotullimit) të pajisjes së punës, dhe nëse punonjësi ndodhet në të dhe në rast të përmbyshjes punonjësi zihet ndërmjet pjesëve të pajisjes së punës dhe terrenit, atëherë duhet të vendoset mbrojtje e veçantë për ta parandaluar këtë.</p> <p>3.1.6. Nëse pajisjet e punës janë të konstruara për një ose më shumë punonjës, këto pajisje duhet, të përshtaten ose të jenë të pajisura për të kufizuar rrezikun e përmbyshjes së pajisjes, duke:</p> <p>3.1.6.1. Mundësuar hapësirë të mbyllur për vozitësin;</p> <p>3.1.6.2. Dizajnuar konstruktin që pengon përmbyshjen e pajisjes;</p> <p>3.1.6.3. Siguruar që në rast të përmbyshjes së pajisjes, që midis terrenit dhe pjesëve të caktuara të pajisjes së punës të ketë hapësirë të mjaftueshme për punonjësit që ndodhen në te.</p> <p>3.1.7. Pajisjet e punës vetëlëvizëse, kur janë në lëvizje, mund të shkaktojnë rreziqe për punonjësit, këto pajisje duhet të plotësojnë kushtet e mëposhtme si:</p>	<p>3.1.5. This type of protection is not required if the device is stabilized during operation or if the device prevents overturning or are part of the work equipment. If there is a risk of overturning of the work equipment, and if the worker is in it, and in case of overturning the worker is caught between parts of the work equipment and the ground, then special protection must be put in place to prevent this.</p> <p>3.1.6. If the work equipment is designed for one or more workers, these devices must, suit or be equipped to limit the risk of overturning the device by:</p> <p>3.1.6.1. Enabling closed space for the driver;</p> <p>3.1.6.2. Designing a structure that prevents overturning of the device;</p> <p>3.1.6.3. Ensuring that in case of overturning of the equipment, there is enough space between the ground and the parts of the work equipment for the workers in it.</p> <p>3.1.7. Self-propelled work equipment when in motion may cause risks to employees, this equipment must meet the following conditions:</p>	<p>3.1.5. Ova vrsta zaštite nije potrebna ako je uređaj stabilizovan tokom rada ili ako uređaj sprečava prevrtanje ili je sastavni deo radne opreme. Ako postoji opasnost od prevrtanja radne opreme i ako je radnik u njoj, au slučaju prevrtanja radnik je uhvaćen između dijelova radne opreme i tla, tada se mora uspostaviti posebna zaštita da se to spriječi.</p> <p>3.1.6. Ako je radna oprema dizajnirana za jednog ili više radnika, ovi uređaji moraju, odgovarati ili biti opremljeni da ograniče rizik od prevrtanja uređaja:</p> <p>3.1.6.1. Obezbediti zatvoreni prostor za vozača;</p> <p>3.1.6.2. Dizajnirati konstrukciju koja će sprečavati prevrtanje opreme;</p> <p>3.1.6.3. Obezbediti da u slučaju prevrtanja opreme, da između voza o određenih delova opreme za rad bude jedan prostor koji bi bio dovoljan za radnike koji su tu nalaze.</p> <p>3.1.7. Radna oprema na sopstveni pogon kada je u pokretu može izazvati rizike za zaposlene, ovi uređaji moraju ispuniti sledeće uslove:</p>
---	---	---

<p>3.1.7.1. Duhet të jenë të pajisura për të parandaluar lëvizjen e paautorizuar;</p> <p>3.1.7.2. Të ketë pajisje të përshtatshme për të zvogëluar ndikimin e përplasjes, nëse në të njëjtën kohë janë në lëvizje më shumë se një pajisje e punës;</p> <p>3.1.7.3. Duhet të ketë pajisje për frenim dhe ndalim. Nëse kërkohet për siguri në rast të prishjes së pajisjes kryesore për frenim dhe ndalimin e pajisjes, atëherë në dispozicion duhet të jenë pajisjet emergjente me të cilat operohet lehtë ose në mënyrë automatike;</p> <p>3.1.7.4. Nëse fusha e dukshmërisë së vozitësit nuk i plotëson kërkesat e sigurisë, atëherë duhet të instalohen pajisje të duhura ndihmëse për të përmirësuar dukshmërinë;</p> <p>3.1.7.5. Pajisjet e punës të projektuara për përdorim gjatë natës ose në zonat e errëta, duhet të kenë ndriçim që i mundëson punonjësve në kushte të tilla të punojnë në mënyrë të sigurve;</p> <p>3.1.7.6. Pajisjet e punës që paraqesin rrezik nga zjarri në vete ose për shkak të tërheqjes ose bartjes së tyre dhe që mund të rrezikojnë punonjësit, duhet të pajisen me aparate të përshtatshme për</p>	<p>3.1.7.1. Shall be equipped to prevent unauthorized movement;</p> <p>3.1.7.2. Shall have the appropriate equipment to reduce the impact of the collision if at the same time more than one working device is in motion;</p> <p>3.1.7.3. There must be braking and stopping devices. If it is required for safety in the event of a breakdown of the main device for braking and stopping the device, then emergency equipment must be available which are easily or automatically operated;</p> <p>3.1.7.4. If the driver's visibility field does not meet the safety requirements, then appropriate auxiliary equipment must be installed to improve visibility;</p> <p>3.1.7.5. Work equipment designed for use at night or in dark areas shall have the lighting that enables workers to work safely in such conditions;</p> <p>3.1.7.6. Work equipment posing a risk of fire on its own or because of its pull or carry functions and could endanger employees, must be equipped with appropriate fire</p>	<p>3.1.7.1. Trebaju biti opremljeni tako da bi sprečavali nesmotreno pokretanje;</p> <p>3.1.7.2. Da poseduje odgovarajuću opremu kako bi se umanjio uticaj sudara ako se u isti vreme kreću više od jedne opreme za rad;</p> <p>3.1.7.3. Treba da bude opreme za kočenje i zaustavljanje. Ako se traži za bezbednost u slučaju da dođe do kvara glavne opreme za kočenje i zaustavljanje opreme, onda treba imati na raspolaganju opremu za hitne slučajeve sa kojom se lako rukuje ili koja deluje na automatski način;</p> <p>3.1.7.4. Ako je polje vidljivosti za vozača nedovoljno prema propisima o bezbednosti, onda treba da se instalira potrebna pomoćna oprema da bi se poboljšala vidljivost za vozača;</p> <p>3.1.7.5. Radna oprema dizajnirana za korišćenje noću ili u tamnim područjima treba da ima osvetljenje koje omogućava radnicima u takvim uslovima da rade bezbedno;</p> <p>3.1.7.6. Radna oprema koja predstavlja rizik od požara samostalno ili zbog vuče ili nošenja i može ugroziti radnika mora biti opremljena odgovarajućim aparatima za gašenje požara ako takvi</p>
--	--	--

<p>fikjen e zjarrit, nëse aparatet e tilla nuk janë në dispozicion afër vendit të përdorimit të pajisjeve të punës;</p> <p>3.1.7.7. Pajisjet e punës që përdoren me telekomandë duhet të ndalen automatikisht sapo të dalin nga zona e kontrollit; dhe</p> <p>3.1.7.8. Pajisjet e punës me telekomandë të cilat në kushte normale mund të shkaktojnë përplasje, apo aksidente tjera, ato pajisje duhet, të pajisen me mjete për mbroje nga këto rreziqe, përveç nëse janë të siguruara kundër rreziqeve të tilla me mënyra tjera të mbrojtjes.</p> <p>3.2. Kërkesat minimale për pajisjet e punës për ngritje të peshave:</p> <p>3.2.1. Nëse pajisjet për ngritje të peshave janë të instaluar në mënyrë të përhershme, atëherë duhet të sigurohet qëndrueshmëria dhe stabiliteti i tyre gjatë gjithë përdorimit, sidomos në pikat mbështetëse të pajisjes;</p> <p>3.2.2. Në pajisjet për ngritje të peshave duhet qartë të shënohen kapacitet nominale dhe nëse është e nevojshme, duhet të kenë diagramin e kapacitetit bartës. Në pajisjet për ngritjen e peshave duhet të shënohen në mënyrë të qartë, karakteristikat thelbësore për përdorim të sigurt në</p>	<p>extinguishers if such appliances are not available near the place of use of work equipment;</p> <p>3.1.7.7. The work equipment used with remote control shall be stopped automatically as soon as they exit the control zone; and</p> <p>3.1.7.8. Remotely operated work equipment that under normal conditions can cause collisions or other accidents, shall be equipped with means to protect against these risks, unless they are secured against such risks by other means of protection.</p> <p>3.2. Minimum requirements for weight lifting equipment:</p> <p>3.2.1. If weight-lifting devices are installed permanently, then their sustainability and stability during use must be ensured, especially in the supporting points of the equipment;</p> <p>3.2.2. In the weighing equipment, the nominal capacity shall be clearly marked and, if necessary, shall have the carrying capacity diagram. In weighing equipment we must clearly indicate the essential characteristics for safe use so that they can easily be identified.</p>	<p>uređaji nisu dostupni u blizini mesta upotrebe radne opreme;</p> <p>3.1.7.7. Radna oprema koja se koristi sa daljinskim upravljačem treba automatski zaustaviti čim napuste kontrolnu zonu; i</p> <p>3.1.7.8. Radna oprema na daljinu, koja u normalnim uslovima može prouzrokovati sudare ili druge nesreće, treba da bude opremljena sredstvima za zaštitu od ovih rizika, osim ako nisu zaštićeni od takvih rizika drugim sredstvima zaštite.</p> <p>3.2. Minimalni zahtevi za opremu za rad koja podiže teret:</p> <p>3.2.1. Ako su oprema za podizanje težine trajno ugrađena, onda mora biti obezbeđena njihova postojanost i stabilnost, posebno na tačkama na kojima se uređaj oslanja ili podupire, koji predstavljaju nosioce težine</p> <p>3.2.2. U opremi za vaganje, nominalni kapacitet mora biti jasno označen i, ako je potrebno, imati dijagram nosivosti. U opremi za vaganje moramo jasno naznačiti bitne karakteristike za sigurnu upotrebu, tako da se mogu lako identifikovati. Oprema za vaganje, koja nije namijenjena za</p>
---	---	--

<p>mënyrë që lehtë të identifikohej. Pajisjet për ngritjen e peshave, të cilat nuk janë të parapara për ngritjen e personave, por që mund të përdoren gabimisht për këtë qëllim, ndalimi i përdorimit të tillë duhet të shënohet qartë dhe në vend të përshtatshëm;</p> <p>3.2.3. Pajisjet për punë për ngritje të instaluar në mënyrë të përhershme duhet të instalohen në mënyrë të tillë që të parandalojnë që:</p> <p>3.2.3.1. Ngarkesa të godasë punonjësit;</p> <p>3.2.3.2. Ngarkesa pa dashje të lëvizë, lëkundet, apo të bie në mënyrë të rrezikshme;</p> <p>3.2.3.3. Ngarkesa pa dashje të lirohet dhe bie.</p> <p>3.2.4. Pajisjet e punës për ngritjen dhe bartjen e punonjësve duhet të jenë të:</p> <p>3.2.4.1. Përshtatshme që ta parandalojnë rrezikun nga rënja e shportës së punonjësve;</p> <p>3.2.4.2. Pamundësojnë rrezikun që punonjësi/t të bien nga shporta e bartjes së punonjësve;</p> <p>3.2.4.3. Parandalojnë rrezikun e</p>	<p>Weighing equipment, which is not intended for the erection of persons, but may be used incorrectly for this purpose, prohibition on such use should be clearly marked and conveniently located;</p> <p>3.2.3. Permanently installed lifting equipment shall be installed in such a way as to prevent:</p> <p>3.2.3.1. The load from hitting the employee;</p> <p>3.2.3.2. The undesired dangerous movement, swinging or falling of the load;</p> <p>3.2.3.3. The undesired release and fall of the load.</p> <p>3.2.4. Work equipment for the lifting and transfer of workers shall:</p> <p>3.2.4.1. Appropriate to prevent the risk of falling staff basket;</p> <p>3.2.4.2. Prevent the risk of falling of worker/s from the worker transfer platform (basket), if any;</p> <p>3.2.4.3. Prevent the risk of crushing,</p>	<p>podizanje osoba, ali se može pogrešno koristiti u tu svrhu, zabrana takvog korištenja mora biti jasno označena i prikladno smještena;</p> <p>3.2.3. Oprema za rad sa kojom se podiže teret a koja je instalirana tako da se ne može ukloniti, onda to instaliranje mora biti takvo da će sprečiti da:</p> <p>3.2.3.1. Da teret pogodi ili udari radnika,</p> <p>3.2.3.2. Da teret bez željenog pokretanja skrene ili ispadne na način koji bi bio rizičan;</p> <p>3.2.3.3. Da se tovar bez pažnje sam oslobodi i padne.</p> <p>3.2.4. Oprema za rad za podizanje i nošenje radnika treba da bude takva da će:</p> <p>3.2.4.1. Da se spreči rizik od pada koša za osoblje;</p> <p>3.2.4.2. Da onemogući rizik da radnik ili radnici ispadnu iz korpe za nošenje radnika, ako je ima;</p> <p>3.2.4.3. Da spreči rizik od pritiska,</p>
--	--	---

<p>shtypjes, goditjes ose rrëzimit të punonjësve, për shkak të kontaktit të pavullnetshëm me objektet, dhe;</p> <p>3.2.4.4. Sigurojë që personat të cilët, në rast aksidenti, ndodhën të bllokuar në shportën e bartjes së punonjësve, të mos janë të ekspozuar ndaj rrezikut dhe të mund të lirohen.</p> <p>3.2.5. Nëse për shkak të terrenit dhe dallimeve në lartësi, me masa të rregullta mbrojtje nuk është e mundur të shmangen rreziqet, në këtë rast, duhet që me anë të masave të sigurisë, të vendoset një litar mbrojtës me një koeficient të sigurisë shtesë dhe duhet të kontrollohet për punën e përditshme.</p>	<p>hitting or falling of employees, particularly due to involuntary contact with an object, and;</p> <p>3.2.4.4. Ensure that persons who, in the event of an accident, are locked in the worker transfer basket, are not exposed to danger and can be released.</p> <p>3.2.5. If due to the terrain and the differences in height, with regular protection measures it is not possible to avoid the risks, in this case it is necessary that by means of safety measures, a protective rope with an additional safety coefficient should be checked for everyday work.</p>	<p>uradnja ili obaranja radnika, posebno se odnosi prilikom kontakta koji nije bio željen ili nenameran sa objektima, i;</p> <p>3.2.4.4. Da obezbedi da lica koja, u slučaju udesa, se nalaze blokirani u korpi za nošenje radnika, da ne budu bili izloženi prema riziku, kao i da se mogu osloboditi.</p> <p>3.2.5. Ako zbog terena i razlika u visini, uz redovne mjere zaštite nije moguće izbjeći rizike, u ovom slučaju je potrebno da se sigurnosnim mjerama provjeri zaštitno uže s dodatnim koeficijentom sigurnosti, za svakodnevnii rad.</p>
<p style="text-align: center;">SHTOJCA 2 KËRKESAT GJATË PËRDORIMIT TË PAJISJEVE TË PUNËS</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Kërkesat e përgjithshme për të gjitha pajisjet e punës</p>	<p style="text-align: center;">ANNEX 2 REQUIREMENTS DURING THE USE OF WORK EQUIPMENT</p> <p style="text-align: center;">Article 1 General provisions for all work equipment</p>	<p style="text-align: center;">DODATAK 2 ZAHTJEVI TOKOM UPOTREBE OPREME ZA RAD</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Opšte norme za svu opremu za rad</p>
<p>1. Pajisjet e punës duhet të vendosen, instalohen dhe shfrytëzohen në atë mënyrë që të zvogëlojnë rrezikun për punonjësit që i shfrytëzojnë ato si dhe punonjësit dhe personat e tjerë në punë, duke siguruar hapësirë të mjaftueshme në mes pjesëve të lëvizshme të pajisjeve të punës dhe</p>	<p>1. Work equipment should be placed, installed and used in order to reduce the risk to employees who use them as well as employees and other persons at work by providing sufficient space between moving parts of work equipment and fixed parts or</p>	<p>1. Radna oprema se treba postaviti, instalirati i koristiti kako bi se smanjio rizik zaposlenima koji ih koriste, kao i zaposlenima i drugim osobama na poslu, obezbeđujući dovoljno prostora između pokretnih delova radne opreme i fiksnih delova ili pokretnih delova i njihovog okruženja,</p>

<p>pjesëve të palëvizshme ose pjesëve të lëvizshme dhe mjediseve të tyre, duke siguruar që të gjitha format e energjisë të përdorura apo lëndëve të prodhuara mund të ofrohen ose largohen në mënyrë të sigurtë.</p> <p>1.1. Pajisjet e punës duhet të vendosen të montohen dhe çmontohen në mënyrë të sigurtë, në përputhje me udhëzimet e prodhuesit;</p> <p>1.2. Pajisjet e punës që gjatë operimit që mund të goditen nga rrufeja duhet të jenë të siguruar me mjete mbrojtëse të përshtatshme ndaj rrufeve;</p> <p>2.Kërkesat për përdorimin e pajisjeve mobile (lëvizëse), pavarësisht nëse janë vetëlëvizëse ose jo:</p> <p>2.1. Pajisjet vetëlëvizëse mund të përdoren vetëm nga punëtorët të cilët janë të aftësuar dhe të autorizuar për to;</p> <p>2.2. Nëse pajisjet e punës lëvizin në zonën e punës, duhet të vendosen rregulla të përshtatshme të trafikut dhe t'u përmbahen atyre;</p> <p>2.3. Me masa organizative duhet të parandalohet lëvizja e punonjësve në hapësirat e parapara të veprimit të pajisjeve të punës vetëlëvizëse. Nëse puna mund të realizohet në mënyrë të rregullt, vetëm nëse punonjësit duhet të lëvizin në hapësirën e</p>	<p>moving parts and their environments, ensuring that all forms of energy used or manufactured materials can be removed in a safe manner.</p> <p>1.1.Work equipment must be placed, assembled and dismantled safely, in accordance with the manufacturer's instructions;</p> <p>1.2. Work equipment that can be hit by lightning during operation must be secured with appropriate lightning protection devices;</p> <p>2.Requirements for the use of mobile devices, whether or not they are self-propelled:</p> <p>2.1. Self-propelled devices can only be used by workers who are qualified and authorized for them;</p> <p>2.2. If work equipment is moved to the work area, appropriate traffic rules must be placed and adhered to;</p> <p>2.3. Organizational measures should prevent the movement of employees in the foreseeable areas of self-propelled work equipment. If work can be done on a regular basis, only if employees have to move in the work area of the work</p>	<p>obezbeđujući da se svi oblici korišćene energije ili proizvedeni materijali mogu bezbedno obezbediti ili ukloniti.</p> <p>1.1. Radna oprema mora biti instalirana tako da bude bezbedno montirana i demontirana, u skladu sa uputstvima proizvođača;</p> <p>1.2. Radna oprema koja može usled izloženosti biti pogođena munjom tokom rada može biti osigurana pomoću uređaja za zaštitu od groma;</p> <p>2.Zahtevi za korišćenje mobilnih uređaja, bez obzira na to da li su samohodni ili ne:</p> <p>2.1. Opreme koje su samo pokretljive mogu da se koriste samo od strane radnika koji su osposobljeni i ovlašćeni su za to;</p> <p>2.2. Ako je oprema za rad pokretna u zonama u kojima se radi, treba da se uspostave pravila koje će odgovarati saobraćaju i koja će ih sadržati;</p> <p>2.3. Organizacione mere treba da spreče kretanje zaposlenih u predvidivim oblastima radne opreme sa sopstvenim pogonom. Ako se rad može obavljati redovno, samo ako zaposleni moraju da se kreću u radnom području radne opreme, onda treba preduzeti</p>
--	---	---

<p>veprimit të pajisjeve të punës, atëherë duhet të merren masa të tjera të përshtatshme për të mbrojtur punonjësit nga lëndimet që shkaktohen nga pajisjet lëvizëse;</p> <p>2.4. Bartja e punëtorëve me pajisje lëvizëse me makineri mekanike lejohet vetëm nëse merren masa mbrojtëse për këtë qëllim. Nëse puna duhet të zhvillohet gjatë lëvizjes (udhëtimit), atëherë duhet të përshtatet shpejtësia;</p> <p>2.5. Pajisjet e punës lëvizëse me motor me djegie të brendshme nuk lejohet të përdoren në hapësirat e mbyllura. Përdorimi i tyre mund të lejohet vetëm nëse sigurohet furnizimi i mjaftueshëm me ajër të pastër për sigurinë dhe shëndetin e punonjësve;</p> <p>3. Kërkesat për përdorimin e pajisjeve të punës për ngritjen e peshave.</p> <p>3.1. Vërejtjet e përgjithshme:</p> <p>3.1.1. Pajisjeve të punës për ngritje të peshave lëvizëse (mobile) ose fikse duhet tu sigurohet stabiliteti dhe qëndrueshmëria gjatë përdorimit në të gjitha situatat e parashikueshme, duke marrë parasysh natyrën e bazës në të cilën ndodhen;</p> <p>3.1.2. Për ngritjen e punonjësve mund të përdoren vetëm pajisjet dhe mjetet e punës të parapara për këtë qëllim. Pajisjet e punës që nuk janë në mënyrë specifike të</p>	<p>equipment, then other appropriate measures should be taken to protect the worker from injury caused by driving equipment;</p> <p>2.4. Movement of workers with mechanical machinery is permitted only if protective measures are taken for this purpose. If work has to take place during travel, then the speed must be adjusted;</p> <p>2.5. Internal combustion engine driven equipment are not permitted to be used in enclosed spaces. Their use may only be permitted if sufficient air supply is provided for the safety and health of workers;</p> <p>3. Requirements for the use of weight lifting work equipment.</p> <p>3.1. General remarks:</p> <p>3.1.1. Stability and durability must be secured for mobile or fixed weight lifting equipment when used in all predictable situations, taking into account the nature of the base in which they are placed;</p> <p>3.1.2. Only the intended and dedicated equipment and tools may be used for lifting employees. Work equipment that is not specifically designed for lifting</p>	<p>druge odgovarajuće mere kako bi se zaštitio radnik od povrede prouzrokovane vozačkom opremom;</p> <p>2.4. Premeštanje radnika mehaničkom mašinom dozvoljeno je samo ako se preduzmu zaštitne mere u tu svrhu. Ako se posao mora odvijati tokom vožnje, brzina mora biti podešena na odgovarajući način;</p> <p>2.5. Oprema za vožnju vozila sa motorima sa unutrašnjim sagorevanjem nije dozvoljena za upotrebu u zatvorenim prostorima. Njihova upotreba može biti dozvoljena samo ako se obezbedi dovoljno snabdevanja sa svećim vazduhom radi bezbednost i zdravlja radnika;</p> <p>3. Zahtevi za upotrebu opreme za rad koja služe za podizanje tereta.</p> <p>3.1. Opšte napomene:</p> <p>3.1.1. Mobilna (pokretna) ili fiksna (nepokretna) oprema za podizanje tereta mora biti stabilna i izdržljiva kada se koristi u svim predvidljivim situacijama, uzimajući u obzir prirodu osnove na kojoj se nalaze;</p> <p>3.1.2. Za prenos i podizanje zaposlenih, za ovu namenu može se koristiti samo namenska i predodređena oprema i alati za rad. Radna oprema koja nije specijalno</p>
---	---	---

<p>parapara për ngritjen e punonjësve, mund të përdoren për këtë qëllim, vetëm nëse paraprakisht ndërmerren masa mbrojtëse dhe sigurohet mbikëqyrja e zbatimit në përputhje me rregullat. Gjatë tërë kohës së qëndrimit të punonjësve në pajisje të paraparë për ngritje të ngarkesave, duhet të monitorohen vazhdimisht. Personat që ngritën apo lëshohen, duhet të kenë në dispozicion mjete të besueshme të komunikimit. Në rast rreziku, duhet të ketë mjete të besueshme për evakuim;</p> <p>3.1.3. Nën ngarkesën e varur nuk duhet të qëndrojnë punonjësit, përveç nëse është e domosdoshme për realizimin e punëve. Ngarkesat nuk duhet të transportohen në vende të punës që janë të pambrojtura. Nëse kjo nuk është e mundur të sigurohet, duhet të përcaktohen procedurat e nevojshme dhe ato të zbatohen;</p> <p>3.1.4. Pajisjet për ngritje duhet të zgjidhen sipas ngarkesave që duhet të trajtohen, pikat e pranimit, vinçit në dispozicion si dhe kushtet atmosferike, duke marrë parasysh ndërlidhjet mes tyre. Pajisjet shpesh për ngritje duhet të shënohen në mënyrë të qartë që punonjësit të jenë në dijeni për karakteristikat e tyre në situata kur duhet të përdoren apo transportohen;</p> <p>3.1.5. Pajisjet për ngritje të peshave duhet</p>	<p>employees may be used for this purpose only if precautionary measures are taken and supervision of implementation in accordance with the rules is ensured. Employees must be constantly monitored during the entire stay on the equipment dedicated for lifting of load. Individuals being elevated or depressed must have reliable means of communication available. In case of danger, there must be reliable means of evacuation;</p> <p>3.1.3. Employees must not be staying under a hanging load, unless it is necessary for the performance of the work. Loads should not be transported to workplaces that are unprotected. If it is not possible to secure this, the necessary procedures need to be established and implemented;</p> <p>3.1.4. Lifting equipment should be selected according to the loads to be handled, the access points, the crane available and the atmospheric conditions, taking into account the interconnections between them. Additional lifting equipment must be clearly marked so that employees are aware of their characteristics in situations when they are to be used or transported;</p> <p>3.1.5. Weight lifting equipment must be</p>	<p>dizajnirana za podizanje i nošenje radnika može se koristiti u tu svrhu samo ako se preduzmu mere predostrožnosti i obezbedi se nadzor sprovođenja tih aktivnosti u skladu sa pravilima. Tokom čitavog boravka zaposlenih na opremi predviđenom za povećanje opterećenja koju treba stalno pratiti. Ljudi koji su podignuti ili pušteni moraju imati pouzdana sredstva za komunikaciju. U slučaju opasnosti mora postojati pouzdana sredstva za evakuaciju;</p> <p>3.1.3. Pod zavisnim opterećenjem zaposleni radnik ne sme da ostane duže, osim ako je to neophodno za obavljanje poslovnih aktivnosti. Naknadni radnici se ne smeju transportovati na radna mesta koja su nezaštićena. Ako to nije moguće obezbediti, potrebno je uspostaviti i implementirati neophodne procedure;</p> <p>3.1.4. Opremu za podizanje tereta bi trebalo izabrati prema opterećenjima kojima treba rukovati, pristupnim tačkama, lako pristupnom dizajnu i usklađenu sa atmosferskim uslovima, uzimajući u obzir međusobne veze između njih. Dodatna oprema za podizanje mora biti jasno označena tako da zaposleni budu svesni svih tih karakteristika u situacijama kada ih treba koristiti ili transportovati</p> <p>3.1.5. Oprema za merenje mora biti</p>
---	--	--

<p>të përgatiten në mënyrë që të jenë funksionale dhe të garantojnë mbrojtjen nga dëmtimet.</p> <p>3.2.Pajisjet e punës për ngritjen e peshave të varura lirshëm:</p> <p>3.2.1. Nëse dy ose më shumë njësi të pajisjeve të punës për ngritjen e peshave të varura lirshëm vendosen në afërsi me njëra tjetrën dhe hapësira punuese e tyre mund të ketë kontakte mes veti, atëherë duhet të merren masa të përshtatshme për të shmangur përplasjen e ngarkesës ose pjesëve të pajisjeve të punës;</p> <p>3.2.2. Gjatë përdorimit të pajisjeve të lëvizshme të punës për ngritjen e peshave të varura lirshëm, duhet të merren masat e nevojshme për të parandaluar animin, rrotullimin ose, sipas rastit, lëvizjen apo rrëshqitjen e pajisjes. Duhet të bëhen kontrollimet për tu siguruar se realizimi i këtyre masave është bërë në mënyrë të rregullt;</p> <p>3.2.3. Nëse punonjësi gjatë përdorimit të pajisjes punuese të destinuar për ngritjen e peshave të varura lirshëm nuk ka kontroll të drejtpërdrejtë ose të tërthortë në të gjithë hapësirën lëvizëse të ngarkesës, atëherë duhet të caktohet një punonjës tjetër ndihmës i aftësuar për këto punë, i cili gjatë realizimit të kësaj detyre të punës do të japë udhëzime ose shenja të parapara për</p>	<p>prepared in order to be functional and must guarantee protection against damage.</p> <p>3.2.Work equipment for lifting of free hanging weights:</p> <p>3.2.1. If two or more units of work equipment for lifting of free hanging weights are placed in close proximity to one another and their working space may be in contact with each other, then appropriate measures must be taken to avoid the collision of the load or parts of the work equipment;</p> <p>3.2.2. When using mobile work equipment for lifting free hanging weights, the necessary measures must be taken to prevent leaning, rotation or, as appropriate, movement or slipping of the device. Checks should be made to ensure that the implementation of these measures is done on a regular basis;</p> <p>3.2.3. If the employee does not have a direct or indirect control over the entire load compartment when using a work equipment intended for freely weight weighing, then another auxiliary employee who is trained for these jobs should be assigned, of this work assignment will give instructions or signs foreseen for load management,</p>	<p>pripremljena kako bi bila funkcionalna i garantovala svaku zaštitu od bilo kog oštećenja.</p> <p>3.2.Oprema za rad za slobodno podizanje zavisnih tereta:</p> <p>3.2.1. Ako se dve ili više jedinica slobodne radne opreme za podizanje težine postavljaju u neposrednoj blizini jedna drugoj i njihov radni prostor može biti u kontaktu jedan sa drugim, moraju se preduzeti odgovarajuće mere kako bi se izbegao sudar pod opterećenjem ili delova tereta opreme za rad;</p> <p>3.2.2. Prilikom upotrebe mobilne (pokretne) radne opreme za podizanje težih tereta, preduzimaju se potrebne mere kako bi se sprečilo curenje, okretanje ili, po potrebi, kretanje ili klizanje uređaja. Treba proveriti da li se sprovođenje ovih mera vrši redovno</p> <p>3.2.3. Ako zaposleni nema direktnu ili indirektnu kontrolu nad cijelim prtljažnim prostorom kada koristi radnu opremu namijenjenu za slobodno vaganje težine, onda bi trebalo dodijeliti drugog pomoćnog djelatnika koji je obučen za te poslove, ovog zadatka će dati instrukcije ili znakove koji su predviđeni za upravljanje opterećenjem, a treba preduzeti i organizacione mjere kako</p>
---	--	--

<p>udhëheqjen e ngarkesës, gjithashtu duhet të merren masa organizative për të parandaluar përplasjet e ngarkesave, të cilat mund të rrezikojnë punonjësit;</p> <p>3.2.4. Puna duhet të organizohet në mënyrë që punonjësit të cilët në mënyrë manuale lirojnë ose përforcojnë ngarkesën, duhet të ju sigurohen kushtet e sigurta të punës, në veçanti nga punonjësi që mbikëqyr drejtpërdrejtë ose indirekt pajisjet e punës;</p> <p>3.2.5. Të gjitha kërkesat për ngritjen e peshave, paraprakisht duhet të planifikohen, mbikëqyren dhe të ekzekutohen në mënyrë të sigurtë për punonjësin. Nëse dy ose më shumë njësi të pajisjeve të punës për ngritjen e peshave të varura lirshëm, duhet njëkohësisht të ngrenë ngarkesën, atëherë duhet të përcaktohen dhe aplikohen procedurat të cilat sigurojnë koordinim të mirë mes manipuluesve të pajisjeve;</p> <p>3.2.6. Nëse pajisjet e punës të destinuara për ngritjen e peshave të varura lirshëm nuk mund të përballojnë barrën në rast të ndërprerjes totale ose të pjesëshme të energjisë elektrike, duhet të merren masa adekuate për të parandaluar ekspozimin e punonjësve ndaj çfarëdo rreziku. Ngarkesat e varura nuk duhet të mbesin pa mbikëqyrje, përveç nëse është parandaluar qasja në zonën e rrezikshme dhe ngarkesa</p>	<p>also organizational measures should be taken to prevent car crashes that could endanger the employee;</p> <p>3.2.4. Work must be arranged so that employees who manually free or reinforce the load should be provided with safe working conditions, in particular by the employee who directly or indirectly supervises the work equipment;</p> <p>3.2.5. All weighing requirements must be preliminarily planned, supervised and executed safely for the employee. If two or more units of freely weight-lifting work equipment should simultaneously raise the load, procedures should be established and applied to ensure good coordination between the equipment manipulators;</p> <p>3.2.6. If work equipment designed for lifting of free hanging weights cannot withstand the load in case of total or partial power outage, appropriate measures must be taken to prevent employee exposure to any risk. Hanging loads must not remain unattended unless access to the hazardous area is prevented and the load is securely hanged;</p>	<p>bi se spriječile prometne nesreće koje bi mogle ugroziti zaposlenika;</p> <p>3.2.4. Rad treba da se organizuje na način, tako da zaposleni koji ručno oslobađaju ili pričvrpćuju tj, tovare teret treba im obezbediti sigurne radne uslove, posebno kod zaposlenih koji direktno ili indirektno nadziru opremu za rad;</p> <p>3.2.5. Svi zahtjevi za vaganje moraju biti unaprijed planirani, nadzirani i izvršeni sigurno za zaposlenika. Ako bi dve ili više jedinica radne opreme za slobodno podizanje težine istovremeno povećavale opterećenje, trebalo bi uspostaviti i primeniti procedure koje će obezbediti dobru koordinaciju između manipulatora opreme</p> <p>3.2.6. Ako je radna oprema dizajnirana za slobodno podizanje težine, ne može izdržati opterećenje u slučaju potpunog ili delimičnog llnestanka struje, moraju se preduzeti odgovarajuće mere kako bi se sprečilo izlaganje radnika od bilo kakvog rizika. Zavisni tovari tereta ne bi trebali da ostanu bez nadzora, osim ako se onemogućiti pristup opasnom području i teret je se sigurno tovaren i čvrsto vezan;</p>
--	--	---

<p>është e varur në mënyrë të sigurt;</p> <p>3.2.7. Përdorimi i pajisjeve të punës të projektuara për ngritjen e peshave të varura lirshëm në mjedis të hapur, duhet të ndërpritet, kur kushtet klimatike përkeqësohen në atë masë që pamundësojnë përdorimin e sigurtë të pajisjeve dhe punonjësit janë në rrezik. Duhet të ndermirrën masat e duhura mbrojtëse, veçanërisht, masat kundër përmbysjes së pajisjeve të punës, për të parandaluar çfarëdo rreziku për punonjësit.</p> <p>4. Kërkesat për përdorimin e pajisjeve të punës për punë të kohëpaskohshme në lartësi.</p> <p>4.1. Kërkesat e përgjithshme:</p> <p>4.1.1. Nëse, në përputhje me nenin 6 të kësaj Rregullore, puna e kohëpaskohshme në lartësi nuk mund të realizohet në mënyrë të sigurtë dhe në kushte të përshtatshme duhet të përzgjidhen pajisjet e punës që janë më të përshtatshme për sigurimin dhe ruajtjen e kushteve të sigurta të punës. Masat e mbrojtjes kolektive, duhet të kenë përparësi mbi masat individuale të mbrojtjes. Dimensionet e pajisjeve të punës, duhet të jenë në përputhje me natyrën e punës që realizohet dhe efekteve të parapara për punë. Pajisjet më të përshtatshme të punës për punë të kohëpaskohshme në lartësi, duhet të zgjidhen sipas frekuencës së qasjes,</p>	<p>3.2.7. The use of work equipment designed for lifting of free hanging weights in an open environment must be discontinued when climatic conditions deteriorate to such an extent that disables safe use of equipment and employees are at risk. Appropriate protective measures must be taken, in particular measures against overturning of work equipment, to prevent any risk to employees.</p> <p>4. Requirements for the use of work equipment for occasional work in heights.</p> <p>4.1. General requirements:</p> <p>4.1.1. If, in accordance with Article 6 of this Regulation, occasional height work cannot be carried out safely and in appropriate ergonomic conditions from an appropriate surface, work equipment that is most appropriate for the provision and maintaining of safe working conditions must be selected. Collective protection measures should take precedence over individual protection measures. The dimensions of the work equipment must be in accordance with the nature of the work being carried and the intended loads foreseen for safe work. The most suitable work equipment for occasional</p>	<p>3.2.7. Korišćenje radne opreme dizajnirane za podizanje težine u otvorenom okruženju, tj, na otvorenom prostoru, treba prekinuti kada se klimatski uslovi pogoršaju do te mere da onemogućavaju sigurno korišćenje opreme i da su zaposleni dovedeni u opasnost. Potrebno je preduzeti odgovarajuće zaštitne mere, posebno mere protiv prevrtanja radne opreme, kako bi se sprečio rizik za povređivanje radnika.</p> <p>4. Zahtevi za upotrebu opreme za rad a za rad koji se odvija povremeno i na visini.</p> <p>4.1. Opći zahtjevi:</p> <p>4.1.1. Ako se, u skladu sa članom 6 ove uredbe, povremeni radovi na visini ne mogu izvoditi sigurno i u odgovarajućim ergonomskim uslovima sa odgovarajuće površine, koristi će se samo radna oprema koja je najprikkladnija za obezbeđivanje i održavanje sigurnih radnih uslova. Mere kolektivne zaštite trebale bi imati prednost nad individualnim merama zaštite. Dimenzije radne opreme moraju biti u skladu sa prirodom posla koji se obavlja i određenim opterećenjem kako bi se izvodio bezbedan rad. Najprikkladnija radna oprema za povremene radove na visini treba da se odabre prema nivou učestalosti pristupa, visini koju treba pokriti i trajanju upotrebe.</p>
---	--	---

<p>lartësisë që duhet përballuar dhe kohëzgjatjen e përdorimit. Opsioni i zgjedhur duhet të mundësoi evakuimin në rast rreziku të drejtpërdrejt. Qasja nga të dy drejtimet, mes pajisjeve të punës për punën të kohëpaskohshme në lartësi dhe bazës punuese, etazheve ose kalimit nuk duhet të shkaktojë rreziqe shtesë;</p> <p>4.1.2. Shkallët mund të përdoren si pajisje për punë në lartësi, vetëm në raste të caktuara sipas Shtojcës 2. Përdorimi i pajisjeve tjera të punës nuk është i arsyeshëm për shkak nivelit të ultë të rrezikut, përdorimit të shkurtër ose rrethanave ekzistuese në terren të cilat punëdhënësi nuk mund ti ndryshojë;</p> <p>4.1.3. Pajisjet e punës me litar në lartësi (qasja dhe pozicionimi i litarit) për punë të kohëpaskohshme mund të përdoren vetëm në rrethana kur bëhet vlerësimi paraprak i rrezikshmërisë dhe është konstatuar që puna mund të realizohet në mënyrë të sigurt dhe përdorimi i pajisjeve tjera të punës më të sigurt nuk është i arsyeshëm. Marrë parasysh vlerësimin paraprak të rrezikut për përdorimin e pajisjeve të punës me litar, në veçanti kohëzgjatjen e punës dhe kufizimet kushteve të punës, punonjësve, kur punojnë me pajisje të tilla duhet t'i sigurohet ulëse me pajisje të duhura;</p>	<p>height work should be selected according to the access frequency, the height to be covered and the duration of use. The selected option should enable evacuation in case of direct danger. Access from both directions, between work equipment for occasional work at heights and working base, floors or passage should not cause additional risks;</p> <p>4.1.2. Ladders may be used as equipment for work at heights only in certain cases based on point 4.1.1 of this Annex. Use of other work equipment is not reasonable because of the low level of risk, short-term use or existing circumstances on the ground that the employer cannot change;</p> <p>4.1.3. Wire rope accessory (rope access and positioning) for occasional work can only be used in circumstances when a risk assessment is carried out and it is concluded that work can be safely carried out and the use of other work equipment on sure is not reasonable. Taking into account the risk assessment for the use of rope work equipment, in particular the duration of work and workplace restriction, employees should, when working with such equipment, be provided with appropriate equipment;</p>	<p>Odabrana opcija treba da omogući evakuaciju u slučaju direktne opasnosti. Pristup iz oba pravca, između radne opreme za povremeni rad na većoj visini i radnom mestu, nivoi visine ili sudaranje ne bi trebalo da prouzrokuju dodatne rizike;</p> <p>4.1.2. Stepenice se mogu koristiti kao liftovi samo u određenim slučajevima na osnovu tačke 4.1.1. ovog Dodatka. Upotreba druge radne opreme nije sa razlogom zbog niskog nivoa rizika, kratkoročne upotrebe ili postojećih radnih okolnosti kao i na osnovu toga što poslodavac to ne može da promeni;</p> <p>4.1.3. Priključak žičane užadi (pristup i pozicioniranje užadi) za povremeni rad može se koristiti samo u okolnostima kada se vrši procjena rizika i zaključuje se da se rad može sigurno obaviti i upotreba druge radne opreme na sigurno nije razumno. Uzimajući u obzir procenu rizika za upotrebu opreme za rad sa konopcima, posebno trajanje rada i ograničenja na radnom mestu, zaposleni bi trebalo da, kada rade sa takvom opremom, budu opremljeni odgovarajućom opremom;</p>
--	---	--

<p>4.1.4. Në varësi të llojit të pajisjeve të punës të përzgjedhura për punë të kohëpaskohshme në lartësi, duhet të merren masa të përshtatshme për të zvogëluar rrezikun për punonjësit, pajisjet duhet të jenë të veçanta për këtë lloj pune. Nëse është e nevojshme, duhet të sigurohet mbrojtja kundër rënies. Ato duhet të jenë të përshtatshme dhe me qëndrueshmëri adekuate për të parandaluar rënien nga lartësia dhe, për aq sa është e mundur të parandalojnë lëndimet e punonjësve. Pajisjet për mbrojtje kolektive për parandalimin e rrënjëve (rrethojat mbrojtëse) mund të ndërpriten vetëm në vendet ku janë instaluar shkallët për qasje;</p> <p>4.1.5. Kur për realizimin e detyrave të veçanta është e nevojshme përkohësisht të hiqet mbrojtja kolektive e parashikuar për parandalimin e rënies, atëherë duhet të merren masa zëvendësuese efektive mbrojtëse. Puna nuk guxon të realizohet pa ndërmarrjen paraprake të këtyre masave të sigurisë. Kur puna përfundon në tërësi ose pjesërisht, mbrojtja kolektive për të parandaluar rëniet duhet të rivendoset;</p> <p>4.1.6. Puna e përkohshme në lartësi mund të realizohet vetëm kur kushtet atmosferike nuk rrezikojnë sigurinë dhe shëndetin e punonjësve.</p> <p>4.2. Kërkesat e veçanta për përdorimin e</p>	<p>4.1.4. Depending on the type of work equipment selected for occasional work at heights, appropriate measures must be taken to reduce the risk to employees, the equipment should be specific to this type of work. If necessary, protection against falling must be provided. They should be adequate and with adequate durability to prevent falling from height and, as far as possible, prevent injuries to workers. Collective protection devices for fall prevention (protection fences) may only be interrupted in places where access ladders are installed;</p> <p>4.1.5. Where, for the realization of special tasks, it is necessary to temporarily remove the collective protection provided for preventing falls, effective substitutive protection measures must be taken. Work must not be done without prior undertaking of these safety measures. When work ends in whole or in part, collective protection to prevent falls must be restored;</p> <p>4.1.6. Temporary work in heights can only be accomplished when atmospheric conditions do not endanger the safety and health of employees.</p> <p>4.2. Special requirements for the use of</p>	<p>4.1.4. U zavisnosti od vrste radne opreme odabrane za povremeni rad na visini, moraju se preduzeti odgovarajuće mere za smanjenje rizika za radnike, oprema bi trebala biti specifična za ovu vrstu posla. Ako je potrebno, mora se osigurati zaštita od propadanja ili ispadanja. One bi trebale biti adekvatne i sa odgovarajućom izdržljivošću da spreče pad sa visine i, koliko je to moguće, spreči povrede radnika. Kolektivne mere zaštite opreme za sprečavanje propadanja ili ispadanja (postavljene zaštitne ograde) mogu se prekinuti samo na mestima na kojima su postavljene stepenice za pristup;</p> <p>4.1.5. Kada je za realizaciju posebnih zadataka potrebno privremeno ukloniti kolektivnu zaštitnu opremu za sprečavanje pada, treba preduzimati efikasne mere zaštite. Rad se ne sme obaviti bez prethodnog preduzimanja ovih sigurnosnih mera. Kada se posao završi u celini ili delimično, kolektivna zaštita za sprječavanje od propadanja mora biti obnovljena;</p> <p>4.1.6. Povremeni rad na visini može se realizovati samo kada atmosferski uslovi ne dovode u opasnost zdravstveno stanje radnika.</p> <p>4.2. Posebni zahtjevi za korištenje stepenica:</p>
---	--	--

<p>shkallëve:</p> <p>4.2.1. Shkallët duhet të vendosen në mënyrë të tillë që të sigurojnë stabilitetin e tyre gjatë përdorimit. Shkallët transportuese (lëvizëse) duhet të vendosen në një bazë të qëndrueshme, të fortë, mjaft të gjerë dhe të palëvizshme, në mënyrë që shtyllat bartëse të jenë në pozicion horizontal. Shkallët e varura lirshëm në lartësi, me përjashtim të shkallëve nga litari, duhet të jenë të përforcuara mirë në mënyrë të tillë që të mos lëvizin ose luhaten;</p> <p>4.2.2. Gjatë përdorimit të shkallëve lëvizëse (transportuese) duhet të parandalohet rrëshqitja e shkallëve në bazë dhe në pjesët e sipërme me vendosjen e mbrojtësve kundër rrëshqitjes ose në ndonjë mënyrë tjetër po aq efektive. Shkallët të cilat shfrytëzohen (përdoren) për qasje duhet të jenë mjaftueshëm të gjata të tejkalojnë lartësinë e qasjes, pos në raste kur ndërmerren masa tjera me të cilat sigurohet trajtimi i sigurt. Shkallët që mund të bllokohen dhe të zgjaten duhet të përdoren në mënyrë të tillë që paraprakisht të pamundësohet lëvizja e pjesëve të tyre. Shkallëve lëvizëse duhet pamundësuar (bllokuar) lëvizja para se ato të përdoren;</p> <p>4.2.3. Gjatë përdorimit të shkallëve punëtorëve duhet siguruar që të kenë mbështetje dhe qasje të qëndrueshme dhe</p>	<p>stairs:</p> <p>4.2.1. Ladders must be placed in such a way as to ensure their stability during use. The moving ladders must be placed on a stable, strong, wide and stationary base so that the pillars are in horizontal position. Freely hanging ladders, except for rope ladders, should be well-reinforced in such a way that they do not move or fluctuate;</p> <p>4.2.2. When using moving ladders, the sliding of the ladder on the base and in the upper parts must be prevented by setting of anti-slip defenders or in any other equally effective manner. Ladders that are used for access should be long enough to exceed the height of the access, except in cases where other measures are taken to ensure safe handling. Ladders that can be blocked and extended must be used in such a way that the movement of their parts is prevented in advance. The movement of moving ladders must be disabled (blocked) before they are used;</p> <p>4.2.3. When using ladders, workers must be provided with stable and secure support and access, especially when</p>	<p>4.2.1. Stepenice treba postaviti na takav način kako bi se osigurala njihova stabilnost tokom upotrebe. Mobilno (pokretno) stepenište treba postaviti na stabilnu, jaku, široku i stacionarnu osnovu tako da su stubovi u horizontalnom položaju. Viseće stepenice koje vise u slobodnom položaju na visini, osim stepenica od kanapa, treba da budu dobro ojačane tako da se ne kreću ili nihaju;</p> <p>4.2.2. Kada koristite pokretne stepenice, klizanje ili pomeranje stepenica u podnožju kao i u gornjim delovima mora biti sprečeno postavljanjem zaštitnika protiv klizanja ili pomeranja, ili na bilo koji drugi podjednako efikasan način. Stepenice koje se koriste za pristup treba da budu dovoljno dugačke da prevazilaze visinu pristupa, osim u slučajevima kada su preduzete druge mere kako bi se obezbedilo bezbedno rukovanje. Faze koje se mogu blokirati i proširiti trebalo bi da budu korišćene tako da se kretanje njihovih delova sprečava unapred. Pokretna stepeništa koja se koriste, treba im onemogućiti (blokirati) kretanje pre nego što se koriste;</p> <p>4.2.3. Kada se koriste stepenice, radnicima mora biti obezbeđena stabilna i sigurna podloga i pristup, naročito kada se materijali</p>
--	--	---

<p>të sigurt, sidomos kur materialet barten me dorë në shkallë.</p> <p>4.3. Kërkesat e veçanta për përdorimin e skelave të punës:</p> <p>4.3.1. Nëse nuk ekziston ose nuk është në dispozicion llogaritja statike për skele të punës së përzgjedhur ose me llogaritje nuk janë përfshi zgjidhjet e parapara projektuese, atëherë duhet të llogaritet kapaciteti bartës dhe stabiliteti, vetëm nëse skelat punuese janë montuar në përputhje me standardet e pranueshme;</p> <p>4.3.2. Në varësi të kompleksitetit të skelave të punës të zgjedhura, personi i autorizuar duhet të përgatisë planin e montimit, përdorimit dhe çmontimit. Kjo mund të jetë edhe në formën e planit standard të plotësuar me specifikat e skelave të punës të përzgjedhura;</p> <p>4.3.3. Pjesët mbajtëse të skelave të punës nuk guxojnë të rrëshqasin, për këtë arsye ato duhet të përforcohen (lidhen) për sipërfaqen bartëse ose të sigurohen me pajisje mbrojtëse kundër rrëshqitjes, ose kjo të arrihet me ndonjë mënyrë tjetër po aq efektive dhe të sigurtë që sipërfaqja bartëse duhet të ketë kapacitet të mjaftueshëm për ngarkesë. Duhet të sigurohet stabiliteti dhe qëndrueshmëria e skelës. Me ndihmën e mjeteve të</p>	<p>materials are hand carried in the ladder.</p> <p>4.3. Special requirements for the use of work platforms:</p> <p>4.3.1. If the static calculation for selected scaffolding does not exist or is not available or foreseen solutions are not included with calculations, then carrier capacity and stability must be calculated only if the scaffolds are mounted in accordance with acceptable standards;</p> <p>4.3.2. Depending on the complexity of the selected work scaffolds, the authorized person must prepare the assembly, use and disassembly plan. This may also be in the form of a standard plan completed with the specifications of the selected work scaffolds;</p> <p>4.3.3. Work scaffold holders must not slide, therefore they must be reinforced (bonded) to the bearing surface or secured with anti-slippage equipment, or this may be achieved in any other way as effective and safe as the carrying surface must have sufficient load capacity. The stability and durability of the scaffold must be ensured. With the help of suitable tools, it must be prevented that the work</p>	<p>ručno postavljaju na stepenike.</p> <p>4.3.Posebni zahtjevi za korištenje radnih platformi:</p> <p>4.3.1. Ako statička izračunavanja za izabrane radne skele ne postoje ili nisu dostupna, ili kalkulacije nisu obuhvaćene predviđenim dizajnerskim rešenjima, kapacitet nosivosti i stabilnost treba izračunati samo ako su skele postavljene u skladu sa prihvatljivim standardima;</p> <p>4.3.2. U zavisnosti od složenosti odabranih radnih skela, ovlašćeno lice mora pripremiti plan za montažu, upotrebu i demontažu. Ovo takođe može biti u obliku standardnog plana a koji će biti dopunjen specifičnim karakteristikama izabranih skela za rad;</p> <p>4.3.3. Delovi koji predstavljaju držači ili nosače skela za rad, ne smeju se pomerati, i zato moraju biti čvršće pojačani (vezani) za površinu podloge ili pričvršćeni opremom protiv klizanja, ili se to može postići na bilo koji drugi način koji bi bio efikasnije i osigurati nosački delovi koji su pričvršćeni na površini moraju imati dovoljan kapacitet nosivosti. Obezbedjivanje statičnost i stabilnost skele, uz pomoć odgovarajućih alata, sprečiti je da se skela za rad koja ima</p>
--	---	--

<p>përshtatshme duhet të parandalohet që skela e punës në rrota gjatë punës në lartësi pa dashje të lëvizë;</p> <p>4.3.4. Dimensionet, forma, dizajni i dyshemesë së skelave të punës duhet të korrespondojë me natyrën e punës që duhet të realizohet, të jenë të përshtatshme për mbajtjen e ngarkesës dhe të sigurojnë operim dhe kalim të sigurtë. Mes dyshemesë dhe grupit të elementëve mbrojtës gjegjësisht skelave të punës dhe objektit ku do të realizohen punimet, nuk duhet të ketë hapësira të rrezikshme ku mund të bien punëtorët;</p> <p>4.3.5. Nëse pjesët e skelave të punës nuk janë të gatshme për përdorim, p.sh. gjatë montimit, çmontimit ose modifikimit, ato duhet të shënohen me shenja të përgjithshme paralajmëruese në përputhje me shenjat e sigurisë dhe duhet të rrethohen të mbyllën fizikisht me mjete me të cilat parandalohet qasja në zonën e rrezikshme;</p> <p>4.3.6. Skelet e punës mund të montohet, çmontohet ose modifikohen vetëm nën mbikëqyrjen e ekspertit. Punët në montim, çmontim ose modifikime të nevojshme mund të kryhen, vetëm nga punonjësit e kualifikuar të cilët janë trajnuar posaçërisht në fushën e rreziqeve të veçanta sipas kësaj Rregullore, dhe lidhen në mënyrë specifike me:</p>	<p>scaffold with wheels doesn't move inadvertently during the work performed on heights;</p> <p>4.3.4. The dimensions, shape, and design of the work scaffolds must correspond to the nature of the work to be carried out, be suitable for carrying the load and ensure safe operation and passage. Between the floor and the group of protective elements i.e. the work scaffolds and the object where the work will be carried out, there must be no dangerous spaces where the workers may fall;</p> <p>4.3.5. If the work scaffold parts are not ready for use, i.e. when assembled, dismantled or modified, they must be marked with general warning signs in accordance with safety signs and must be physically enclosed with means preventing access to the hazardous area;</p> <p>4.3.6. Work skeletons can be mounted, dismantled or modified only under the supervision of the expert. Fitting, dismantling or necessary modifications may only be carried out by qualified personnel who are specifically trained in the area of special risks under this Regulation and specifically relate to:</p>	<p>točkove tokom rada na visini sama pomera;</p> <p>4.3.4. Dimenzije, oblik i dizajn radne platforme na skeli treba da odgovara prirodi radova koji treba da se sprovedu, da budu pogodni za nošenje tereta i da obezbede bezbedan rad i prolaz. Između poda i grupe zaštitnih elemenata, odnosno radnih kostura i predmeta na kojima će se rad odvijati, ne treba biti opasnih mesta gde radnici mogu da ispadnu;</p> <p>4.3.5. Ako delovi za skele nisu potpuno spremni za upotrebu, na primer kada se montiraju, rastavljaју ili modifikuju, moraju biti označeni sa opštim znakovima upozorenja u skladu sa sigurnosnim oznakama i moraju biti zatvoreni na fizički način kako bi se sprečavao pristup opasnom području;</p> <p>4.3.6. Radni skeleti se mogu montirati, demontirati ili modifikovati samo pod nadzorom stručnjaka. Montažu, demontažu ili neophodne modifikacije može vršiti samo kvalifikovano osoblje koje je posebno obučeno u oblasti posebnih rizika prema ovom Pravilniku i koje se posebno odnose na:</p>
---	---	--

<p>4.3.6.1.Kuptimin e planit për montim, çmontim ose modifikim të skelës në fjalë;</p> <p>4.3.6.2.Siguria gjatë montimit, çmontimit ose modifikimit të skelës;</p> <p>4.3.6.3.Masat për të parandaluar rrezikun e rrëzimit të punonjësve ose gjësendeve;</p> <p>4.3.6.4.Masat mbrojtëse në rast të ndryshimit të kushteve të motit që mund të ndikojnë negativisht në sigurinë e skelës;</p> <p>4.3.6.5. Ngarkesa e lejuar; dhe</p> <p>4.3.6.6. Të gjitha rreziqet tjera që mund të rezultojë nga montimi, çmontimi ose modifikimi.</p> <p>4.3.7. Personi i caktuar për mbikëqyrje dhe punonjësit që kryejnë punën, duhet të kenë në dispozicion planin e montimit dhe çmontimit të paraparë sipas Shtojcën 2 të kësaj Rregullore, duke përfshirë çdo udhëzim që mund të përmbajë.</p> <p>4.4. Kërkesat për përdorimin e litarëve për qasje dhe pozicionim:</p> <p>4.4.1. Gjatë përdorimit të litarit për qasje</p>	<p>4.3.6.1. Understanding the plan for assembling, disassembling or modifying the scaffold in question;</p> <p>4.3.6.2. Safety during assembling, disassembling or modifying the scaffold;</p> <p>4.3.6.3. Measures to prevent the risk of fall of employees or things;</p> <p>4.3.6.4. Protective measures in case of changing weather conditions that may adversely affect the safety of the scaffold,</p> <p>4.3.6.5. Allowed load;and</p> <p>4.3.6.6. All other risks that may result from such assembling, disassembling or modification.</p> <p>4.3.7. The person appointed for supervision and the staff performing the work must have at disposal the assembly and disassembly plan provided for in Schedule 2 to this Regulation, including any instruction it may contain.</p> <p>4.4. Requirements for using ropes for access and positioning:</p> <p>4.4.1. When using the rope for access</p>	<p>4.3.6.1. Značenje plana za montažu, demontažu ili modifikaciju skela sa kojim se radi;</p> <p>4.3.6.2. Bezbednosti tokom montiranja, demontiranja ili modifikacija skela na kojima se radi;</p> <p>4.3.6.3. Mere za preveneciju rizika od ispadanja radnika ili stvari;</p> <p>4.3.6.4. Mere zaštite u slučaju promena vremenskih uslova koji bi mogle uticati negativno na sigurnost skele;</p> <p>4.3.6.5. Dozvoljena opterećenja; kao i</p> <p>4.3.6.6. Svih ostalih rizika koji mogu da rezultiraju prilikom njihovog montiranja, demontiranja.</p> <p>4.3.7. Osoba zaduzena za nadzor i osoblje koje obavlja radove mora imati na raspolaganju plan montaže i demontaže predviđen u Prilogu 2 ove Uredbe, uključujući sva uputstva koja može sadržati.</p> <p>4.4. Zahtevi za korišćenje kanapa za pristup i pozicioniranje:</p> <p>4.4.1. Kada pristupate uz pomoć konopca i za</p>
---	--	--

<p>dhe pozicionim, duhet të respektohen kushtet e mëposhtme;</p> <p>4.4.1.1. Sistemi duhet të ketë të paktën dy litar në të dy skajet e litarit të ankoruar, njëri për qasje, zbritje dhe mbështetja (litari i punës), dhe tjetri për mbrojtje nga rënia (litar mbrojtës);</p> <p>4.4.1.2. Punonjësit duhet të kenë dhe të përdorin brezin mbrojtës të përshtatshëm me të cilin duhet të lidhet për litarin mbrojtës;</p> <p>4.4.1.3. Litari i punës duhet të ketë pajisje për ngjitje dhe zbritje të sigurt dhe pajisje për vetë-ndalim për të parandaluar rënien e punonjësit nëse humbet kontrollin gjatë lëvizjes. Litari mbrojtës duhet të ketë pajisje për kapje për të parandaluar rënien gjatë lëvizjes së punonjësit;</p> <p>4.4.1.4. Veglat dhe pajisjet tjera që i përdor punonjësi duhet të vendosen dhe përforcohen në rripin e sigurisë ose në ulëse apo në ndonjë mënyrë tjetër të përshtatshme;</p> <p>4.4.1.5. Puna duhet të planifikohet dhe mbikëqyret ashtu që në rast nevojë të reagohet menjëherë; dhe</p>	<p>and positioning, the following conditions must be respected;</p> <p>4.4.1.1. The system must have at least two ropes on both ends of the anchored rope, one for access, depression and support (working rope), and the other for protection from fall (protection rope);</p> <p>4.4.1.2. Employees must have and use the appropriate protective belt which must be connected to the protective rope;</p> <p>4.4.1.3. The work rope must have secure climbing and depressing equipment and self-restraint devices to prevent the employee falling if he or she loses control during the movement. The protective rope must have clamping devices to prevent the fall during the movement of the employee;</p> <p>4.4.1.4. Tools and other equipment used by the employee must be placed and reinforced in the safety belt or in the seat or in any other appropriate way,</p> <p>4.4.1.5. Work must be planned and supervised so to, if necessary, react immediately; and</p>	<p>pozicioniranje, moraju se poštovati sledeci uslov;</p> <p>4.4.1.1. Ovaj sistem mora imati najmanje dva užeta na oba kraja sidra konopca, za svaki rad pojedinačno, jedan za pristup, za spuštanje i pridržavanje (rad na užetu), a drugi za zaštitu od pada (odbrambene linije);</p> <p>4.4.1.2. Zaposleni treba da imaju i koriste odgovarajuću zaštitnu traku za povezivanje sa zaštitnim kablom;</p> <p>4.4.1.3. Pri rad sa konopcem treba se imati oprema za penjanje i bezbedno spuštanje i opremu za ličnu zaštitu da se spreči padanje zaposlenog ako izgubi kontrolu nad pokretom. zaštitna užeta moraju imati opremu za dohvatanje kako bi se sprečilo propadanje tokom kretanja radnika na užetu;</p> <p>4.4.1.4. Alat i druga oprema koja se koristi od strane zaposlenog treba da uključe i upotrebi pojas ili sedište ili na bilo koji drugi odgovarajući način,</p> <p>4.4.1.5. Rad mora biti planiran i pod nadzorom, tako da, ako je potrebno da se odmah reaguje; i</p>
--	---	---

4.4.1.6. Punonjësit duhet të jenë të aftësuar në mënyrë adekuate për punët e parapara dhe në veçanti për proceset e shpëtimit. Në rrethana të jashtëzakonshme ku, sipas vlerësimit të rrezikut, përdorimi i litarit të dytë do ta bënte punën më të rrezikshme, mund të lejohet përdorimi i një litari me kusht që paraprakisht të ndërmerren masa të duhura të sigurisë, në përputhje me legjislacionin në fuqi ose përvojën.

**SHTOJCA 3
KËRKESAT E PËRBASHKËTA PËR
VEPRIMTARI DHE PAJISJE**

**Neni 1
Mbrotjtja nga zjarri shpërthimi i
atmosferës së rrezikshme dhe të dëmshme
për shëndet**

1. Kriteret e përgjithshme:

1.1. Punëdhënësi duhet të marrë masa të përshtatshme, që:

1.1.2. Të vlerësojë se a janë të pranishme në atmosferë lëndët shpërthyesë apo të rrezikshme për jetën; dhe

1.1.3. Të matë përqendrimin e tyre;

4.4.1.6. Employees should be adequately trained for the foreseen jobs and in particular for rescue processes. In exceptional circumstances where, according to the risk assessment, the use of the second rope would make the most dangerous work, the use of a rope may be permitted provided that appropriate safety precautions are taken in advance, in accordance with the legislation in force or experience.

**ANNEX 3
COMMON REQUIREMENTS FOR
ACTIVITY AND EQUIPMENT**

**Article 1
Fire protection explosion hazardous
and harmful to health**

1. General criteria:

1.1. The employer must take appropriate measures to:

1.1.2. Assess whether explosive or life-threatening substances are present in the atmosphere; and

1.1.3. To measure their concentration;

4.4.1.6. Zaposleni treba da budu adekvatno obučeni za predviđene poslove, a posebno za procese spasavanja. U izuzetnim okolnostima kada bi, prema proceni rizika, upotreba drugog konopca bila najopasniji rad, upotreba užeta može biti dozvoljena pod uslovom da se unapred preduzmu odgovarajuće mere predostrožnosti, u skladu sa zakonodavstvom koje je na snazi ili iskustvo.

**DODATAK 3
ZAJEDNIČKI ZAHTEVI ZA
DELATNOSTI I OPREME**

**Član 1
Zaštita od požara eksplozija opasna i štetna
po zdravlje**

1. Opšti kriterijumi:

1.1. Poslodavac mora preduzeti odgovarajuće mere da:

1.1.2. Procijeni da li su u atmosferi prisutne eksplozivne ili supstance koje ugrožavaju život;

1.1.3. Da izmeri njihovu koncentraciju;

<p>1.1.4. Sipas rezultateve të vlerësimit të rrezikshmërisë sipas nenit 6 paragrafit 5. të kësaj Rregullore duhet të vendosen dhe të jenë funksionale pajisje mbikëqyrëse për matjen automatike dhe të vazhdueshme të përqendrimit të gazrave në vende të caktuara, sisteme automatike të alarmit dhe pajisje automatike për shkycjen automatike të mjeteve punuese elektrike dhe pajisjeve ndezëse. Në rastet kur matjet bëhen në mënyrë automatike, punëdhënësi duhet t'i regjistrojë rezultatet dhe t'i ruaj ato për një kohë të përshtatshme;</p> <p>1.1.5. Në punishtet, ku shfaqet pluhur i djegshëm, duhet të merren masa paraprake në mënyrë që shtresimet e pluhurit të tillë të zvogëlohen, të largohen dhe të neutralizohen;</p> <p>1.1.6. Në hapësirat e rrezikuara nga zjarret dhe shpërthimet është e ndaluar pirja e duhanit. Gjithashtu nuk është e lejuar përdorimi i zjarrit të hapur dhe kryerja e punëve, prej të cilave mund të rrjedhë rreziku i ndezjes. Ndalesa sipas fjalisë paraprake nuk vlen, nëse janë marrë masa të mjaftueshme parandaluese kundër krijimit të zjarreve dhe shpërthimeve;</p> <p>1.1.7. Për minierat nëntokësore, ku lirohen gazrat apo shfaqet pluhuri i djegshëm është:</p> <p>1.1.7.1. E ndaluar të pihet duhani dhe të</p>	<p>1.1.4. Based on the results of the risk assessment pursuant to Article 6, paragraph 5 of this Regulation, place functional surveillance equipment for automatic and continuous measurement of the concentration of gases in certain locations, automatic alarm systems and automatic disconnection devices of electric working tools and inflating equipment. In cases where measurements are made automatically, the employer must record the results and save them for an appropriate time;</p> <p>1.1.5. In work sites where combustible dust appears, precautions must be taken to reduce remove and neutralize dust strata;</p> <p>1.1.6. In the areas at risk of fires and explosions it is forbidden to smoke. Also, it is not permitted to use open fire and carry out work, from which the risk of ignition may arise. The prohibition under the preceding sentence is not valid if sufficient preventive measures have been taken against the creation of fires and explosions;</p> <p>1.1.7. For underground mines where gases are released or combustible dust appears, it is:</p> <p>1.1.7.1. Forbidden to smoke and to</p>	<p>1.1.4. Prema rezultatima procene rizika u skladu sa članom 6. stav 5. ove uredbe trebalo bi postaviti i da postoje funkcionalni uređaji za praćenje, za automatsko i kontinualno merenje koncentracije gasa u pojedinim mestima, automatskih sistema alarma i automatske opreme za automatsko isključenje električni alati i oprema za naduvavanje. U slučajevima kada se mjerenja vrše automatski, poslodavac mora zabeležiti rezultate i spasiti ih u odgovarajuće vrijeme;</p> <p>1.1.5. U radionicama gde se pojavljuje zapaljiva prašina, moraju se preduzeti mjere opreza kako bi se smanjili slojevi prašine koji se uklanjaju i neutrališu;</p> <p>1.1.6. U područjima pod rizikom od požara i eksplozija zabranjeno je pušiti. Takođe, nije dozvoljeno korišćenje otvorene vatre i izvođenje radova, od kojeg može doći do rizika od paljenja. Zabrana iz prethodne rečenice nije važeća ako su preduzete dovoljne preventivne mere protiv stvaranja požara i eksplozija;</p> <p>1.1.7. Za podzemne rudnike u kojima se ispustaju gasovi ili na zapaljivoj prašini:</p> <p>1.1.7.1. Zabranjeno je piti duvan i nositi</p>
---	---	---

<p>mbahen me vete prodhime të duhanit të caktuara për pirje dhe të gjitha gjësendet për krijimin e zjarrit të hapur;</p> <p>1.1.7.2.E ndaluar prerja me flakë oksigjeni dhe saldimi si dhe veprimtari të tjera të ngjashme, punët e tilla lejohen vetëm në raste të jashtëzakonshme, nëse janë marrë masat e posaçme për garantimin e sigurisë dhe të shëndetit të të punësuarve.</p> <p>1.2.Mbrojtja nga shpërthimet:</p> <p>1.2.1.Gjatë planifikimit, vendosjes së pajisjeve, vënies në përdorim, operimit dhe mirëmbajtjes së punishteve, punëdhënësi duhet të ndërmerr të gjitha masat e duhura paraprake bazuar në rezultatet e vlerësimit të rreziqeve sipas nenit 6, të kësaj Rregullore që:</p> <p>1.2.1.1.Të parandaloi krijimin dhe grumbullimin e përzierjeve të ajrit me gazra dhe pluhur shpërthyes;</p> <p>1.2.1.2.Të pamundësoi (parandaloi) ndezjen e përzierjeve të ajrit me gazra dhe pluhur shpërthyes;</p> <p>1.2.1.3.Të parandaloi dhe nëse paraqiten zjarret ose shpërthimet ti shuaj dhe pamundësoi përhapjen e tyre;</p>	<p>carry certain tobacco products designated for smoking and all the things for creation of open fire;</p> <p>1.1.7.2. Forbidden to make cuts by burning oxygen and welding and other similar activities, such work is only permitted in exceptional cases if special measures have been taken to ensure the safety and health of the employees.</p> <p>1.2. Protection from explosions:</p> <p>1.2.1.During the planning, installation, use, operation and maintenance of work sites, the employer must take all appropriate precautionary measures based on the results of the risk assessment in accordance with Article 6 of this Regulation to:</p> <p>1.2.1.1.To prevent the creation and collection of air mixtures with gases and explosive dust;</p> <p>1.2.1.2.To prevent the ignition of air mixtures with gases and explosive dust;</p> <p>1.2.1.3. To prevent, and, if fires or explosions happen, extinguish them and prevent their spreading;</p>	<p>sa sobom određene duvanske proizvode i sve stvari za stvaranje otvorenog vatre;</p> <p>1.1.7.2. Zabranjen sagorevanjem kiseonika i zavarivanja i drugih sličnih aktivnosti, takav rad je dozvoljen samo u izuzetnim slučajevima ako su preduzete posebne mjere kako bi se osigurala sigurnost i zdravlje zaposlenih.</p> <p>1.2. Zaštita od eksplozije:</p> <p>1.2.1.Tokom planiranja, instalacije, postavljanja, rada i održavanja radilišta, poslodavac mora preduzeti sve odgovarajuće mere predostrožnosti na osnovu rezultata procene rizika u skladu sa članom 6 ovog pravilnika koji predviđa:</p> <p>1.2.1.1.Kako bi se sprečilo stvaranje i sakupljanje vazдушnih smeša sa gasovima i eksplozivnom prašinom;</p> <p>1.2.1.2.Sprečava (zaustavlja) paljenje smeša vazduha sa gasovitim i eksplozivnim prahom;</p> <p>1.2.1.3. Omogućuje vam da a ako se pojave požari ili eksplozije, možete ih ugasiti i onemogućiti širenje;</p>
--	--	---

<p>1.2.1.4. Të zvogëlojë pasojat e shpërthimeve ashtu që mundësisht të mos rrezikohen të punësuarit.</p> <p>1.2.2. Për masat dhe pajisjet për mbrojtje nga shpërthimet punëdhënësi duhet ta përgatit planin për mbrojtje nga shpërthimet, vazhdimisht ta përditësoi dhe ta lë në dispozicion në ndërmarrje.</p> <p>1.3. Mbrojtja e shëndetit nga atmosfera e rrezikshme:</p> <p>1.3.1. Në rastet kur në atmosferë janë grumbulluar apo mund të grumbullohen lëndë të rrezikshme për shëndetin, punëdhënësi duhet të parashih marrjen e masave të përshtatshme bazuar në rezultatet e vlerësimit të rreziqeve sipas nenit 6, të kësaj Rregullore, në mënyrë që të mos krijohen rreziqet për të punësuarit. Lëndë të tilla duhet të eliminohen, të shuhen apo të mënjanojnë në ndonjë mënyrë tjetër në vendin e krijimit të tyre. Nëse kjo nuk është e mundur, atëherë materiet e dëmshme të grumbulluara të rrallohen në masë të lejuar;</p> <p>1.3.2. Në mjediset, në të cilat të punësuarit mund t'u ekspozohen materieve ose gazrave të rrezikshme në atmosferë për shëndet, duhet të jenë në dispozicion numër i mjaftueshëm i aparateve të përshtatshme për mbrojtje të frymëmarrjes dhe reanimacion. Aparatet duhet të ruhen</p>	<p>1.2.1.4. Reduce the consequences of explosions so that employees are not be jeopardized.</p> <p>1.2.2. For explosion-proofing measures and equipment, the employer must prepare a plan for protection against explosions, continuously update it and make it available in the enterprise.</p> <p>1.3. Protection of health from a dangerous atmosphere:</p> <p>1.3.1. In cases where hazardous substances are accumulated or can accumulate in the atmosphere, the employer must foresee the taking of appropriate measures based on the results of the risk assessment under Article 6 of this Regulation in order to avoid creation of risks to the employees. Such substances should be eliminated, quenched or otherwise removed in their place of creation. If this is not possible then the harmful substances accumulated shall be reduced to the extent permitted;</p> <p>1.3.2. In environments in which workers may be exposed to hazardous substances or gases for the health, an adequate number of appropriate respiratory and reanimation devices should be available. Devices must be stored appropriately and maintained so</p>	<p>1.2.1.4. Smanjiti posledice eksplozija, tako da zaposleni ne mogu biti ugroženi.</p> <p>1.2.2. Za mere i opremu za zaštitu od eksplozije poslodavac mora pripremiti plan zaštite od eksplozija, kontinuirano ga ažurirati i učiniti ga dostupnim u preduzeću.</p> <p>1.3. Zdravstvena zaštita od rizičnih atmosfera:</p> <p>1.3.1. U slučajevima kada se atmosfera nagomilava ili mogu da se akumuliraju opasne materije štetne za zdravlje, poslodavac mora da obezbedi preduzimanje odgovarajućih mera na osnovu rezultata procene rizika na osnovu člana 6. ove uredbe, tako da ne izazivaju opasnosti po zaposlene. Takve supstance treba eliminisati, ugasiti ili na drugi način ukloniti u svakom mestu gde se stvaraju. Ukoliko to nije moguće onda će se štetne supstance koje se akumuliraju smanjiti u meri u kojoj je to dozvoljeno;</p> <p>1.3.2. U sredinama u kojima zaposleni mogu biti izloženi opasnih materija ili gasova po zdravlje, treba da budu dostupne dovoljan broj odgovarajućih uređaja za zaštitu disajnih organa i intenzivnoj nezi. Uređaji moraju biti skladišteni na odgovarajući način i održavani tako da su spremni za upotrebu. Dovoljan</p>
---	--	--

<p>në mënyrë të përshtatshme dhe të mirëmbahen ashtu që të jenë të gatshme për përdorim. Për përdorimin e tyre duhet të jenë në dispozicion një numër i mjaftueshëm i personave të trajnuar në punishte;</p> <p>1.3.3. Përderisa në atmosferë janë apo mund të jenë prezent gazra toksike apo gazra të tjera të dëmshme në përqendrim të rrezikshëm për jetë, punëdhënësi duhet të përgatit planin, në të cilin duhet të përcaktohen masat parandaluese dhe pajisjet e nevojshme mbrojtëse (plani i mbrojtjes nga gazrat). Plani duhet rregullisht të përditësohet dhe të vihet në dispozicion në ndërmarrje.</p> <p>1.4. Mbrojtja nga zjarri:</p> <p>1.4.1. Gjatë planifikimit, vendosjes së pajisjeve, vënies në përdorim, operimit dhe mirëmbajtjes së punishteve, punëdhënësi duhet të ndërmerr të gjitha masat e duhura paraprake të sigurimit bazuar në rezultatet e vlerësimit të rreziqeve nga zjarret dhe shpërthimet me qëllim të zbulimit, parandalimit dhe zgjerimit të zjarreve kësaj rregullore, në këto raste duhet të ketë parasysh edhe rreziqet nga pluhuri i djegshëm. Në rast të paraqitjes së zjarrit duhet të sigurohet shuarja (fikja) e shpejtë dhe efikase;</p> <p>1.4.2. Punishtet duhet të pajisen me pajisje</p>	<p>that they are ready for use. A sufficient number of persons trained for their use must be available at the work site;</p> <p>1.3.3. While in the atmosphere there are or may be present toxic gases or other harmful gases in a life-threatening concentration, the employer must prepare a plan in which the preventive measures and necessary protective equipment (protection plan from gases). The plan should be regularly updated and made available at the enterprise.</p> <p>1.4. Fire protection:</p> <p>1.4.1. When planning, putting in place, operating, operating and maintaining workshops, the employer must take all appropriate precautionary measures based on the results of the assessment of the risks of fires and explosions in order to detect, prevent and extend the fires in these cases, the risks of combustible dust should also be considered. In case of fire, quick and efficient shutdown should be ensured;</p> <p>1.4.2. Work Site must be equipped with</p>	<p>broj lica obučenih na radilištu bi trebao biti dostupan za njihovo angažovanje;</p> <p>1.3.3. Dok u atmosferi mogu biti prisutne toksični gasovi ili druge štetni gasovi u opasnim koncentracijama, poslodavac će pripremiti plan koji bi trebao sadržati definisane preventivne mere i potrebnu zaštitnu opremu (plan zaštite od gasova). Plan treba redovno ažurirati i staviti na raspolaganje preduzeću.</p> <p>1.4. Zaštita od požara:</p> <p>1.4.1. Prilikom planiranja, postavljanja, rada, rada i održavanja radionica, poslodavac mora poduzeti sve odgovarajuće mjere predostrožnosti na osnovu rezultata procjene rizika od požara i eksplozija u cilju otkrivanja, sprječavanja i produženja požara. u takvim slučajevima treba uzeti u obzir i rizik od zapaljive prašine. U slučaju požara treba osigurati brzo i efikasno isključivanje;</p> <p>1.4.2. Prostorije moraju biti opremljene</p>
--	---	--

<p>të përshtatshme për fikjen e zjarrit dhe eventualisht me zbulues (detektor) të zjarrit dhe pajisje alarmi;</p> <p>1.4.3. Pajisjet jo-automatike për fikjen e zjarrit duhet të jenë lehtë të arritshme për përdorim dhe të jenë të sigurta kundër dëmtimeve të mundshme;</p> <p>1.4.4. Pajisjet për fikjen e zjarrit duhet të vendosen në vende të përshtatshme të, shoqërohen me sinjalizime dhe vazhdimisht të jenë në gjendje gatishmërie për përdorim në çdo kohë, sipas Shtojcës V të kësajë Rregullore;</p> <p>1.4.5. Punëdhënësi duhet ta përgatis planin për mbrojtje kundër zjarrit, ku duhet të përfshihen masat dhe pajisjet që do të përdoren. Plani duhet rregullisht të përditësohet dhe të jetë në dispozicion në punishte;</p> <p>1.4.6. Pajisjet për fikjen e zjarrit duhet të jenë të shënuara në mënyrë të dukshme me ngjyrë të kuqe dhe veç kësaj duhet të shënohen edhe me tabela të përshtatshme;</p> <p>1.4.7. Zona e kuqe duhet të jetë mjaft e madhe për të mundësuar çasjen e lehtë të pajisjeve;</p> <p>1.4.8. Ngjyra e kuqe mund të përdoret për shënimin e hapësirës ku ruhen pajisjet e tilla. Gjithashtu, duhet të shënohet edhe</p>	<p>fire extinguishers and eventually fire detectors and alarm equipment;</p> <p>1.4.3. Non-automatic fire extinguishers shall be easily accessible for use and safe against possible damage;</p> <p>1.4.4. Fire extinguishers should be placed in appropriate locations, accompanied by signaling and continuously be ready for use at any time according to Annex V of this Regulation;</p> <p>1.4.5. The employer must prepare a fire protection plan where the measures and equipment to be used must be included. The plan must be regularly updated and available at the work site;</p> <p>1.4.6. Fire extinguishers shall be clearly marked in red color and in addition shall be marked with appropriate tables.</p> <p>1.4.7. The red area must be large enough to allow easy access to the equipment;</p> <p>1.4.8. The red color may be used to mark the space where such equipment is stored. Also, access to this area must</p>	<p>aparatura za gašenje požara i na kraju sa detektorima za požar i alarmnom opremom;</p> <p>1.4.3. Ne automatski aparati za gašenje požara moraju biti lako dostupni za upotrebu i zaštićeni od mogućih oštećenja;</p> <p>1.4.4. Aparati za gašenje požara treba da budu postavljeni na odgovarajućim mestima, uz signalizaciju i da budu stalno spremni za upotrebu u bilo kom trenutku u skladu sa Aneksom V ovog pravilnika;</p> <p>1.4.5. Poslodavac mora pripremiti plan zaštite od požara gde treba uključiti mere i opremu koja će se koristiti. Plan treba redovno ažurirati i dostaviti na radilištu;</p> <p>1.4.6. Aparati za gašenje požara moraju biti jasno označeni crvenom bojom i dodatno će biti označeni odgovarajućim pločama.</p> <p>1.4.7. Crvena zona bi trebala biti dovoljno velika da omogući jednostavan pristup opremi;</p> <p>1.4.8. Crvena boja se može koristiti za označavanje prostora u kojem se ta oprema čuva. Takođe, treba istaći pristup ovom</p>
---	---	--

qasja në këtë hapësirë.	be marked.	prostoru.
<p>2. Rrugët e shpëtimit dhe daljet emergjente:</p> <p>2.1. Në të gjitha punishtet në rast rreziku duhet të jetë e mundur braktisja e shpejt dhe e sigurt e të punësuarve. Kalimet dhe portat që çojnë deri te rrugët e shpëtimit dhe daljet emergjente, nuk duhet të jenë të bllokuara apo të zëna me gjësende.</p> <p>2.2. Rrugët e shpëtimit dhe daljet emergjente duhet:</p> <p>2.2.1. Të jenë të lira dhe pa pengesa;</p> <p>2.2.2. Të jenë mundësisht sa më të shkurta për braktisje dhe dalje në një hapësirë të sigurtë, në një pikë të sigurtë grumbullimi, prej nga të punësuarit mund të largohen në mënyrë të sigurtë.</p> <p>2.3. Numri, renditja dhe madhësitë e rrugëve të shpëtimit dhe të daljeve emergjente duhet të orientohen sipas shfrytëzimit, vendosjes dhe madhësive të punishteve dhe sipas numrit mundësisht maksimal të personave të pranishëm aty.</p> <p>2.4. Dyert e daljeve emergjente duhet të hapen në drejtim të daljes. Nëse kjo nuk është e mundur ose nuk mund të bëhet për shkak të kërkesave të sigurisë, atëherë ato duhet të jenë dyer rrëshqitëse. Në këto raste dyert për dalje emergjente duhet të hapen lehtë nga</p>	<p>2. Rescue routes and emergency exits:</p> <p>2.1. Employees must be able to quickly and safely abandon all work sites in case of danger. Passages and gates leading to escape routes and emergency exits must not be blocked or covered with things.</p> <p>2.2. Rescue routes and emergency exits shall:</p> <p>2.2.1. Be free and without obstacles;</p> <p>2.2.2. Be as short as possible for evacuation and exit into a safe space, at a safe collection point, from where employees can leave safely.</p> <p>2.3. The number, order and size of rescue routes and emergency exits shall be oriented according to utilization, placement and size of work sites and according to the maximum number of persons present there.</p> <p>2.4. Emergency exit doors shall open in the direction of the exit. If this is not possible or cannot be done due to security requirements, then they should be slippery doors. In these cases emergency exit doors shall be able to easily open</p>	<p>2. Smerovi za spasavanje i hitni izlazi:</p> <p>2.1. U svim radilištima u uslovima rizika trebalo biti omogućeno brzo i sigurno izvlačenje zaposlenih. Prilazi i vrata koja vode do puteva za izvlačenje i izlazi za slučaj opasnosti ne smeju biti blokirani ili obuhvaćeni sa nekim objektom.</p> <p>2.2. Putevi za spašavanje i izlazi u slučaju opasnost trebaju:</p> <p>2.2.1. Biti slobodni i bez prepreka;</p> <p>2.2.2. poželjno da budu kratki za lako napuštanje i izlaz u zaštićenu zonu, do jedne sigurne tačke gde se zaposleni mogu okupiti, i odakle zaposleni mogu da napuste prostor bezbedno.</p> <p>2.3. Broj, raspored i veličine puteva za spašavanje i izlaza u hitnim slučajevima treba da se orjentišu prema svrsi za upotrebu, postavljanje uskladiti sa veličinom radilišta, i ako je moguće da u njega stane što veći broj zaposlenih.</p> <p>2.4. Vrata za hitne slučajeve se moraju otvoriti u pravcu izlaza. Ako to nije moguće, ili ne može da se uradi zbog bezbednosnih zahteva, onda bi trebalo da budu klizna vrata. U ovim slučajevima, vrata izlaza za hitne slučajeve treba da se lako otvaraju iznutra i da se mogu</p>

<p>brenda dhe të mund të hapen drejtpërdrejt nga çdo person.</p> <p>2.5. Rrugët e shpëtimit dhe daljet emergjente, për të cilat është i domosdoshëm ndriçimi, duhet të kenë ndriçim të mjaftueshëm edhe në rastet nëse dështon ndriçimi primarë.</p> <p>2.6. Rrugët e shpëtimit dhe daljet emergjente duhet si të tilla të sinjalizohen sipas Shtojcës V.</p> <p>3. Pajisjet e shpëtimit dhe të daljes:</p> <p>3.1. Pajisjet e shpëtimit dhe të daljes duhet të qëndrojnë të gatshme në vende të përshatshme që mund të arrihen lehtë. Ato duhet të sinjalizohen sipas Shtojcës V;</p> <p>3.2. Rrugët e shpëtimit vështirë të kalueshme dhe me përqindje të lartë të lëndëve të dëmshme, apo në sasi të pamjaftueshme të oksigjenit, duhet të parashihen vetë-shpëtues të përshtatshëm për përdorimin e drejtpërdrejtë në vendin e punës. Për minierat nëntokësore zbatohet neni 16 nënparagrafi 9.4. 9.5. dhe 9.6. i kësaj Rregullore.</p> <p>4. Ushtrimet (stërvitjet) e sigurisë:</p> <p>4.1. Të punësuarit duhet të marrin udhëzime teorike dhe praktike se cilat masa duhet të merren në rastet emergjente;</p>	<p>from the inside and can be able to open directly by each person.</p> <p>2.5. Rescue routes and emergency exits, for which lighting is necessary, shall have sufficient lighting even in cases of primary lighting failure.</p> <p>2.6. Rescue routes and emergency exits should, as such, be signaled according to Annex V.</p> <p>3. Rescue and Exit Equipment:</p> <p>3.1. Rescue and Exit Equipment shall remain readily available in convenient locations that can be easily accessed. They should be signaled according to Annex V;</p> <p>3.2. Rescue routes that are difficult to pass and with high percentage of harmful substances, or insufficient oxygen, should be provided with self-helpers for direct use in the workplace. For subterranean mines, Article 16, sub-paragraph 9.4 applies. 9.5. and 9.6. of this Regulation.</p> <p>4. Safety exercises:</p> <p>4.1. Employees shall receive theoretical and practical guidance on what measures must be taken in emergency cases;</p>	<p>otvoriti direktno od strane bilo kog lica.</p> <p>2.5. Putevi za spasavanje i izlazi za slučaj opasnosti, veoma je bitno osvetljenje jer bi trebalo da ima dovoljno osvetljenja, čak i u slučajevima kada primarno osvetljenje otkaže.</p> <p>2.6. Putevi za spasavanje i izlazi za slučaj opasnosti moraju biti označeni signalima kao što je u skladu sa Aneksom V.</p> <p>3. Oprema za spasavanje i izlaz:</p> <p>3.1. Spasilačka oprema i izlazna oprema trebaju biti na raspolaganju na pogodnim lokacijama kojima se lako može pristupiti. Treba ih signalizirati prema Aneksu V;</p> <p>3.2. Putove spašavanja koje je teško proći i sa visokim procentom štetnih supstanci, ili nedovoljnim kiseonikom, treba obezbediti samopomoć za direktnu upotrebu na radnom mestu. Za podzemne rudnike primenjuje se član 16, stav 9.4. 9.5. i 9.6. ove Uredbe.</p> <p>4. Vežbe (uvežbavanja) za bezbednost:</p> <p>4.1. Zaposleni treba da dobiju teorijska i praktična uputstva o tome koje mere treba preduzeti u hitnim slučajevima;</p>
--	---	---

<p>4.2. Në punishtet, në të cilat zakonisht angazhohen punonjësit, apo në vendet ku mbahen stërvitjet duhet të zhvillohen stërvitje e sigurisë në intervale të rregullta kohore. Në këto stërvitje duhet sidomos që të:</p> <p>4.2.1. Punësuarit të cilëve në raste emergjente u janë caktuar detyra që kërkojnë angazhimin, përdorimin, apo drejtimin e pajisjeve të shpëtimit, të udhëzohen në ushtrimin e detyrave të tyre, duke marrë parasysh llojin dhe madhësinë e ndërmarrjes si dhe tiparet specifike për vendin e punës, në këto raste duhet të verifikohet gjendja e njohurive të tyre;</p> <p>4.2.2. Verifikohet sa a janë në gjendje të punësuarit të përdorin siç duhet dhe të operojnë me pajisje të shpëtimit dhe largimit në mënyrë të drejtë.</p> <p>5. Pajisjet dhe hapësirat për ofrimin e ndihmës së parë:</p> <p>5.1. Masat paraprake të përcaktuara për ndihmën e parë duhet të harmonizohen në aspektin personal dhe profesional me llojin e veprimtarisë së ushtruar. Masat e tilla paraprake duhet të merren për të gjitha punishtet, në të cilat këtë e kërkojnë kushtet e punës;</p> <p>5.2. Varësisht nga lloji i veprimtarisë dhe madhësia e ndërmarrjes, duhet të mbahen një</p>	<p>4.2. Exercise shall be conducted at regular intervals at the work sites where employees are usually engaged, or in training venues. In these exercises it is necessary that:</p> <p>4.2.1. Employees who in emergency cases have been assigned tasks requiring the engagement, use or direction of rescue equipment be instructed in the exercise of their duties, taking into account the type and size of the enterprise as well as the specific features of the workplace, in these cases the state of their knowledge must be verified;</p> <p>4.2.2. It is verified how well employees are able to use properly and operate with rescue and departure equipment.</p> <p>5. Equipment and facilities for providing first aid:</p> <p>5.1. Preliminary measures for first aid shall be harmonized in a personal and professional manner with the type of activity being exercised. Such preliminary measures should be taken for all work sites, where labor conditions require it;</p> <p>5.2. Depending on the type of activity and the size of the enterprise, one or two</p>	<p>4.2. Vežbe u redovnim intervalima trebaju se odvijati na radilištima gde su zaposleni obično angažovani, ili na mestima treniranja. U ovim vežbama neophodno je:</p> <p>4.2.1. Kojim su zaposlenima u hitnim slučajevima dodeljeni koji zadaci koji zahtevaju angažovanje, korišćenje ili usmeravanje opreme za spasavanje koja će biti data za vršenje njihovih dužnosti, uzimajući u obzir vrstu i veličinu preduzeća, kao i specifične osobine radnog mesta, u ovim slučajevima stepen njihovog znanja mora biti potvrđen;</p> <p>4.2.2. Proveriti koliko su zaposleni dobro obučeni da pravilno koriste i da rade sa opremom za spasavanje i odlazak.</p> <p>5. Oprema i prostorija za pružanje prve pomoći:</p> <p>5.1. Preliminarne mere za pružanje prve pomoći treba uskladiti na ličan i profesionalan način sa vrstom aktivnosti koja se sprovodi. Takve mere predostrožnosti trebale bi se preduzeti za sva radilišta, a koje će biti u skladu sa uslovima rada;</p> <p>5.2. U zavisnosti od vrste aktivnosti i veličine preduzeća, jedna ili dve sobe moraju biti u</p>
---	--	--

<p>apo dy dhoma për ndihmën e parë. Ato duhet të jenë të pajisura me aparatet, mjetet dhe materialet e nevojshme dhe të jenë lehtë të arritshme nga personat me barela. Në dhoma të ndihmës së parë duhet të vendoset në mënyrë të dukshme udhëzimi për dhënien e ndihmës së parë gjatë aksidenteve;</p> <p>5.3. Pajisjet e ndihmës së parë përveç kësaj duhet të ruhen edhe në vende tjera, ku kushtet e punës e bëjnë këtë të domosdoshëm. Vendet e ruajtjes së pajisjeve duhet të jenë lehtë të arritshme;</p> <p>5.4. Numri i duhur i të punësuarve duhet të trajnohet për përdorimin e pajisjeve të ndihmës së parë;</p> <p>5.5. Hapësirat për ndihmën e parë dhe vendet e ruajtjes së pajisjeve të ndihmës së parë duhet të sinjalizohen si të tilla sipas Shtojcës V.</p> <p>6. Rrugët e qarkullimit:</p> <p>6.1. Në raste emergjente punishtet duhet të jenë të arritshme pa rreziqe dhe të braktisen shpejt dhe në mënyrë të sigurve;</p> <p>6.2. Rrugët e qarkullimit, përfshirë edhe shkallët dhe vendkalimet, duhet të llogariten, maten dhe vendosen ashtu që të mund të kalohen lehtë, varësisht nga destinimi i tyre dhe të mos rrezikohen personat që punojnë në afërsi;</p>	<p>rooms must be kept for first aid. They shall be equipped with the necessary appliances, tools and materials and be easily accessible by the people with a stretcher. In the first aid rooms, guidance on first aid during accidents shall be placed in conspicuous place;</p> <p>5.3. In addition to this, first aid equipment shall also be stored elsewhere, where working conditions make it necessary. Storage locations shall be easily accessible;</p> <p>5.4. An appropriate number of employees shall be trained in the use of first aid equipment;</p> <p>5.5. Facilities for first aid and storage facilities for first aid equipment should be signaled as such according to Annex V.</p> <p>6.Circulation routes:</p> <p>6.1. In emergency cases, the work sites must be accessible without risk and abandoned quickly and safely;</p> <p>6.2. Circulation routes, including ladders and passageways, must be calculated, measured and placed so that they can be easily moved, depending on their designation without putting at risk persons working in the vicinity;</p>	<p>pripravnosti za prvu pomoć. Trebalo bi da budu opremljeni potrebnim aparatima, alatima i materijalima i lako dostupni ljudima koji nose nosila. U prostorijama za prvu pomoć trebalo bi jasno odrediti smernice o prvoj pomoći u slučaju nesreća;</p> <p>5.3. Objekti prve pomoći takođe treba da budu smešteni na drugom mestu, kako se zahteva u skladu sa radnim uslovima. Skladišni objekti bi trebali biti lako dostupni;</p> <p>5.4. Odgovarajući broj zaposlenih trebao bi biti obučen za upotrebu opreme za prvu pomoć;</p> <p>5.5. Postrojenja za prvu pomoć i objekti za skladištenje opreme za pružanje prve pomoći treba da budu označene kao takve u skladu sa Aneksom V.</p> <p>6.Putevi za kretanje:</p> <p>6.1. U hitnim slučajevima, radionice moraju biti dostupne bez rizika i napuštene brzo i bezbedno;</p> <p>6.2. Putevi, uključujući stepenice i prolaze, moraju se izračunati, meriti i postaviti tako da se mogu lako pomerati, u zavisnosti od odredišta i da ne ugrožavaju osobe koje rade u blizini;</p>
--	--	--

<p>6.3. Matja e rrugëve të qarkullimit, që shërbejnë për qarkullimin e personave dhe të mallrave, duhet të orientohe sipas numrit të mundshëm të shfrytëzuesve dhe sipas llojit të ndërmarrjes, nëse mjetet e transportit përdoren në rrugët e qarkullimit, atëherë duhet të mbahet një distancë e mjaftueshme e sigurisë ndaj këmbësorëve ose duhet të merren masa të tjera paraprake të sigurisë;</p> <p>6.4. Rrugët e qarkullimit për automjete duhet të kenë distancë të mjaftueshme nga dyert, portat, rrugët e këmbësorëve, kalimeve dhe shkallët;</p> <p>6.5. Kufizimet e rrugëve të qarkullimit dhe të rrugëve hyrëse duhet të jenë të sinjalizuara në mënyrë të dukshme;</p> <p>6.6. Për të gjitha automjetet që përdoren në ndërmarrje duhet të përcaktohen rregullat e domosdoshme të qarkullimit.</p> <p>7. Punishtet në sipërfaqe (qiell të hapur):</p> <p>7.1. Vendet e punës, rrugët e qarkullimit dhe vendet apo pajisjet e tjera në qiell të hapur, të cilat shfrytëzohen apo kalohen nga të punësuarit gjatë veprimtarisë së tyre, duhet të rregullohen ashtu, që në to të kalohet dhe lëvizet në mënyrë të sigurt.</p> <p>7.2. Vendet e punës duhet të rregullohen sipas mundësisë ashtu që të punësuarit:</p>	<p>6.3. Measurement of circulation routes serving for the movement of persons and goods should be oriented according to the number of potential users and by type of enterprise. If the means of transport are used in the circulation routes, then a sufficient safe distance from pedestrian shall be kept or other precautionary measures shall be taken;</p> <p>6.4. Circulation routes for vehicles must have sufficient distance from doors, gates, pedestrian streets, passageways and stairs.</p> <p>6.5. Circulation and entry routes restrictions should be signaled in a visible way;</p> <p>6.6. For all vehicles used in the enterprise, the necessary circulation rules should be laid down.</p> <p>7. The surface (open sky) work sites:</p> <p>7.1. Workplaces, circulation routes and other places or equipment in open air, which are used or passed by employees during their activity, shall be adjusted so that they are safely passed and moved.</p> <p>7.2. As far as possible work places shall be adjusted so that the employees:</p>	<p>6.3. Merenje saobraćajnih ruta koje služe za kretanje lica i robe treba da budu orijentisane prema broju potencijalnih korisnika i prema vrsti preduzeća. Ako se prevozna sredstva koriste na saobraćajnim putevima, treba održavati dovoljnu udaljenost radi sigurnosti pešaka ili preduzeti druge mere predostrožnosti;</p> <p>6.4. Saobraćajne trake za vozila moraju imati dovoljnu udaljenost od vrata, kapija, pešačkih puteva, prolaza i stepenica.</p> <p>6.5. Ograničenje saobraćaja i ulaznih linija treba signalizirati na vidljiv način;</p> <p>6.6. Za sva vozila koja se koriste u preduzeću, trebaju se propisati potrebna pravila o saobraćaju.</p> <p>7. Radilišta na površini (na otvorenom nebu):</p> <p>7.1. Radne površine, saobraćajnice i ostala otvorena mesta ili oprema, koje se koriste ili zadužuju zaposleni u toku vršenja njihovih delatnosti, treba prilagoditi tako da se bezbedno presele i premeštaju.</p> <p>7.2. Poslove treba prilagoditi što je više moguće, tako da će zaposleni:</p>
---	--	--

<p>7.2.1. Të jenë të mbrojtur nga ndikimet e motit dhe eventualisht nga rëniet e gjësendeve;</p> <p>7.2.2. Të mos jenë të ekspozuar zhurmave të dëmshme për shëndetin apo ndikimeve të dëmshme nga jashtë, si gazrave, avujve, pluhurit;</p> <p>7.2.3. Në rast të rrezikut të mund ta braktisin shpejt vendin e tyre të punës ose të mund t'u ofrohet shpejt ndihma;</p> <p>7.2.4. Në jenë të mbrojtur nga rrëshqitjet apo rrëzimit.</p>	<p>7.2.1. Are protected from weather influences and eventual fall of things;</p> <p>7.2.2. Are not exposed to noises harmful to health or external influences such as gases, vapors, dust;</p> <p>7.2.3. In the event of a risk can quickly abandon their work place or be able to quickly be provided with assistance;</p> <p>7.2.4. Are protected from slippage or crash.</p>	<p>7.2.1. Biti zaštićeni od vremenskih uticaja i eventualno padanja stvari;</p> <p>7.2.2. Da ne budu izloženi štetnim uticajima po zdravlje ili spoljašnjim uticajima kao što su gasovi, isparenja, prašina;</p> <p>7.2.3. Da u slučaju rizika mogu brzo napustiti svoje radno mesto ili biti u mogućnosti da brzo pruže pomoć;</p> <p>7.2.4. Da budu zaštićeni od proklizavanja ili padanja.</p>
<p>8. Ndiriçimi natyror dhe artificial:</p> <p>8.1. Çdo punishte duhet të ndiriçohet ashtu që të jenë të garantuara në mënyrë të mjaftueshme siguria dhe mbrojtja e shëndetit te të punësuarve;</p> <p>8.2. Meset punuese të punishteve në qiell të hapur mundësisht duhet të kenë dritë natyrore të mjaftueshme dhe duke marrë parasysh rrethanat e ndiriçimit natyrorë të pajisen edhe me ndiriçim artificial të përshtatshëm për sigurinë dhe mbrojtjen e shëndetit te të punësuarve. Vendet e punës në natyrë duhet të ndiriçohen në mënyrë artificiale në sasinë e përshtatshme për siguri, nëse drita natyrore nuk mjafton;</p>	<p>8. Natural and artificial lighting:</p> <p>8.1. Each work site shall be lighted so that the safety and health protection of the employees are sufficiently guaranteed;</p> <p>8.2. Open-air work sites shall preferably have sufficient natural light and, given the natural lighting conditions, be equipped with artificial lighting suitable for the safety and health protection of the employees. Outdoor workplaces should be artificially lighted in the appropriate amount that provides for safety if natural light is not enough;</p>	<p>8. Prirodno i veštačko osvetljenje:</p> <p>8.1. Svako radilište treba osvetliti i da se pritom u dovoljnoj meri garantuje bezbednost i odgovarajuća zdravstvena zaštita zaposlenih;</p> <p>8.2. Mada radilišta na kojima se vrše radovi na otvorenom, normalno je da imaju dovoljno prirodnog svetla i uzimajući u obzir prirodne uslove osvetljenja trebaju biti opremljena sa odgovarajućim veštačkim osvetljenjem za bezbednost i zaštitu zdravlja zaposlenih. Radilišta na otvorenom podrazumevaju da radna mesta moraju biti osvetljena veštačkom količinom svetlosti koja odgovaraju bezbednostnim zahtevima, u slučaju ako prirodna svetlost nije dovoljna;</p>

<p>8.3. Ndrëçimi i hapësirave të punës dhe i rrugëve të qarkullimit duhet të vendoset në atë mënyrë, që lloji i ndriçimit të mos shkaktoj rrezik për aksidente për të punësuarit;</p> <p>8.4. Në punishtet në të cilat në rast të prishjes së ndriçimit artificial të punësuarit u ekspozohen rreziqeve, duhet të vendoset ndriçim i mjaftueshëm për siguri. Eventualisht duhet të vihen në dispozicion fenerë lëvizës për secilin të punësuar;</p> <p>8.5. Për punishtet nëntokësore, në vend të pikave 8.1 deri 8.4 të kësaj Shtojce vlen si vijon;</p> <p>8.5.1. Punëdhënësi duhet t'ia lë në dispozicion secilit të punësuar një llambë elektrike të lëvizshme, të përshtatshme për qëllimin e përdorimit. Çdo i punësuar duhet ta bartë me vete llambën gjegjëse elektrike;</p> <p>8.5.2. Vendet e punës duhet të pajisen mundësisht me ndriçim artificial që është i përshtatshëm për sigurinë dhe mbrojtjen shëndetësore të të punësuarve;</p> <p>8.5.3. Ndrëçimi duhet të vendoset në mënyrë që të mos jetë shkaktarë i çfarëdo rreziku për aksidente për të punësuarit;</p> <p>8.5.3. Shenjat e ndriçimit duhet të sigurojnë kontrast të mjaftueshëm për</p>	<p>8.3. Lighting of work areas and circulation routes shall be set in such a way that the type of lighting does not cause any risk of accidents to employees;</p> <p>8.4. In work sites where, in the event of an artificial lighting disruption, employees are exposed to dangers, sufficient safety lighting shall be provided. Moving lanterns for each employee should eventually be available;</p> <p>8.5. For underground work sites, instead of points 8.1 to 8.4, applies the following;</p> <p>8.5.1. The employer must leave a mobile light bulb suitable for the purpose of use to each employee. Every employee must carry the corresponding electric lamp;</p> <p>8.5.2. Workplaces shall be equipped with artificial lighting that is appropriate for the safety and health protection of employees;</p> <p>8.5.3. Lighting shall be set so as not to cause any risk of accidents to employees;</p> <p>8.5.3. Lighting signs shall provide sufficient contrast to the environment,</p>	<p>8.3. Osvetljenje radnog prostora i saobraćajnih puteva mora biti postavljeno tako da vrsta osvetljenja ne izaziva nikakav rizik od nesreća za zaposlene;</p> <p>8.4. Na radilištima na kojima ima slučajeva da su zaposleni izloženi veštačkom osvetljenju, a u cilju izbegavanja rizika treba da bude ugrađeno dovoljno osvetljenja zbog njihove bezbednosti. Na kraju, svakom od zaposlenih trebaju biti dostupni i pokretne svetiljke;</p> <p>8.5. Podzemna radilišta, umesto tačaka 8,1 do 8,4 primenjuje se odredbe na sledeći način;</p> <p>8.5.1. Poslodavac mora da stavi na raspolaganju svakom zaposlenom prenosivu električnu lampu, pogodnu za predviđenu upotrebu. Svaki zaposleni mora nositi odgovarajuću električnu lampu;</p> <p>8.5.2. Radna mesta moraju biti opremljena po mogućstvu sa veštačkim osvetljenjem koje je pogodno za bezbednost i zaštitu zdravlja zaposlenih;</p> <p>8.5.3. Osvetljenje treba postaviti tako da ne bude uzrok opasnosti za izazivanje nesreća za zaposlene;</p> <p>8.5.3. Osvetljenje znakova treba da obezbedi dovoljno kontrasti za radnu sredinu, ali bez</p>
---	--	---

<p>mjedisin, por pa shkaktuar shkëlqim vërbues në rast se mjedisi është dobët i ndriçuar;</p> <p>8.5.4. Sipërfaqja e shndritshme e shenjës duhet të jetë njëngjyrëshe, në te mund të jetë piktogrami me sfond të veçantë;</p> <p>8.5.5. Ngjyra e shenjës duhet të jetë në përputhje me tabelën e ngjyrave dhe kuptimin e saj siç është specifikuar në pikën 4 të Shtojcës V.</p> <p>8.6. Rregullat e veçanta të aplikimit:</p> <p>8.6.1. Nëse pajisja mund të emitoi shenja të vazhdueshme ose me ndërprerje, shenja me ndërprerje duhet të aplikohet për shkallë më të lartë rreziku ose për veprim urgjent. Kohëzgjatja dhe frekuenca e sinjalit ndriçues me ndërprerje duhet të jetë e tillë që:</p> <p>8.6.1.1. Të siguroi marrjen e duhur të mesazhit;</p> <p>8.6.1.2. Parandalojë zëvendësimin mes sinjaleve ndriçuese të ndryshme ose me sinjal të vazhdueshëm të dritës;</p> <p>8.6.2. Nëse sinjalizimi ndriçues përdoret në vend të sinjalizimit akustik (zanor), apo aplikohen së bashku, atëherë duhet të aplikohet e njëjta mënyrë shifrimit</p>	<p>but without causing glittering brightness if the environment is poorly lighted;</p> <p>8.5.4. The shiny surface of the sign shall be monochrome, on it there may be a pictogram with a special background;</p> <p>8.5.5. The color of the sign shall be in accordance with the color chart and its meaning as specified in point 4 of Annex V.</p> <p>8.6. Special Application Rules:</p> <p>8.6.1. If the device can emit continuous or intermittent marks, the interruption mark should be applied for higher risk or for urgent action. The duration and frequency of the intermittent lighting signal shall be such that:</p> <p>8.6.1.1. Ensures proper receipt of the message;</p> <p>8.6.1.2. Prevents replacement between different lighting signals or with continuous light signal;</p> <p>8.6.2. If the light signaling is used instead of acoustic signal (voice) or if applied together, then the same encryption (code) mode must be</p>	<p>izazivanja odsjaja ako je sredina je slabo osvetljena;</p> <p>8.5.4. Sjajna površina znaka treba da bude crno-bela;</p> <p>8.5.5. Boja znaka mora biti u skladu sa tabelom boja i njihovog značenja kao što je navedeno u stavu 4 Aneksa V.</p> <p>8.6. Posebna pravila primene:</p> <p>8.6.1. Ako uređaj može emitovati stalno ili povremeno znakove to jest sa prekidima, znak koji emituje svetlost sa prekidima treba da se postavi na najviši stepenik za slučaj opasnosti ili za hitnu intervenciju. Trajanje i učestalost osvetljavajućeg signala sa prekidima treba da bude takav da:</p> <p>8.6.1.1. Da bi se osigurao pravilan prijem poruke;</p> <p>8.6.1.2. Sprečiti zabunu između različitih osvetljavajućih signala ili kontinuiranog svetlosnog signala;</p> <p>8.6.2. Ako se svetlosna signalizacija koristi umesto akustičkih signala (zvuk) ili se primenjuju zajedno, onda treba primeniti isti način enkripcije (kodiranja);</p>
--	---	---

<p>(kodimit);</p> <p>8.6.3.Pajisjet që transmetojnë sinjale ndriçuesetë në rast të rrezikut serioz, duhet të mirëmbahen rregullisht dhe të jenë të pajisura për furnizim me energji ndihmëse.</p> <p>9. Pajisjet sanitare.</p> <p>9.1.Dhomat e zhveshjes, gardëroba:</p> <p>9.1.1. Të punësuarit duhet të kenë në dispozicion dhoma të përshtatshme për zhveshje, nëse gjatë veprimtarisë së tyre duhet të bartin rroba të posaçme të punës dhe nëse për arsye shëndetësore dhe morale prej tyre nuk mund të kërkohej që të zhvishen në një dhomë tjetër. Dhomat e zhveshjes duhet të arrihen lehtë, të jenë të përmasave të mjaftueshme dhe të pajisura me ulëse;</p> <p>9.1.2. Dhomat e zhveshjes duhet të jenë të pajisura me ormanë ose kaseta që kanë mundësi të mbyllën, në të cilat çdo i punësuar mund të ruajë rrobat e tij gjatë kohës së punës. Për rrobat e punës dhe rrobat e përditshme, duhet të parashihen mundësi të ndara për ruajtje, nëse kjo është e nevojshme për shkak të llojit të veprimtarisë. Gjithashtu duhet përkujdesur që rrobat e lagura të punës të mund të thahen.;</p> <p>9.1.3. Duhet të parashihen dhoma të ndara</p>	<p>applied;</p> <p>8.6.3.Devices that transmit light signals in the event of a serious risk, must be maintained regularly and be equipped for auxiliary energy supply.</p> <p>9. Sanitary equipment.</p> <p>9.1. Dressing rooms, wardrobes:</p> <p>9.1.1. Employees should have available appropriate dressing rooms if during their activity they must wear special work clothes and if for health and morale reasons they cannot be required to undress in another room. The dressing rooms shall be easily accessed, large enough and equipped with seats;</p> <p>9.1.2. The dressing rooms must be fitted with shelves and closets that can be sealed, in which each employee can store its clothes during working hours. For work clothes and daily clothes, separate storage options shall be provided, if this is necessary due to the type of activity. Also it must be ensured that wet working clothes can dry out;</p> <p>9.1.3. Separate dressing rooms for</p>	<p>8.6.3.Osvetljavajuće uređaje koji prenose signale u slučaju velikog rizika, treba redovno održavati i biti opremljeni sa pomoćnim napajanjem.</p> <p>9. Sanitarna oprema.</p> <p>9.1. Sobe za presvlačenje, svlačionice:</p> <p>9.1.1. Zaposleni moraju imati na raspolaganju sobe da se presvlače ako tokom njihovih aktivnosti moraju da nose specijalnu odeću za rad i ako iz zdravstvenih ili moralnih razloga ne mogu da se presvlače u drugim prostorijama. Pristup svlačionicama treba biti olakšan, i da bude dovoljno velika i opremljena sedištima;</p> <p>9.1.2. Svlačionice treba da budu opremljene kabinetima ili ormanima koji mogu da se zaključavaju, u kojoj svaki zaposleni može da zadrži svoju odeću tokom radnog vremena. Za radnu odeću i dnevnu odeću treba obezbediti posebne mogućnosti skladištenja, ako je to potrebno zbog vrste aktivnosti. Moraju se osigurati da se vlažna radna odeća može osušiti;</p> <p>9.1.3. Trebalo bi predvideti posebne sobe za</p>
--	---	---

<p>të zhveshjes apo shfrytëzimit për gjininë femërore dhe mashkullore;</p> <p>9.1.4. Nëse nuk janë të domosdoshme dhomat e zhveshjes sipas pikës 9.1.1. ,atëherë për secilin të punësuar duhet të jetë e pranishme një gardërobë.</p> <p>9.2. Dushi, mundësia për pastrim dhe larje, tualeti në afërsi të vendit të punës:</p> <p>9.2.1. Të punësuarve duhet vënë në dispozicion në afërsi të vendit të punës ose të dhomave të zhveshjes në numër të mjaftueshëm duše të përshtatshme në dhoma të caktuara, nëse këtë e kërkon lloji i veprimtarisë, apo për arsye shëndetësore. Dhomat e dushit duhet të jenë të përmasave të tilla, ashtu që i secili i punësuar të mund të pastrohet i papenguar dhe sipas nevojave higjienike. Dushet duhet të kenë ujë të ngrohtë dhe të ftohtë, të pastër dhe të rrjedhshëm;</p> <p>9.2.2. Në rastet, kur dushet nuk janë të domosdoshëm, atëherë në afërsi të vendit të punës apo të dhomave të zhveshjes, duhet të ekzistojë mundësia e përshtatshme për pastrim me ujë të ftohtë dhe të ngrohtë, të pastër dhe të rrjedhshëm;</p> <p>9.2.3. Në afërsi të vendeve të punës, pranë dhomave të pushimit dhe të dusheve me mundësi për larje, të punësuarve duhet t'u</p>	<p>females and males shall be provided;</p> <p>9.1.4. If the dressing rooms are not necessary according to point 9.1.1, then a wardrobe should be present for each employee.</p> <p>9.2. Shower, possibility of cleaning and washing, toilet in the vicinity of the workplace:</p> <p>9.2.1. Employees shall have available in the vicinity of the workplace or dressing rooms in sufficient number suitable showers in certain rooms, if this is required for the type of activity or for health reasons. The shower rooms shall be of such dimensions that each employee can shower unhindered and as hygienically required. The showers shall have warm and cold, clean and running water;</p> <p>9.2.2. In cases where showers are not necessary, then in close proximity to the workplace or dressing rooms there shall exist appropriate possibility to clean with cold and warm, clean and running water;</p> <p>9.2.3. In the vicinity of the workplace, near the resting rooms and showers with the possibility of washing, the</p>	<p>presvlačenje ili korišćenje za ženski i muški rod;</p> <p>9.1.4. Ako garderobe nisu potrebne u skladu sa tačkom 9.1.1, onda garderoba treba da bude prisutna za svakog zaposlenog.</p> <p>9.2. Tuširanje, mogućnost čišćenja i pranja, vc u blizini radnog mesta:</p> <p>9.2.1. Zaposlenima moraju biti dostupne i u blizini radnog mesta dovoljan broj svlačionica u i odgovarajući broj tuševa u razdvojenim prostorijama, ako to zahteva od vrste aktivnosti ili iz zdravstvenih razloga. Tuš kabine treba da budu takvih dimenzija da se svaki zaposleni može očistiti neometano i higijenski. Tuševi bi trebali imati toplu i hladnu vodu, čistu i protočnu;</p> <p>9.2.2. U slučajevima kada tuševi nisu potrebni, onda treba da u neposrednoj blizini radnog mesta ili garderobi bude pogodna mogućnost za čišćenje hladnom ili toplom vodom, i koja mora biti čista i u funkcionalnom stanje;</p> <p>9.2.3. U blizini radnog mesta, u blizini prostorija za odmor i tuša sa mogućnošću pranja, zaposlenima treba obezbediti poseban</p>
---	--	--

<p>vihen në dispozicion hapësira të posaçme me një numër të mjaftueshëm të tualeteve dhe të lavamanëve për pastrimin e duarve. Në minierat nëntokësore, pajisjet sanitare të cekura në pikën 9.2.1., të kësaj Shtojce me përjashtim të tualeteve, mund të jenë edhe në sipërfaqe;</p> <p>9.2.4. Dushet apo mundësitë e larjes dhe dhomat e zhveshjes që janë të ndara prej njëra-tjetrës, duhet të jenë të arritshme lehtë njëra me tjetrën;</p> <p>9.2.5. Për femra dhe meshkuj duhet të rregullohen hapësira të ndara dushi, apo mundësi të ndara të larjes dhe tualete të ndara. Së paku duhet të jetë e mundshme shfrytëzimi i ndarë i këtyre pajisjeve sanitare.</p> <p>10. Mbrojtja në punë gjatë aplikimit manual të ngarkesave:</p> <p>10.1. Nëse nuk mund të shmangët aplikimi manual i ngarkesave (bartja apo mbajtja e ngarkesave përmes forcës njerëzore), punëdhënësi duhet mundësisht të përkujdeset për vlerësimin e procesit dhe të përdorimit përkatës dhe në bazë vlerësimit t'i rregullojë punishtet dhe të angazhojë mjete të përshtatshme të punës, ashtu që rrezikimi i punësuarve me aplikimin manual të ngarkesave të kufizohet në masë minimale;</p> <p>10.2. Gjatë vlerësimit të proceseve të</p>	<p>employees should be provided with special space with sufficient number of toilets and handheld shower sinks. In the underground mines, the sanitary equipment mentioned in point 9.2.1. Of this Annex with the exception of toilets may also be on the surface;</p> <p>9.2.4. Washing showers or washing options and dressing rooms that are separate from one another shall be easily accessible from one to other;</p> <p>9.2.5. For women and men, separate shower areas or separate washing facilities and separate toilets shall be adjusted. At least the separate use of these sanitary equipment shall be possible.</p> <p>10. Protection at work during manual application of loads:</p> <p>10.1. If the manual application of loads cannot be avoided (carrying of loads by human resources) the employer shall If possible take care of the assessment process and respective use, and based on the assessment, arrange the work site and engage appropriate working tools so that risk to employees with the manual application of loads is limited to a minimum;</p> <p>10.2. When evaluating the manual</p>	<p>prostor sa dovoljnim brojem toaleta i ručnih tuševa. U podzemnim rudnicima, sanitarna oprema navedena u tački 9.2.1 Od ovog Aneksa, osim toaleta, može biti i na površini;</p> <p>9.2.4. Tuševi za pranje ili mogućnost za pranje garderobe koji su odvojeni jedan od drugog moraju biti lako dostupni jedni drugima;</p> <p>9.2.5. Za žene i muškarce treba odvojiti prostore za tuširanje ili odvojene prostore za pranje i odvojene toalete. Barem bi trebalo omogućiti odvojeno korištenje ove sanitarne opreme.</p> <p>10. Zaštita na radu tokom primene ručnog nošenja tereta:</p> <p>10.1. Ako se ne može izbeći prenošenje tereta (prenos tereta korišćenjem ljudske radne snage) poslodavac bi poželjno trebao voditi računa o procesu koji će biti pravilno procenjen, kao i pravilnu procenu upotrebe i procenu zasnovanu na uređenju radilišta i angazovanju odgovarajućih alate za rad tako da je rizik za zaposlene tokom ručnog nošenja tereta sveden na minimum;</p> <p>10.2. U proceni primene ručnih procesa</p>
---	--	---

<p>aplikimit manual punëdhënësi duhet të ketë parasysh këto kritere:</p> <p>10.2.1. Në aspektin e detyrave të punës që duhet të përmbushen nga i punësuar, sidomos;</p> <p>10.2.1.1. Pozicionin ose lëvizjen e nevojshme të trupit, mbi të gjitha lëvizjen e ngarkesës;</p> <p>10.2.1.2. Largësinë e ngarkesës nga trupi;</p> <p>10.2.1.3. Distanca që duhet të kalohet gjatë bartjes, ngritjes dhe uljes së ngarkesës;</p> <p>10.2.1.4. Madhësinë, peshën, shpeshtësinë dhe kohëzgjatjen e shfrytëzimit të nevojshëm të fuqisë;</p> <p>10.2.1.5. Lëvizjet e mundshme të papritura të ngarkesës;</p> <p>10.2.1.6. Shpejtësinë e punës si pasojë e rrjedhës së punës që nuk mund të ndryshohet nga i punësuar; dhe</p> <p>10.2.1.7. Koha e çlodhjes, apo e pushimit që kanë në dispozicion.</p> <p>10.2.2. Për ngarkesat që duhet të bartën, duhet t'i kushtojë vëmendje sidomos për:</p>	<p>application processes, the employer shall consider the following criteria:</p> <p>10.2.1. In terms of the work duties that must be met by the employees, in particular;</p> <p>10.2.1.1. The position or necessary body movement, above all, the movement of the load;</p> <p>10.2.1.2. The load distance from the body;</p> <p>10.2.1.3. The distance to be passed during transfer, lifting and lowering of load;</p> <p>10.2.1.4. Size, weight, frequency, and duration of necessary power utilization;</p> <p>10.2.1.5. Possible unexpected movements of the load;</p> <p>10.2.1.6. Working speed due to work flow that cannot be changed by the employee; and</p> <p>10.2.1.7. The time they have available to ease or rest.</p> <p>10.2.2. For the loads to be carried, particular attention shall be paid to:</p>	<p>nošenja tereta, poslodavac treba uzeti u obzir sledeće kriterijume:</p> <p>10.2.1. U pogledu obaveza koje treba da određeni zaposleni ispune;</p> <p>10.2.1.1. Položaj ili neophodno kretanje tela, pre svega kretanje tereta;</p> <p>10.2.1.2. Rastojanje tereta od tela;</p> <p>10.2.1.3. Razdaljinu koja se pomera tokom prenosa, podizanja i spuštanja tereta;</p> <p>10.2.1.4. Veličina, težina, učestalost i trajanje potrebnog iskorišćavanja energije;</p> <p>10.2.1.5. Moguća neočekivana kretanja tereta;</p> <p>10.2.1.6. Radna brzina zbog radnog toka koji zaposleni ne može menjati; i</p> <p>10.2.1.7. Vreme odmora ili odmor koji imaju na raspolaganju.</p> <p>10.2.2. Za terete koji treba da se prenose, treba posvetiti posebnu pažnju:</p>
--	--	--

<p>10.2.2.1.Peshën, formën dhe madhësinë e tyre;</p> <p>10.2.2.2. Pozita e vendeve të mundshme për kapje;</p> <p>10.2.2.3. Pozita e qendrës së rëndesës; dhe</p> <p>10.2.2.4.Mundësia e lëvizjeve të papritura;</p> <p>10.2.3. Në aspektin e karakteristikave të vendit të punës dhe mirëmbajtjes të mjedisit të punës duhet t'i kushtojë vëmendje sidomos në:</p> <p>10.2.3.1. Vendi dhe hapësira që qëndrojnë në dispozicion në drejtimin vertikal;</p> <p>10.2.3.2. Dallimi në lartësi nëpër nivele të ndryshme;</p> <p>10.2.3.3. Temperatura, lagështia e ajrit dhe shpejtësia e lëvizjes së ajrit;</p> <p>10.2.3.4. Stabiliteti i sipërfaqesë së qëndrimit, rrafshësia, mos rrëshqitja apo së qëndrimit;</p> <p>10.2.3.5. Ndriçimi.</p> <p>11.Mbrojtja e grupeve të caktuara të personave.</p>	<p>10.2.2.1.Their weight, shape and; size</p> <p>10.2.2.2.The position of potential seizures;</p> <p>10.2.2.3. The center of gravity position and</p> <p>10.2.2.4. The possibility of unexpected movements;</p> <p>10.2.3. In terms of the characteristics of the workplace and the maintenance of the working environment, particular attention shall be paid to:</p> <p>10.2.3.1. Place and space available in the vertical direction;</p> <p>10.2.3.2. The difference in height across different levels;</p> <p>10.2.3.3. Temperature, air humidity and air velocity;</p> <p>10.2.3.4. Stability of the surface, flatness, non-slipping or stay;</p> <p>10.2.3.5. Lighting.</p> <p>11.Protection of certain groups of persons.</p>	<p>10.2.2.1. Njihovu težinu, oblik i veličinu;</p> <p>10.2.2.2. Položaj potencijalnih opasnosti;</p> <p>10.2.2.3. Centar gravitacionog položaja i</p> <p>10.2.2.4.Mogućnost neočekivanih kretanja;</p> <p>10.2.3. U pogledu karakteristika radnog mesta i održavanja radne sredine treba posvetiti posebnu pažnju:</p> <p>10.2.3.1. Mesto i prostor dostupan u vertikalnom pravcu;</p> <p>10.2.3.2. Razlika prema visini na različitim nivoima;</p> <p>10.2.3.3. Temperature, vlažnosti vazduha i brzine vazduha;</p> <p>10.2.3.4. Stabilnost površine gde se boravi, ravnost, neklizanje ili stajanje;</p> <p>10.2.3.5. Osvetljenje.</p> <p>11.Zaštita određenih grupa lica.</p>
---	---	---

<p>11.1. Mbrojtja nga pirja e duhanit;</p> <p>11.1.1. Në ambientet e mbyllura të punës ku punon më shumë se një punonjës, ndalohet pirja e duhanit;</p> <p>11.1.2. Punëdhënësi është i obliguar të caktoj hapësirë/at ku mundësohet pirja e duhanit.</p> <p style="text-align: center;">SHTOJCA 4 KËRKESAT SHITESË PËR IMPIANTET DITORE QË LIDHEN ME AKTIVITETET DHE PAJISJET</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Stabiliteti dhe qëndrueshmëria</p> <p>1. Punishtet gjatë hapjes, formimit dhe përgatitjes për operim duhet të udhëhiqen, mbikëqyren dhe mirëmbahen ashtu që ti plotësojnë kriteret e qëndrueshmërisë dhe ato mjedisore. Punishtet duhet të hapen, formohen dhe konstruktohen sipas llojit të destinimit (shfrytëzimit).</p> <p>2. Dyshemetë, muret, tavanet dhe pullazet.</p> <p>2.1. Dyshemetë e dhomave nuk duhet të kenë përthyeshmëri, vrima, apo anime të rrezikshme, ato duhet të jenë të forcuara, stabile për shkelje dhe jo të rrëshqitshme. Varësisht nga lloji i ndërmarrjes dhe të</p>	<p>11.1. Smoking protection;</p> <p>11.1.1. In closed working environments where more than one employee works, smoking is prohibited;</p> <p>11.1.2. The employer is obliged to allocate space/s where smoking is permitted.</p> <p style="text-align: center;">ANNEX 4 ADDITIONAL REQUIREMENTS FOR DAILY PLANTS RELATING TO ACTIVITIES AND EQUIPMENT</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Stability and steadiness</p> <p>1. Work sites during opening, formation and preparation for operation shall be managed, supervised and maintained to meet the stability and environmental criteria. Work sites shall be opened, formed and constructed according to the type of designation (use).</p> <p>2. Floors, walls, ceilings and roofs.</p> <p>2.1 Floors of rooms shall not have refractions, holes or dangerous leans, they must be strengthened, stable to step on and not slippery. Depending on the type of enterprise and the physical activity of</p>	<p>11.1. Zaštita od pušenja cigareta;</p> <p>11.1.1. U zatvorenim prostorima gde se radi, na radnim mestima gde radi više od jednog radnika, zabranjeno je pušenje;</p> <p>1.1.1.2. Poslodavac je obavezan da odredi prostor ije u kojima je dozvoljeno pušenje.</p> <p style="text-align: center;">DODATAK 4 DODATNI ZAHTEVI ZA DNEVNE PRIKLJUČKE KOJI SU POVEZANI SA AKTIVNOSTIMA I OPREMOM</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Stabilnost i održivost</p> <p>1. Radilišta tokom otvaranja, formiranja i pripreme za rad treba voditi, nadgledati i održavati kako bi se ispunili kriterijumi održivosti i zaštite životne sredine. Radilišta treba otvoriti, formirati i izvoditi prema tipu namene (eksploatacije).</p> <p>2. Podovi, zidovi, tavani i pokrovi.</p> <p>2.1 Podovi soba ne bi trebalo da imaju oštećenja, rupe ili opasno anomalija, trebalo bi da budu pojačani, stabilni i da ne dolazi do povreda, da nisu klizavi. U zavisnosti od vrste preduzeća i fizičkih aktivnosti zaposlenih,</p>
--	---	---

<p>veprimtarisë fizike të të punësuarve, punishtet aty ku gjenden vendet e punës duhet të kenë izolim të mjaftueshëm të ngrohjes;</p> <p>2.2. Sipërfaqja e dyshemeve, mureve dhe tavaneve duhet të jetë e tillë që të mund të pastrohet, të riparohet sipas nevojës dhe kërkesave higjienike;</p> <p>2.3. Muret e tejdukshme, apo dritëlëshuese, sidomos muret komplet prej qelqi, duhet të jenë të sinjalizuara në mënyrë të qartë në dhomat, apo në hapësirat e vendeve të punës dhe të rrugëve të qarkullimit dhe të jenë të mbrojtura që të punësuarit të mos kenë kontakt dhe lëndime me mure të tilla në rast të thyerjeve të tyre;</p> <p>2.4. Dalja në pullaze nga materialet që nuk ofrojnë rezistencë të mjaftueshme të ngarkesës, lejohet vetëm, nëse përmes masave të posaçme shmangen rreziqet për të punësuarit gjatë shkeljes së pullazeve apo gjatë qëndrimit mbi to.</p> <p>3. Përmasat e hapësirës dhe vëllimi i ajrit i pranishëm në to:</p> <p>3.1. Bazamenti, lartësia dhe vëllimi i pranishëm i ajrit duhet të maten ashtu, që të punësuarit të mund të kryejnë punën e tyre pa vështirësi për sigurinë, shëndetin dhe mirëqenien e tyre;</p>	<p>the employees, the work sites where the workplaces are located must have sufficient heat insulation;</p> <p>2.2. The surface of the floors, walls and ceilings shall be such that it can be cleaned, repaired as needed and meet hygienic requirements;</p> <p>2.3. Transparent or light penetrating walls, in particular glass walls, shall be clearly signaled in the rooms or in the workplaces and circulation routes and be protected so that employees do not have contact and injuries from such walls in case they break;</p> <p>2.4. Exit to the roof through materials that do not provide sufficient load resistance is only permitted if special measures avoid risks for workers when stepping on the roof or during their stay on the roof.</p> <p>3. The size of the space and the volume of air present in them:</p> <p>3.1. The basement, height and volume of air present shall be measured so that employees can perform their work without difficulty for their safety, health and well-being;</p>	<p>kada se radi o radilištima gde se nalaze i radna mesta, podovi moraju da imaju dovoljno toplotne izolacije.</p> <p>2.2. Površina podova, zidova i plafona mora biti takva da se može očistiti, popraviti po potrebi i odgovara higijenskim zahtevima;</p> <p>2.3. Transparentni zidovi ili emitovanja, naročito kompletni zidovi od stakla, moraju biti jasno vidljivi u sobama ili prostorima, naročito za obavljanje poslova pri saobraćaju prevoznih sredstava i da budu zaštićeni tako da zaposleni nemaju kontakta i da dođe do povređivanja od takvi zidova, u slučaju njihovih lomljenja i pucanja;</p> <p>2.4. Izlaz na krovovima od materijala koji nemaju dovoljnu otpornost na opterećenje, dozvoljava se samo ako se osigura kroz posebne mere, kako bi se izbegli rizici prema zaposlenima, u slučaju oštećenja tih krovova ili kada se staje na njih.</p> <p>3. Dimenzije prostora i obim vazduha koji je prisutan u njima:</p> <p>3.1. Osnova, visina i zapremina prisutnog vazduha trebaju biti izmereni tako da zaposleni bez problema mogu obavljati svoj posao zbog svoje sigurnosti, zdravlja i dobrobiti;</p>
---	---	---

<p>3.2. Hapësira që të punësuarit e kanë në dispozicion në vendin e tyre të punës duhet të jetë aq e madhe, që të punësuarit gjatë veprimtarisë së tyre të kenë liri të mjaftueshme të lëvizjes dhe të mund t'i kryejnë detyrat e tyre në mënyrë të sigurt.</p> <p>4. Dritaret, ndriçimi, ajrosja si dhe pajisjet për ajrosje të hapësirave:</p> <p>4.1. Dritaret, ndriçimi, ajrosja si dhe pajisjet për ajrosje që hapen, mbyllen, barten dhe montohen, duhet të vendosen në mënyrë që përdorimi i tyre të jetë i mundshëm dhe i sigurt. Ato nuk duhet të jenë të renditura ashtu që në pozitë të hapur të paraqesin rrezik për të punësuarit. Pastrimi i dritareve, dritave si dhe pajisjeve për ajrosje duhet të jetë i mundshëm pa rreziqe.</p> <p>5. Dyert dhe portat:</p> <p>5.1. Pozita, numri, materialet që përdoren për punimin e tyre dhe përmasat e dymave dhe portave duhet të përshtaten llojit të shfrytëzimit të hapësirave dhe dhomave;</p> <p>5.2. Dyert e tejdukshme duhet të sinjalizohen në nivelin e shikimit. Dyert dhe portat rrëshqitëse duhet të jenë të tejdukshme ose të kenë dritare. Nëse sipërfaqet e tejdukshme apo dritëlëshuese të dymave dhe portave nuk përbëhen nga materialet e sigurta dhe ekziston rreziku që të punësuarit mund të lëndohen gjatë thyerjes, atëherë këto duhet të</p>	<p>3.2. The space that employees have available at their workplace should be so large that employees during their activity have sufficient freedom of movement and can carry out their duties safely.</p> <p>4. Windows, lighting, ventilation and space ventilation equipment:</p> <p>4.1. Windows, lighting, ventilation, and ventilation equipment that can open, close, be transferred and assembled, shall be set up so that their use is possible and safe. They shall not be placed so that when in open positions they pose a risk to employees. Cleaning of windows, lights and ventilation equipment shall be possible without risk.</p> <p>5. Doors and gates:</p> <p>5.1. The position, number, materials used to make them and the dimensions of doors and gates must be adapted to the type of use of spaces and rooms;</p> <p>5.2. Transparent doors should be signaled at the viewing level. Sliding doors and gates must be transparent or have windows. If transparent or light-penetrating doors and gates do not consist of safe materials and there is a risk that workers may be injured during breakage, then these should be protected from</p>	<p>3.2. Prostor koji zaposleni imaju na raspolaganju na svom radnom mestu treba da bude toliko veliki da zaposleni tokom svoje aktivnosti imaju dovoljnu slobodu kretanja i mogu sigurno obavljati svoje poslove.</p> <p>4. Prozori, osvetlenja, ventiliranje kao i oprema za provetravanje prostorija:</p> <p>4.1. Prozori, rasveta, ventilacija i oprema za provetravanje koja se otvara, zaključava, prenosi i montira, treba postaviti tako da je njihova upotreba moguća i sigurna. Ne bi trebalo sortirati tako da otvorene pozicije predstavljaju rizik za zaposlene. Čišćenje prozora, svetala i opreme za ventilaciju treba biti moguće bez rizika.</p> <p>5. Vrata i kapije:</p> <p>5.1. Položaj, broj, materijali koji se koriste za njihovu izradu i dimenzije vrata i kapija moraju biti prilagođeni tipu upotrebe prostora i prostorija;</p> <p>5.2. Prozirna vrata treba signalizirati na nivou gledanja. Klizna vrata i kapije moraju biti prozirna ili imati prozore. Ako prozirna ili lagana vrata i kapije ne sadrže sigurnosne materijale a postoji rizik da se radnici mogu povrediti tokom loma, to treba zaštititi od oštećenja;</p>
--	---	---

<p>mbrohen nga thyerja;</p> <p>5.3. Dyert rrëshqitëse duhet të sigurohen kundër daljes dhe rënies së paqëllimshme, kurse dyert dhe dritaret që hapen përpjetë duhet të sigurohen kundër rënies së papritur teposhtë;</p> <p>5.4. Dyert në rrjedhën e rrugëve të shpëtimit duhet të jenë të sinjalizuara në mënyrë të përshtatshme. Ato duhet të lejojnë mundësinë që të hapen në çdo kohë nga brenda pa mjete të posaçme ndihmëse. Derisa të punësuarit gjenden në punishte, dyert duhet të lejojnë mundësinë e hapjes së tyre.;</p> <p>5.5. Në afërsi të drejtpërdrejtë të portave, të cilat janë të dedikuara kryesisht për qarkullimin e automjeteve, duhet të jenë të pranishme dyert për qarkullimin e këmbësorëve, të cilat duhet të jenë të sinjalizuara qartë dhe në mënyrë të dukshme dhe të jenë gjithmonë të kalueshme;</p> <p>5.6. Dyert dhe portat që hapen me forcë duhet të jenë të lëvizshme pa rrezikuar të punësuarit. Ato duhet të jenë të pajisura me pajisje për shkyçje emergjente që dallohen mirë dhe të cilat mund të përdoren lehtë dhe të hapen edhe me dorë, nëse në rast të ndaljes së rrymës nuk hapen automatikisht;</p> <p>5.7. Nëse në ndonjë vend kalimi ndalohet përmes zinxhirëve apo pajisjeve të ngjashme,</p>	<p>breakage;</p> <p>5.3. Sliding doors should be secured against unintentional escape and fall from hinge, while the doors and windows that open upright should be secured against sudden falls;</p> <p>5.4. Doors in the course of escape routes should be properly signaled. They should allow the possibility to be opened at any time from within without special auxiliary means. While the employees are at the work site, the doors shall allow the possibility of opening;</p> <p>5.5. In the immediate vicinity of the gates, which are mainly dedicated to the traffic of vehicles, pedestrian traffic doors must be present, which must be clearly and visibly signaled and always passable;</p> <p>5.6. The doors and gates that open by force must be mobile without risk to the employees. They must be equipped with emergency disconnection devices that are easily distinguished and which can be easily used and opened by hand if in case of a power failure they do not open automatically;</p> <p>5.7. If a passageway is prohibited by chains or similar devices, then such</p>	<p>5.3. Klizna vrata treba osigurati od nenamernog iskakanja i pada, dok se uspravna vrata i prozori moraju osigurati od naglih padova;</p> <p>5.4. Vrata koja se nalaze u smeru izlaza za hitne slucajeve, treba pravilno označiti. Treba se omogućiti mogućnost otvaranja u bilo kom trenutku iz unutrašnjosti bez posebnih pomoćnih sredstava. Dok su zaposleni na radilištu, potrebno je da vrata uvek mogu da se otvore;</p> <p>5.5. U neposrednoj blizini kapija, koja su uglavnom posvećena saobraćaju vozila, moraju biti prisutna vrata za kretanje pešaka, koja moraju biti jasno i vidno označena i uvek prolazna;</p> <p>5.6. Vrata i kapije koja se otvaraju silom moraju biti mobilne bez rizika za zaposlene. Oni moraju biti opremljeni uređajem za isključivanje u slučaju nužde, a koja se dobro razlikuju i koja se lako mogu koristiti i ručno otvarati, u slučaju da dođe do nestanka struje ona se ne otvaraju automatski;</p> <p>5.7. Ako je na nekom mestu za kretanje ograničeno lancima ili sličnim predmetima,</p>
--	---	---

<p>atëherë këta zinxhirë apo pajisje të ngjashme duhet të jenë të dukshme mirë dhe të jenë të sinjalizuara përmes shenjave përkatëse të ndalesës apo paralajmërimit.</p> <p>6. Ajrosja e hapësirave të mbyllura të punës:</p> <p>6.1. Hapësirat e mbyllura të punës duhet të kenë sasi të mjaftueshme ajëri për frymëmarrje që është i parrezikshëm për shëndetin, duke marrë parasysh procedurën e punës dhe ngarkimin fizik të punësuarve. Në ato raste kur përdoren pajisje teknike për ajrosje, atëherë ato duhet të jenë në funksion në çdo kohë. Prishjet e pajisjeve teknike për ajrosje duhet të lajmërohen përmes alarmit, nëse kjo është e nevojshme duke pasur në konsideratë shëndetin e të punësuarve;</p> <p>6.2. Kondicionerët apo pajisjet mekanike të ajrosjes duhet të funksionojnë në mënyrë që të punësuarit të mos u nënshtrohen rrymimit të ajrit. Shtresimet e pluhurit apo ndotjet e pajisjeve për ajrosje duhet të mënjanojnë menjëherë që të mos çrregullojnë frymëmarrjen e cila mund të çojnë deri te rrezikimi i drejtpërdrejtë i shëndetit të punësuarve.</p> <p>7. Temperatura e hapësirave punuese:</p> <p>7.1. Në hapësirat punuese gjatë kohës së punës, duke marrë parasysh procedurat e punës dhe ngarkimin fizik të punësuarve, duhet të zotërojë temperatura e dhomës, e cila</p>	<p>chains or similar devices must be clearly visible and be signaled by the relevant stop signs or warnings.</p> <p>6. Ventilation of closed work spaces:</p> <p>6.1. Closed work spaces areas must have sufficient breathing air that is harmless to health, taking into account work procedures and physical load of employees. In those cases where air ventilation equipment is used, they should be in operation at all times. Disruption of technical ventilation equipment should be signaled by alarm if this is necessary taking into account the health of the employees;</p> <p>6.2. Air conditioners or mechanical ventilation devices should work so that employees do not undergo airflow. Dust dirt or pollution of ventilation equipment shall be removed immediately so as not to disturb breathing, which can lead to direct health risk to employees.</p> <p>7. Temperature at work space:</p> <p>7.1. At work spaces during the working hours, taking into account work procedures and physical load of employees, a room temperature</p>	<p>onda takvi lanci ili slični uređaji moraju biti jasno vidljivi i signalizirani odgovarajućim znakovima za zaustavljanje ili upozorenje.</p> <p>6. Provetravanje zatvorenih radnih prostorija:</p> <p>6.1. Zatvorena radna prostorija mora imati dovoljan prostor za disanje koji je bezbedan po zdravlje, uzimajući u obzir radne procedure i fizičko opterećenje zaposlenih. U onim slučajevima gde se koristi oprema za ventilaciju vazduha, oni bi trebali biti u funkciji u bilo koje vrijeme. Zakazivanje tehničke opreme za ventilaciju treba signalizirati alarmom, ako je to neophodno, uzimajući u obzir zdravlje zaposlenih;</p> <p>6.2. Klima uređaji ili uređaji za mehaničku ventilaciju treba da rade tako da zaposleni ne budu izloženi direktnom strujanju vazduha. Prljavština nečistoće ili zagađivanje vazduha treba odmah ukloniti kako se ne bi otežavalo disanje, što može dovesti do direktnog zdravstvenog rizika za zaposlene.</p> <p>7. Temperature radnih prostora:</p> <p>7.1. U prostorijama gde se radi tokom radnog vremena, uzimajući u obzir radne procedure i fizičkog napora koji zaposleni ulažu, treba upravljati temperatorom prostora, koja je</p>
---	---	--

<p>është e përshtatshme për organizmin njerëzor;</p> <p>7.2. Në hapësirat për pushim (pauzë), kujdestarisë, sanitare, të kantinës dhe ato shëndetësore, temperatura duhet t'i përgjigjet qëllimit specifik të shfrytëzimit të dhomave;</p> <p>7.3. Dritaret, ndriçimi, ajrosja dhe muret e xhamit, varësisht nga lloji i punës dhe i punishtes, duhet të mbrohen punishtet ndaj rrezatimit të tepërt të diellit.</p> <p>8. Dhomat për pushim (pauzë):</p> <p>8.1. Të punësuarve duhet t'u vihet në dispozicion dhomë e pauzës që është lehtë e arritshme, nëse këtë e kërkojnë shkaqet e sigurisë dhe të mbrojtjes së shëndetit, varësisht nga lloji i veprimtarisë së ushtruar apo numri maksimal i të punësuarve të pranishëm në çdo ndërrim. Kjo që u tha më lartë në këtë pikë, nuk vlen nëse të punësuarit punojnë në zyra apo hapësira të ngjashme të punës dhe nëse në to janë të pranishme kushte të barasvlershme për pushim gjatë pauzave;</p> <p>8.2. Dhomat për pushim duhet të jenë me përmasa të mjaftueshme dhe të jenë të pajisura me tavolina dhe ulëse që i përgjigjen numrit të punësuarve. Zhurma duhet të reduktohet në masë që është e durueshme duke e ditur qëllimin e këtyre dhomave;</p>	<p>appropriate to the human body shall prevail;</p> <p>7.2. In the areas for rest (break), duty, sanitation, cantina and health care, the temperature should correspond to the specific purpose of room use;</p> <p>7.3. Windows, lighting, ventilation and glass walls, depending on the type of work and the work site, must be protected against excessive sunlight.</p> <p>8. Resting (break) rooms:</p> <p>8.1. Employees should be provided with a break room that is easily accessible, if required for reasons of safety and health protection, depending on the type of activity being exercised or the maximum number of employees present in each shift. What was said above in this point is not valid if the employees work in offices or similar work spaces and if there are equal conditions for rest during breaks;</p> <p>8.2. The resting rooms should be of sufficient size and equipped with desks and seats corresponding to the number of employees. The noise should be reduced to a bearable degree knowing the purpose of these rooms;</p>	<p>odgovarajuća za organizam čoveka;</p> <p>7.2. U prostorijama za odmor (pauzu), dežurstva, sanitarija, kantina i zdravstvenih prostorija, temperatura treba da odgovara specifičnoj nameni korišćenja sobe;</p> <p>7.3. Prozori, osvetljenje, provetranje i stakleni zidovi, u zavisnosti od vrste posla radilišta, treba da štite radilište od preteranog sunčevog zračenja.</p> <p>8. Sobe za odmaranje (pauze):</p> <p>8.1. Zaposlenima treba obezbediti prostoriju za odmaranje koja je lako dostupna, ukoliko je to neophodno iz razloga bezbednosti i zdravstvene zaštite, u zavisnosti od vrste aktivnosti koje se sprovode ili maksimalnog broja zaposlenih prisutnih u svakoj smeni. Ono što je rečeno u prethodnom delu ne važi ako zaposleni rade u kancelarijama ili na sličnim radnim mestima i ako postoje jednaki uslovi za pauze tokom odmora;</p> <p>8.2. Prostorije za odmor moraju biti dovoljne veličine i opremljene sa stolovima i sedištima koja odgovaraju broju zaposlenih. Buku treba smanjiti do stepena koji neće remetiti korisnike, i kojom će ispunjavati svoju svrhu;</p>
--	--	---

<p>8.3. Nëse gjatë kohës së punës rregullisht dhe shpesh paraqitet kërkesa për kujdestari në punë dhe nëse nuk ekzistojnë dhoma të pushimit, atëherë duhet të vihen në dispozicion dhoma të tjera, në të cilat të punësuarit mund të qëndrojnë gjatë kohëzgjatjes së kujdestarisë në punë.</p> <p style="text-align: center;">SHTOJCA 5 KËRKESA TË PËRGJITHSHME PËR SHENJAT (SINJALIZIMET) E SIGURISË</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Vërejtjet paraprake</p> <p>1. Sinjalizimi i sigurisë, apo mbrojtja e shëndetit paraqet një veprimtari ose një gjendjeje të caktuar, me anën e një tabele me ngjyra, me shenja ndriçuese, me zë, apo komunikimi verbal, apo me shenja tjera që mundësojnë informimin rreth sigurisë ose mbrojtjes së shëndetit.</p> <p>1.1 Në këtë shtojcë përcaktohen kërkesat e përgjithshme, përshkruhen përdorimet e shenjave të ndryshme të sigurisë rregullat e përgjithshme për shkëmbimin dhe kombinimin e shenjave të sigurisë;</p> <p>1.2. Shenjat e sigurisë mund të përdoren vetëm për qëllime të përcaktuara sipas udhëzimeve dhe njoftimeve, siç përcaktohet</p>	<p>8.3. If during work time there is a regular requirement for duty shift and if there are no resting rooms, then other rooms must be made available in which the employees can stay during the duty shift.</p> <p style="text-align: center;">ANNEX 5 GENERAL REQUIREMENTS FOR SAFETY SIGNS</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Preliminary remarks</p> <p>1. Safety or health protection is a certain activity or condition, by means of a color chart, with illuminated signs, by voice, or by verbal communication, or by other signs that provide information about safety or health protection.</p> <p>1.1. This appendix defines the general requirements, describes the use of various security signs, the general rules for exchanging and combining safety signs;</p> <p>1.2. Safety signs can only be used for purposes specified in the instructions and notices as defined in this Regulation.</p>	<p>8.3. Ako tokom radnog vremena postoji redovan posao i ako nema prostorija za odmor, onda moraju biti dostupne i druge prostorije u kojima zaposleni mogu ostati u toku trajanja radnog vremena.</p> <p style="text-align: center;">DODATAK 5 OPŠTI ZAHTEVI ZA SIGURNOSNE ZNAKOVE (SIGNAL)</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Prethodne napomene</p> <p>1. Sigurnost ili zaštita zdravlja je određena aktivnost ili stanje, pomoću dijagrama u boji, sa osvjetljenim znakovima, glasom, ili verbalnom komunikacijom, ili drugim znakovima koji pružaju informacije o sigurnosti ili zdravstvenoj zaštiti.</p> <p>1.1. Ovaj dodatak definiše opšte zahteve, opisuje upotrebu različitih sigurnosnih znakova, opšta pravila za razmenu i kombinovanje znakova bezbednosti;</p> <p>1.2. Sigurnosni znaci se mogu koristiti samo u svrhe navedene u uputstvima i napomenama kako je definisano u ovom Pravilniku;.</p>
---	---	--

<p>në këtë Rregullore.</p> <p>2. Llojet e shenjave (sinjalizimit):</p> <p>2.1. Shenjat (sinjalizimi) i përhershëm;</p> <p>2.1.1. Mbishkrimet e përhershme në tabela (pllaka) duhet të përdoren për ndalesa, paralajmërime, kërkesa, shënim të rrugëve dhe daljeve emergjente si dhe për dhomat e ndihmës së parë;</p> <p>2.1.2. Mbishkrimet dhe ngjyrat e sigurisë duhet të përdoren për shënjimin e vendndodhjeve të përhershme dhe identifikimin e pajisjeve për shuarjen e zjarrit;</p> <p>2.1.3. Sinjalizimi i rezervuarëve dhe gypave duhet të bëhet sipas praktikave të aplikueshmenë;</p> <p>2.1.4. Vendet ku ekziston rreziku nga përplasia me pengesa apo rrënia, duhet të vendosen sinjalizimet (shenjat) me ngjyrë të sigurisë dhe mbishkrime në tableta;</p> <p>2.1.5. Rrugët e trafikut duhet të jenë gjithmonë të shënuara me ngjyra sigurie;</p> <p>2.1.6. Sinjalizimi udhërrëfyes duhet të bëhet gjithmonë me ngjyra të sigurisë;</p> <p>2.2. Shenjat (sinjalizimi) në situata të caktuara:</p>	<p>2. Types of Signs</p> <p>2.1. Permanent signs;</p> <p>2.1.1. Permanent inscriptions on the tables (tiles) shall be used for prohibitions, warnings, requests, road and emergency exit marking as well as for first aid rooms;</p> <p>2.1.2. Inscriptions and safety colors shall be used for marking permanent locations and identification of fire extinguishers;</p> <p>2.1.3. Signaling of reservoirs and pipes should be done according to the applicable practices;</p> <p>2.1.4. In places where there is a risk of crashing a hurdle or falling, safety signs and inscriptions on the tables shall be placed;</p> <p>2.1.5. Traffic routes shall always be marked with colors for safety;</p> <p>2.1.6. Guiding signs shall always be done with colors for safety;</p> <p>2.2. Signs (signaling) in certain situations:</p>	<p>2. Vrste znakova (signalizacije):</p> <p>2.1. Stalni znakovi (signali) za obaveštavanje;</p> <p>2.1.1. Stalni znakovi tabele () treba da se koriste se zaustavljanje, upozorenja, za obeležavanje puteva i izlaza za slučaj opasnosti, kao i sobe za prvu pomoć;</p> <p>2.1.2. Natpisi i boje za bezbednost treba da se koriste za označavanje stalne lokacije i identifikaciju opreme za gašenje požara;</p> <p>2.1.3. Signalizaciju rezervoara i cevi treba vršiti u skladu sa primenljivom praksom;</p> <p>2.1.4. Mesta gde mogućnost rizika od sudara sa preprekama ili izbočina mora biti podešen signala (znakova) sa sigurnosnom bojom i natpisom na tabeli;</p> <p>2.1.5. Saobraćajne rute treba uvek označavati sigurnosnom bojom;</p> <p>2.1.6. Signalizacija smerova uvek treba označiti sa sigurnosnim bojama;</p> <p>2.2. Znakovi (signalizacija) u određenim situacijama:</p>
---	---	---

<p>2.2.1. Sinjalet ndriçuese, akustike dhe/ose komunikimi verbal, duhet të aplikohen në raste kur kërkohet nga rrethanat, duke marrë parasysh mundësitë për ndërthurjen dhe kombinimin e shenjave si është e paraparë në pikën 3 të kësaj Shtojce, në të njëjtën kohë, mund të përdoren shenjat për paralajmërim dhe thirje të personave në rast evakuimi dhe shpëtimi dhe të vepronjë në mënyrë të caktuar;</p> <p>2.2.2. Sinjalizimi me duar apo komunikimi verbal, duhet të aplikohen kur kërkohet nga rrethanat, për komunikimin e drejtimeve të personave të cilët kryejnë veprime të rrezikshme apo kërcënuese për sigurinë në punë.</p> <p>3. Zëvendësimi dhe kombinimi i shenjave:</p> <p>3.1. Cilado nga shenjat në vazhdim mund të përdorët, nëse sigurohet dallueshmëria e shenjës dhe kanë efekt të njëjtë si:</p> <p>3.1.1. Ngjyra e sigurisë apo mbishkrimi në tabelë për sinjalizimin e vendeve ku ka pengesa; apo mundësi për rënien e punonjësve;</p> <p>3.1.2. Shenjave ndriçuese, sinjaleve akustike ose komunikimit verbal;</p> <p>3.1.3. dhënies së sinjaleve me dorë ose komunikimit verbal;</p>	<p>2.2.1. Flashing signals, acoustic and/or verbal communication shall be applied whenever circumstances warrant, taking into account the possibilities for combining signs as provided for in point 3 of this annex, at the same time, signs for warning and calling persons in case of evacuation and rescue and to act in a certain way;</p> <p>2.2.2. Hand signals or verbal communication shall be applied when circumstances require it to communicate directions to persons who carry out actions dangerous or threatening to work site safety.</p> <p>3. Replacement and combination of signs:</p> <p>3.1. Any of the following signs may be used if distinctiveness of the signed is provided and have the same effect as:</p> <p>3.1.1. The color of safety or an inscription on the signpost for places where there are obstacles or possibilities for falling of employees;</p> <p>3.1.2. Lighting signs, acoustic signals or verbal communication;</p> <p>3.1.3. Giving signals by hand or verbal communication;</p>	<p>2.2.1. Akustična, zvučna i / ili verbalna komunikacija se treba primeniti kad god okolnosti dozvoljavaju, uzimajući u obzir mogućnosti kombinovanja i znakova kao što je predviđeno u tački 3 ovog dodatka, u isto vreme, znakovi za upozorenje i pozivanje lica u slučaju evakuacije i spašavanja i delovanje na određeni način;</p> <p>2.2.2. Natpis ili usmena komunikacija se treba primijeniti kada to okolnosti nalažu da se uputstva prenesu osobama koje vrše opasne ili radnje koje mogu ometati sigurnosne radnje.</p> <p>3. Zamena i kombinovanje znakova:</p> <p>3.1. Svaki od sledećih znakova može se koristiti ako se obezbedi posebnost markera i ima isti efekat kao:</p> <p>3.1.1. Sigurnosna boja ili natpis na putokazu za mesta gde postoje prepreke ili mogućnosti da zaposleni mogu pasti;</p> <p>3.1.2. Svetlosne signale, zvučne signale ili verbalne komunikacije;</p> <p>3.1.3. davanje signala rukom ili verbalnom komunikacijom.</p>
--	---	--

<p>3.1.4. Disa lloje të caktuara të sinjalizimit mund të përdoren bashkërisht;</p> <p>3.2. Kombinimi i mundshëm i shenjave të sigurisë:</p> <p>3.2.1. Shenjat ndriçuese dhe shenjat akustike;</p> <p>3.2.2. Shenjat ndriçuese dhe komunikimi verbal;</p> <p>3.2.3. Sinjaleve me dorë dhe komunikimi verbal.</p> <p>4. Ngjyrat e sigurisë:</p> <p>4.1. Udhëzimet në tabelën vijuese aplikohen për të gjitha shenjat (sinjalizimet) të cilat përfshijnë ngjyrën e sigurisë:</p>	<p>3.1.4. Certain types of signaling can be used jointly.</p> <p>3.2. The possible combination of security signs:</p> <p>3.2.1. Lighting signs and acoustic signs;</p> <p>3.2.2. Lighting signs and verbal communication;</p> <p>3.2.3. Hand signals and verbal communication.</p> <p>4. Safety colors:</p> <p>4.1. The instructions in the following table apply to all signs (alerts) that include the safety color:</p>	<p>3.1.4. Odrëdene vrste signalizacije mogu se koristiti zajedno.</p> <p>3.2. Moguće kombinovanje znakova za bezbednost:</p> <p>3.2.1. Svetlosni znaci i akustični znaci;</p> <p>3.2.2. Svetnosni znaci i berbalna komunikacija;</p> <p>3.2.3. Signali sa rukama i verbalna komunikacija.</p> <p>4. Sigurnosne boje:</p> <p>4.1. Uputstvo iz date tabele se može primenjivati za sve znakove (signalizaciju) koje obuhvataju sigurnosne boje:</p>																																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Përdorimi / mbajtja / shfrytëzimi i pajisjeve mbrojtëse personale</th> </tr> <tr> <th>Ngjyra e sigurisë</th> <th>Domethënia ose qëllimi</th> <th>Udhëzime dhe njoftime</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">E kuqe</td> <td>Shenjë e ndalesës</td> <td>Trajtim i rrezikshëm</td> </tr> <tr> <td>Alarm për Rrezik</td> <td>Pajisjet për ndalesa, ndërprerje, pajisja emergjente për</td> </tr> </tbody> </table>	Përdorimi / mbajtja / shfrytëzimi i pajisjeve mbrojtëse personale			Ngjyra e sigurisë	Domethënia ose qëllimi	Udhëzime dhe njoftime	E kuqe	Shenjë e ndalesës	Trajtim i rrezikshëm	Alarm për Rrezik	Pajisjet për ndalesa, ndërprerje, pajisja emergjente për	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Use / handling / use of personal protective equipment</th> </tr> <tr> <th>Safety color</th> <th>Meaning or purpose</th> <th>Instructions and notices</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Red</td> <td>Stop sign</td> <td>Dangerous treatment</td> </tr> <tr> <td>Risk alarm</td> <td>Stop, disconnection, emergency disconnection</td> </tr> </tbody> </table>	Use / handling / use of personal protective equipment			Safety color	Meaning or purpose	Instructions and notices	Red	Stop sign	Dangerous treatment	Risk alarm	Stop, disconnection, emergency disconnection	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Upotreba/održavanje/korišćenje opreme za ličnu zaštitu</th> </tr> <tr> <th>Sigurnosna boja</th> <th>Značenje / cilj</th> <th>Uputstva i obaveštenja</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Crvena</td> <td>Znakovi za zaustavljanje</td> <td>Opasno rukovanje</td> </tr> <tr> <td>Alarm za zbrunu</td> <td>Oprema za zaustavljanje, prekid, oprema za hitno</td> </tr> </tbody> </table>	Upotreba/održavanje/korišćenje opreme za ličnu zaštitu			Sigurnosna boja	Značenje / cilj	Uputstva i obaveštenja	Crvena	Znakovi za zaustavljanje	Opasno rukovanje	Alarm za zbrunu	Oprema za zaustavljanje, prekid, oprema za hitno
Përdorimi / mbajtja / shfrytëzimi i pajisjeve mbrojtëse personale																																			
Ngjyra e sigurisë	Domethënia ose qëllimi	Udhëzime dhe njoftime																																	
E kuqe	Shenjë e ndalesës	Trajtim i rrezikshëm																																	
	Alarm për Rrezik	Pajisjet për ndalesa, ndërprerje, pajisja emergjente për																																	
Use / handling / use of personal protective equipment																																			
Safety color	Meaning or purpose	Instructions and notices																																	
Red	Stop sign	Dangerous treatment																																	
	Risk alarm	Stop, disconnection, emergency disconnection																																	
Upotreba/održavanje/korišćenje opreme za ličnu zaštitu																																			
Sigurnosna boja	Značenje / cilj	Uputstva i obaveštenja																																	
Crvena	Znakovi za zaustavljanje	Opasno rukovanje																																	
	Alarm za zbrunu	Oprema za zaustavljanje, prekid, oprema za hitno																																	

		shkyçje, Evakuim			ction equipmen t, Evacuatio n		isključivan je, Evakuacija	
	Pajisje për shuarjen e zjarrit	Identifiki mi dhe vendndodh ja		Fire extinguis her	Identifica tion and location		Oprema za gašenje požara	Identifikaci ja i mesto događaja
Verdhë ose verdhë- portokalli	Shenjë e paralajmër imit	Kini kujdes, merrni masa sigurie, ekzaminon i (kontrollo ni)	Yellow or yellow- orange	Warning sign	Be careful, take security measures, examine (check)	Žuta ili žuto - narandžast a	Oppez, preduzmite sigurnosne mere, proverite (ispitajte)	
Kaltër	Shenja për veprim të detyrueshëm	Trajtimi i veçantë (specifik), veprim ose masë Veshini pajisjet mbrojtëse personale	Blue	Mandator y action sign	Special (specific) treatment , action or measure Wear personal protectiv e equipmen t	Plava	Znakovi za obvezno delovanje	Naročito tretiranje, delovanje ili mera, obučite opremu za ličnu zaštitu
Gjelbër	Shenja e daljes emergjente , shenja e ndihmës së parë	Dyert, daljet, rrugët, pajisjet, pajisjet ndihmëse mjetet e punës,	Green	Emergen cy exit sign,	First aid sign Doors, exits, roads, equipmen t, auxiliary	Zelena	Znakovi za hitni izlaz, znakovi za prvu pomoć	Vrata, izlazi, putevi, oprema, pomoćna oprema, sredstva za rad, alati, objekti
							Nema opasnosti	Povratak u normalno stanje

	Nuk ka rrezik	objektet Kthim në gjendjen normale			equipment tools, facilities	
					No risk	Return to normal situation
5. Efektiviteti i shenjave nuk duhet të zvogëlohet:			5. The effectiveness of the signs shall not be reduced:			5. Efekti znakova se ne smeju umanjivati:
5.1. Efikasiteti i një shenje të sigurisë ose të mbrojtjes së shëndetit nuk duhet të pengohet nga:			5.1. The effectiveness of a health or safety sign should not be hindered by:			5.1. Efikasnost znaka zdravlja ili bezbednosti ne sme biti ometana:
5.1.1. Prania e burimit tjetër të dhënies së llojit të njëjtë të shenjave që pengon dukshmërinë ose dëgjimin;			5.1.1. The presence of another source of giving the same type of signs that obstructs visibility or hearing,			5.1.1. Prisustvo drugog izvora davanja istih vrsta znakova koji ometaju vidljivost ili saslušanje,
5.1.2. Afërsia e shenjave afër njëri-tjetrit;			5.1.2. The proximity of signs close to each other;			5.1.2. Blizina znakova koji su blizu jedan drugom;
5.1.3. Aplikimi i dy sinjaleve ndriçuese në të njëjtën kohë;			5.1.3. The application of two lighting signals at the same time;			5.1.3. Istovremena primena dva svetlosna signala;
5.1.4. Duke përdorur një shenjë drite pranë një burimi tjetër të ngjashëm të dritës;			5.1.4. Using a light sign next to another similar source of light;			5.1.4. Koristeći svetlosni znak pored drugog sličnog izvora svetlosti;
5.1.5. Përdorimi i dy sinjaleve akustike (zanore) njëkohësisht;			5.1.5. The use of two acoustic signals simultaneously;			5.1.5. Istovremena upotreba dva akustična signala
5.1.6. Aplikimi i sinjalit akustik (zanor) në			5.1.6. The application of the acoustic			5.1.6. Primena zvučnog signala (glasovne

<p>një mjedis të zhurmshëm.</p> <p>5.2. Me forma të mangëta, numër të pamjaftueshëm, vendosjes në vende të papërshtatshme (jo të duhura), mirëmbajtjes së dobët dhe veprimit jo të rregullt të shenjave ose pajisjeve të sinjalizimit.</p> <p>6.Masa të tjera paraprake:</p> <p>6.1. Shenjat dhe pajisjet për sinjalizimin e sigurisë dhe të mbrojtjes së shëndetit, duhet në mënyrë përkatese, rregullisht të pastrohen, mirëmbahen, kontrollohen të riparohen dhe nëse është e nevojshme, të modifikohen në mënyrë, që të sigurohet ruajtja e vetive esenciale dhe funksionale;</p> <p>6.2. Numri dhe renditja e shenjave apo pajisjeve të sinjalizimit duhet të vendosen varësisht nga rreziku dhe hapësira që e mbulojnë;</p> <p>6.3. Shenjat dhe sinjalizimet, që kërkojnë burim të jashtëm të energjisë, duhet të kenë furnizim me energji rezervë në rast të ndërprerjes të energjisë elektrike;</p> <p>6.4. Aktivizimi i sinjalit ndriçues apo akustik (zanor) tregon kur paraqiten rrethana për të cilat është paraparë sinjali dhe duhet të veprojë për aq kohë sa këto rrethana të zgjasin. Menjëherë pas përdorimit të sinjaleve ndriçuese dhe akustike (zanore) ato duhet të</p>	<p>signal (voicemail) in a noisy environment.</p> <p>5.2. with deficient shapes, insufficient number, placement in inappropriate places, poor maintenance, and improper use of signs or signaling equipment.</p> <p>6. Other preliminary measures:</p> <p>6.1. Signs and equipment for signaling safety and health protection shall be appropriately regularly cleaned, maintained, checked and repaired and, if necessary, modified so as to ensure the maintenance of essential and functional properties;</p> <p>6.2. The number and sequence of signs or signaling devices shall be set depending on the danger and the spaces they cover;</p> <p>6.3. Signs and signaling requiring external power sources shall be supplied with backup power in case of power outage;</p> <p>6.4. The activation of the lighting or acoustic signal indicates when the circumstances for which the signal is foreseen appear and must act as long as these circumstances last. Immediately following the use of lighting and acoustic</p>	<p>pošte) u bučnom okruženju.</p> <p>5.2. Nedostatak oblika, nedovoljan broj, postavljanje na neodgovarajuće mesto, loše održavanje i nepropisna upotreba znakova ili signalne opreme.</p> <p>6.Ostale preliminarne mere:</p> <p>6.1. Znaci i signalni uređaji za bezbednost i zdravstvenu zaštitu treba adekvatno da se redovno čiste, održavaju, proveravaju i popravljaju, ako je potrebno, može modifikovati kako bi se osiguralo očuvanje osnovnih funkcionalnih svojstava;</p> <p>6.2. Broj i redosled znakova ili signalnih uređaja treba postaviti u zavisnosti od opasnosti i prostora koji pokrivaju;</p> <p>6.3. Znakovi i signalizacija, koji zahtevaju spoljne izvore napajanja, trebaju biti snabdeveni rezervnim izvorima energije u slučaju nestanka električne energije;</p> <p>6.4. Aktiviranje svetlosnih ili zvučnih signala (zvuka) pokazuje kada postoje okolnosti koje su tim signalom označene i trebalo bi da traju sve dok se ove okolnosti ne okončaju, prestanu da postoje. Odmah nakon upotrebe svetlosnih i akustičnih signala (zvukova), moraju se</p>
---	--	---

<p>kontrollohen dhe të jenë të gatshme dhe funksionale për aplikim të sërishëm në rast nevojë.</p> <p>6.5. Për të siguruar funksionimin e rregullt dhe efikasitetin e sinjaleve ndriçuese dhe akustike (zanore), duhet të kontrollohen dhe vërtetohen pas vendosjes dhe gjatë përdorimit në intervale kohore mjaft të shpeshta;</p> <p>6.6. Nëse ndonjë sinjal apo shenjë dëgjohej ose shihet më dobët për shkak të përdorimit të pajisjeve mbrojtëse personale, sinjalet dhe shenjat e tilla duhet të plotësohen në mënyrë të përshtatshme ose zëvendësohen.</p> <p>6.7. Sipërfaqet, hapësirat ose mjediset e mbyllura që përdoren për të ruajtur sasi të konsiderueshme të substancave ose përzierjeve të rrezikshme apo përpunimeve të lëndëve të rrezikshme, duhet të shënohen me shenja të përshtatshme paralajmëruese. Nëse nuk kanë shenja paralajmëruese adekuate substancat ose përzierjet të rrezikshme, duhet të përdoret piktogrami i përshtatshëm i rrezikut.</p>	<p>signals, they must be checked and ready and functional for re-use if needed.</p> <p>6.5. To ensure the proper functioning and efficiency of the lighting and acoustic signals, they must be checked and verified after installation and during use at very frequent intervals;</p> <p>6.6. If any signal or sign is heard or seen poorly because of the use of personal protective equipment, such signals and signs shall be suitably supplemented or replaced.</p> <p>6.7. Surfaces, spaces or enclosures used to store significant amounts of hazardous substances or mixtures or hazardous materials processing should be marked with appropriate warning signs. If there are no adequate warning signs hazardous substances or mixtures, appropriate risk pictogram should be used.</p>	<p>proveriti i biti spremni i funkcionalni za ponovnu upotrebu ako je potrebno.</p> <p>6.5. Da bi se obezbedilo pravilno funkcionisanje i efikasnost svetlostnih i zvučnih signala (zvukova), treba da se proveriti i utvrdi posle ugradnje i tokom upotrebe u veoma kratkim intervalima;</p> <p>6.6. Ako je bilo koji znak ili signal koji ste čuli ili videli bio slabog intenziteta zbog korišćenja oprema za ličnu zaštitu, ti signali i znaci moraju da se dopune ili zamene na odgovarajući način.</p> <p>6.7. Površine, prostori ili ograđeni prostori koji se koriste za skladištenje značajnih količina opasnih supstanci ili smeša ili za preradu opasnih materijala, treba da budu označeni odgovarajućim znakovima upozorenja. treba koristiti odgovarajući piktogram rizika.</p>
--	---	---